

EESTI STATISTIKA

ILMUB KORD KUUS

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1928

DETSEMBER

SISUKS PEALE MUU:

Sündivus, surevus, abielluvus ja abielulahutused 1927 a.

Raudteede tegevus 1927/28 a.

Talumajanduse tasuvus 1927/28 a. (eelkokkuvõtte).

Nr. 85 (12)

TALLINN

Nr. 85 (12)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
Sündivus, surevus, abielluvus ja abielulahutus- sed 1927 a. H. Reiman	698	<i>Naissances, décès, mariages et divorces en 1927</i> <i>H. Reiman</i>	693
Raudteede tegevus 1927/28 a.	714	<i>Chemins de fer en 1927/28</i>	714
Talumajanduse tasuvus 1927/28 a. (eelkokku- võte) A. Esias	748	<i>Revenu des exploitations rurales en 1927/28</i> <i>(données préliminaires) A. Esias</i>	743

TABELID — TABLEAUX

(Standard- numera- tioon)		(Numération permanente)	
Tab. 1. Sissevedu oktoobris	749	Tab. 1. Importation en octobre	749
" 2. Väljavedu oktoobris	750	" 2. Exportation en octobre	750
" 3. Sisse- ja väljavedu oktoobris (tähtsamad ained)	751	" 3. Importation et exportation des principaux articles en octobre	751
" 4. Tollimatte läbikäik oktoobris	753	" 4. Commerce extérieur en octobre (par les douanes)	753
" 5. Tollitasutiste tulud oktoobris	753	" 5. Recettes douanières en octobre	753
" 6. Ühendatud riigiraudteede tegevus septembris	754	" 6. Chemins de fer unis en septembre	754
" 7. Tallinna sadama tegevus novembris	755	" 7. Mouvement du port de Tallinn en novembre	755
" 8. Eesti Panga äriseis 31. X. 1928	755	" 8. Situation financière de la Banque d'Estonie au 31. X. 1928	755
" 9. Maapanga äriseis	225	" 9. Situation financière de la Banque agraire	225
" 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1. X. 28	756	" 10. Situation financière des banques privées et des prin- cipales banques coopératives au 1. X. 28	756
" 11. Üksikute pankade ärisaisu summad 1. X. 28	756	" 11. Montant des bilans des banques au 1. X. 28	756
" 12. Riigi sissetulekud septembris	757	" 12. Recettes de l'État en septembre	757
" 13. Valuuta hinnaid Tallinna börsil oktoobris	682	" 13. Cours du change à Tallinn en octobre	682
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud novembris	757	" 14. Nombre des personnes passées les confins de la Répu- blique en novembre	757
" 15. Elanikkude arv linnades oktoobris ja novembris	758	" 15. Mouvement de la population dans les villes en oct. et nov.	758
" 16. Liikvel olev raha septembris	759	" 16. Billets en circulation en septembre	759
" 17. Rahakate augustis	556	" 17. Couverture en août	556
" 18. Pankadevahelise arvekoja tegevus septembris ja oktoob.	759	" 18. Mouvement de la chambre de compensation en sept. et oct.	759
" 19. Protestitud vekslid septembris ja oktoobris	759	" 19. Effets protestés en septembre et octobre	759
" 20. Kapitali emissioonid septembris ja oktoobris	759	" 20. Emissions des capitaux en septembre et octobre	759
" 21. Tööstustoodang oktoobris	759	" 21. Production de quelques industries en octobre	759
" 22. Loomataudid oktoobris	759	" 22. Épidémies en octobre	759
" 23. Tapamajade tegevus oktoobris	759	" 23. Fonctionnement des abattoirs en octobre	759
" 24. Suur müügihinnad oktoobris ja septembris	693	" 24. Prix de gros en octobre et septembre	693
" 25. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1925—28	757	" 25. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1925—28	757
" 26. Turuhinnad novembris	760	" 26. Prix de détail en novembre	760
" 27. Elumaksumusindeksid	761	" 27. Nombres-indices du coût de la vie	761
" 28. Suur müügiindeksid	761	" 28. Nombres-indices des prix de gros	761
" 29. Tööbörsid ja eravahetaliituskontorid oktoobris	762	" 29. Activité des bourses du travail et des agences d'affai- res prises en octobre	762
" 30. Tööstusettevõtted ja nende tööjõud 1 novembriks	763	" 30. Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1 novembre	763
" 31. Tööstusettevõtte töösettevõtteis oktoobris	764	" 31. Accidents du travail dans les entreprises industriel- les en octobre	764
" 32. Tööstustööliste arvu liikumise indeksid	764	" 32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main d'oeuvre dans les entrepr. industr.	764
" 33. Nakkushaigused oktoobris	764	" 33. Maladies contagieuses en octobre	764

SÜNDIVUS, SUREVUS, ABIELLUVUS JA ABIELULAHUTUSED 1927 a.

NAISSANCES, DÉCÈS, MARIAGES et DIVORCES en 1927.

Sis u: 1) Rahvaarv Eestis, lhk. 693. 2) Abielluvus, lhk. 694. 3) Abielulahutused, lhk. 694. 4) Sündivus, lhk. 694. 5) Surevus, lhk. 696. 6) Rahva looduslik juurekasv, lhk. 697.

Eesti rahvastatistika algab 1927 a. uut ajajärku: kõik andmed on saavutatud 1. VII/1926 a. maksma hakanud uue perekonnaseisuseaduse kohastest registreerimisaktidest, seaduse ja selle tähtsajuhntõõride kohaselt. Kuigi esialgu veel on raskusi statistiliste teatelehtede kättesaamisel mõnelt perekonnaseisusametilt, võib siiski väita, et 1927 a. peale on kõrvaldatud kõik need meetodilised puudused, mis takistasid vana korra juures tõusmast eesti rahvastatistikal modern rahvastatistika tasapinnale.

Eelõeldu kohaselt on 1927 a. peale eesti rahvastatistika aluseks ainult individuaalteatelehed abielu-, sünni- ja surma juhtudest—ka nende üldarvu kindlaksmääramisel.

Sisuliseks uuenduseks, võrreldes eelmiste aastatega, on nüüdsest peale kõigi perekonnaseisumuutuste kohta käivate andmete korraldamine, rahvusvahelise statistika nõuete kohaselt, asjaosaliste alalise elukoha järgi. Ainult erandlikud juhud, mil asjaosaliste alaline elukoht puudub või see teadmata, on arvestatud registreerimiskohaga. Seni võisime üksikuid andmeid liigitada alalise elukoha järgi vaid vastavate kaartide ulatusel, kuna olulisemad üldarvud abieludest sünnidest ja surmadest olime sunnitud arvestama registreerimise koha järgi. Selle tõttu polenud võimalik, näiteks ligikaudugi määrata sündide ja surmade arvu linnades, sest et linnakogudustes registreeriti ka palju maalt pärit juhte. Sellepärast on tabelosas, tab. I. eelmiste aastate andmed toodud vaid maade kohta ühes nels asuvate linnadega; linna ja maade kohta andmed on toodud vaid 1927 a. Nüüdsest peale aga on meil kasutada arvud nii üksikute linnade kui ka maade kohta. Selle juures peame siiski silmas pidama üht ajuatist puudust—alalise elukoha andmete kontrolli võimalust. Seni, kui pole sisse seatud sarnast kontrolli võimal-

davat elanikkude registrit, peame leppima vaid ülesantud elukohaga.

Alles täielik abielude, sündide ja surmade arvestamine alalise elukoha järgi võimaldab selgitada üksikute riigiosade erinevusi rahvastiku kujunemisel. Selleks vastavalt vajalikud elanikkude arvud omame seni vaid linnade kohta ja arvutuse teel üldarvu maaelanikkude kohta; üksikutest maadest ümard täpsed elanikkude arvud on aga meil teadmata, sest peale 1922 a. rahvalugemise on teostunud paljudki rahva siseliikumise tingitud muutused; neid võib anda alles uus lähenev rahvalugemine.

Õeldu tõttu oleme keeldunud 1927 a. üksikute maade abielluvuse, sündivuse ja surevuse võrdlusest eelmiste aastatega; selle vastu aga võime esimest korda täpselt selgitada erinevusi maa ja linnade vahel vastavate koefitsientide abil. Samuti, üksikute linnade ja maade erinevusest oleme toonud vaid tekstis mõned orienteerivad arvud, parandustega 1922 a. rahvalugemise andmete alusel.

1. Rahvaarv Eestis. Eelteated rahvaarvu liikumisest Eestis 1927 a. oleme toonud E. Statistika kuukirjas Nr. 75 (2) lhk. 87 ja 135. Siin tab. 1, toome lõpuikult kontrollitud arvud, mis üldiselt vähe erinevad eelkõrvaldustest rahvaarvu loodusliku liikumise alal. On tulnud juure uusi teateid ja kõrvaldatud dublikaate, mis tingitud kahes kohas registreerimisest—vaimulik-perekonnaseisusametniku juures ja valla perekonnaseisusametis. Rahva mehaanilise liikumise andmed jäid muutmata.

Rahvaarvu liikumine Eestis—Mouvement de la population en Estonie.

L.	Sündinuid (ilma surm. sündinuteta) Naisances (excl. mort nés)	Surmad Décès	Sünnide (+) või surmade (-) ülekalaal Excédent des naissances ou des décès	Rahva looduslik juurekasv või kahanemine Acroissement naturel en ‰	Sisse sõitnud Nombre des arrivées	Välja sõitnud Nombre des départs	Sisse- (+) või väljasaajate (-) ülekalaal Excédent des arrivées ou des départs	Rahvaarvu kasvamine (+) või kahanemine (-) aasa jooksul Acroissement ou diminution mécanique	Rahva üldine juurekasv või kahanemine Résultat général en ‰	Rahvaarv I. I. Nombres de la population au 1. I.	Rahvaarv I. VII. Nombres de la population au 1. VII.
	1919.	18 456	28 800	- 10 344	- 9,7	(-10 344)	(- 9,7)	1 089 344	1 064 172
1920.	19 625	21 363	- 1 738	- 1,6	19 476	...	+ 17 543	+ 16,4	1 059 000	1 067 770	
1921.	22 067	17 143	+ 4 924	+ 4,5	46 554	30 288	+ 16 266	+ 19,7	1 076 543	1 067 137	
1922.	22 255	18 401	+ 3 854	+ 3,5	35 879	30 336	+ 5 543	+ 9,0	1 097 733	1 102 431	
1923.	22 347	16 630	+ 5 717	+ 5,1	39 719	38 068	+ 1 651	+ 6,6	1 107 130	1 110 814	
1924.	21 441	16 918	+ 4 523	+ 4,1	35 330	35 734	- 404	+ 2,0	1 114 498	1 115 614	
1925.	20 445	16 680	+ 3 765	+ 3,4	35 994	39 219	- 3 225	+ 0,5	1 116 730	1 117 000	
1926.	19 977	18 047	+ 1 930	+ 1,7	127 405	130 262	- 2 857	+ 0,8	1 117 270	1 118 306	
1927.	19 705	19 356	+ 349	+ 0,4	192 690	194 444	- 1 751	- 1,3	1 116 343	1 115 642	
1928.	20 664	17 785 + 22 279	1 114 941	...	

Ühelt poolt sündivuse-surevuse, teiselt—sisse- ja väljasaajate vahekorral tulemusena võime konstateerida 1927 a. rahvaarvu vähenemist suuremal määral, kui eelmisel 1926 a.—1,3‰—0,8‰ vastu. See vähenemine langeb täiesti väljasaajate ülekalaalu arvele, sest sündivuse-surevuse

vahekorral annab üldiselt siiski väikse loodusliku juurekasvu, 349 inimest ehk +0,4‰, kuid igatages palju väiksema kui eelmise aasta (+1,7‰) vastu. Seega tuleb lugeda olukorda rahvaarvu kujunemise alal 1927 a. igatpidi halvenenuks.

* Arvu saavutamisel on arvesse võetud Eesti-Läti piiriõitendamisel 1924 a. esimesel pooltel Eestile kadumalõinud elanikkude arv — 1887.

2. Abielluvus. Lagedes abielluvust teatavaks ettevalmistuseks rahvaarvu kasvale, võiksime rahulolemisega

konstateerida viimasel paaril aastal abiellude tõusu. Peale sõja lõppu võrdlemisi kõrge abielluvus—1921 a. 9,9⁰/₀₀—järjest langes kuni 1925 a. 7,8⁰/₀₀; 1926 a. aga tõusis see uuesti 7,7⁰/₀₀ (täpsemalt 7,05⁰/₀₀ peale). Vaadeldaval 1927 a. oli juba 8660 abiellumist, s. o. 7,81⁰/₀₀, seega eelmisest aastast rohkem 110 juhtu või 1,3⁰%. Kuid viimane tõus on, võrreldes eelmise aasta tõusuga, väga väike. See laseb oletada, et osutunud paari aasta tõus suurel määral võis olla tingitud 1926 a. maksamahakanud uuest perekonnaseisu seadusest, mis tõuget andis paljude vabaabiellude registreerimisele. On see oletus õige, siis võib tõus peagi soiku jääda ja aset anda uuele langusele—eriti silmas pidades viimaste põllumajanduslikult halbade aastate mõju.

Eritledes abielluvust linnades ja maal, leiame selle linnades suurema (9,5⁰/₀₀ pro 7,1⁰/₀₀).

See on nii ka mujal maail ja võib olla tingitud linna elanikkude vanusliku koosseisu erinevusest: abiellumisealiste % linnades on tavaliselt palju kõrgem kui maal.

Abielluvus 1921—1927 a.—Mariages de 1921—1927.

Üldine abielluvus Nubilité générale		Abielluvus linnades 1927 a. Mariages dans les villes en 1927	
2. Aastad Années	Abielluvus 1000 elan. kohta Mariages par 1000 habitants	Linnad Villes	Abielluvus 1000 elan. kohta Mariages par 1000 habitants
1927 a.	7,8	Tallinn	11,7
Sellest linnades Dont dans les villes	9,5	Haapsalu	8,6
Sellest maal Dont dans les arrondissem.	7,1	Kuressaare	6,5
1926	7,7	Narva	7,8
1925	7,3	Nõmme	7,7
1924	7,9	Paido	9,2
1923	8,6	Paldiski	4,1
1922	8,7	Petseri	11,5
1921	9,9	Pärnu	7,6
		Põltsamaa	5,0
		Rakvere	7,3
		Tapa	12,0
		Tartu	8,6
		Tõrva	8,4
		Türi	7,1
		Valga	6,6
		Viljandi	8,8
		Võru	7,1

Abielluvuse koefitsientide kõikumused linnades on võrdlemisi suured. Kuivõrra need tingitud on tõeliselt erinevast abiellumisest, vanuslikust koosseisust ehk koguni absoluutarvude väiksuse mõjust, võib selguda vaid pärast uut rahvalugemist.

Abiellunute keskmise vanuse oleme võtnud vaatluse alla kui tunnuse, milles peegelduvad peaaesjalikult majanduslikust olukorrast tingitud meeste abiellumise võimalused ja kujunenud traditsioonid. Sellest seisukohast on ülihuvitav konstateerida, et abiellujate keskmine vanus püsib õige stabiilsena terve rea aastate kestes,

osutades ainult väikesi kõikumusi. Eriti stabiilne on meeste keskmine vanus, kuna naistel see siiski vähe tõuseb.

Abiellujate keskmine vanus—Age moyen des mariés.

3.	1923		1924		1925		1926		1927	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
	Linnad—Villes Maad(linnadeta) Arrond. (sans villes)	31,3	27,3	31,1	27,1	31,4	27,5	31,5	27,6	31,3
Keskmiselt — Moyenne	31,2	26,7	31,0	26,7	31,2	26,8	30,9	26,7	31,1	26,9

3. Abielulahutused. Abielulahutustest toome siin vaid üldarvud otsustatud abielulahutustest rahkogu aruannete järele. Seni aastate jooksul, kuigi puudulikult, perekonnaseisuametitest saadud abielulahutuste teatelehtede andmetest toome erilise ülevaate 1929 a.

Abielulahutuste arv 1922—27 a.—Nombre des divorces de 1922-27.

4.	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Absoluutarv—Nombre 100 000 elaniku kohta— Par 100 000 habitants	509	482	491	593	560	553
1900 abielu kohta—Par 1000 mariages	51,5	43,4	44,0	53,1	50,1	49,0
	59,0	50,1	56,0	72,3	72,2	64,0

Abielulahutuste arv (pärast 1925 a. kõrguspunkti) osutab langust juba teist aastat. Pealegi on 1927 a. langus, võrreldes eelmisega, küllalt suur—eriti arvatult 1000 abielu kohta.

4. Sündivus. Ka 1927 a. sündivus osutab jätkuvalt langust.

Sündivus 1919—27 a.—Natalité de 1919—27.

5.	Sündinute arv—Nombre des naissances			Sündinute arv 1000 elaniku kohta Nombre des naissances par 1000 habitants		
	Elusalt- sündi- nuid Nés-vi- vant	Surnult- sündi- nuid Mort- nés	Kokku Total	Elusalt-sün- dinuid Nés-vivant	Surnult-sün- dinuid Mort-nés	Kokku Total
	1927	19 705	400	20 105	17,7	0,4
1926	19 977	434	20 411	17,9	0,4	18,3
1925	20 445	473	20 918	18,3	0,4	18,7
1924	21 441	502	21 943	19,2	0,4	19,6
1923	22 347	617	22 964	20,1	0,6	20,7
1922	22 255	548	22 803	20,2	0,5	20,7
1921	22 067	558	22 625	20,3	0,5	20,8
1920	19 625	18,3
1919	18 456	17,3

Ajajärgul 1921—1928 püsib sündivus, arvatult promilles, ühtlaselt meie olude kohta võrdlemisi kõrgel, absoluutselt koguni kasvades. Murrangu tõi ühes vähe varem alanud tulundusliku depressiooniga 1924 a. Peale seda sündivus langus jätkub, kuid silmanähtavalt väheneva kiirusega: arvestades kõigi sündinutega (elus- + surnultsündinud) 1924 a. 1,1⁰/₀₀, 1925 a. 0,9⁰/₀₀, 1926 a. 0,4⁰/₀₀ ja 1927 a. 0,3⁰/₀₀ võrra. See sündi-

vuse languse hoo raugemine lubab oodata lähemal aastail, kui ei juhtu midagi erakorralist, kui mitte tõusu, siis igatahes sündivuse stabiliseerumist.

Peatudes maa ja linnade erinevuse juures, võime konstateerida üldiselt maksvat tõsiasja et maal on sündivus läbistikkult hästi kõrgem, kui linnades, 1927 a. 8,4⁰/₁₀₀ võrra. Suurusest ületab see vahe nii mõnegi teise maa, näit. Rootsi (3,8⁰/₁₀₀) ja Taani (vahe pealinnaga 5,7⁰/₁₀₀, provintsi linnadega 2,2⁰/₁₀₀), kuid ei ole siiski erakorraline, näit. võrreldes Soomega (9,0⁰/₁₀₀).

Sündivus maal ja linnades 1927 a.

1000 elaniku kohta.
Naissances dans les arrondissements et villes en 1927.
Par 1000 habitants.

6.		
	Üldse	17,7
Maal		20,0
Linnades		11,6
Neist: Tallinn		10,7
Dont: Haapsalu		16,4
	Kuressaare	10,1
	Narva	13,3
	Nõmme	14,8
	Paide	11,2
	Paldiski	10,6
	Petseri	19,1
	Pärnu	10,9
	Põltsamaa	11,0
	Rakvere	9,9
	Tapa	20,6
	Tartu	10,9
	Tõrva	13,6
	Türi	14,2
	Valga	12,6
	Viljandi	14,4
	Võru	12,0

Eriti madal on sündivus arusaadavalt Tallinnas, Tartus ja ka Pärnus; kuid nendest veel madalam sündivus Rakveres ja Kuressaares ning võrdsest Paldiskis pälvib juba tähelepanu ja tekitab küsimusi, mille lahendamine üheaasta andmeil, kahjuks, võimata.

Üldse Eestis sündivust valgustavad iseloomus-tavalt vanemate vanus ja sündimise järjekord. Nii kui näme tab. 7, vanemate keskmine vanus, kuigi vähe, siiski järjest langeb, eriti meestel.

Meelestades abiellunute keskmise vanuse suurt püsivust (naistel koguni väikest tõusu),

Sündivus abielu kestuse järgi—Naissances suivant la durée de mariage.

9.	Väljaspool abielu Illégitimes	Enne abielu Enfants nés avant le mariage et légitimés par le mariage	Kuni 1/2 a. Moins de 1/2 a.	1/2—1	1—2	3—4	5 ja üle 5 a. et plus	Kokku Total
1927	8,7	0,8	5,7	9,2	18,8	15,3	41,5	100,0
1926	9,0	0,6	4,9	8,4	20,2	17,1	39,8	100,0
1925	8,2	0,5	5,3	8,8	21,1	18,7	37,6	100,0
Sellest:—Dont:								
Maad—Arrondissements	8,4	0,6	5,5	8,6	18,0	15,2	43,7	100,0
Linnad—Villes	10,0	1,4	6,5	11,8	22,4	15,7	32,2	100,0

Järjekult, kui sündivus linnades madal on, siis eestkätt vanemate abielupaaride tagasihoidlikkuse tõttu. Noorematele seda etteheidet teha ei saa. Seda näitab eriti kontseptsioonide arv

võime vastsündinute vanemate koosseisu nooremisest järeldada vaid, et varemalt abiellunute hulgas nooremate paaride sünnitusel aktiivsus on kasvanud.

Sündinute vanemate keskmine vanus—Âge moyen des parents.

7.	Linnades—Villes		Maal Arrondissements		Kokku—Total	
	Isa—Père	Emä Mère	Isa—Père	Emä Mère	Isa—Père	Emä Mère
	1927	33,8	29,2	35,4	30,2	35,1
1926	33,9	29,1	35,6	30,2	35,2	30,0
1925	34,2	29,4	35,5	30,2	35,3	30,1
1924	34,1	29,3	35,2	30,3	35,4	30,1
1923	34,2	29,5	35,7	30,4	35,4	30,2

Seda osutavad teataval määral ka sündivuse järjekorra andmed tab. 8. Selgub, et vastsündinute üldarvus esimese ja teise lapse osatähtsus järjest langeb, kuna 3 ja enam laste sünnitamise sagedus kasvab. Näib, et need perekonnad, kus lapsi juba on, uute sünnitamist nii ei karda, kui vastsest abiellunud ja teised lasteta abielud. Seega võime üldise sündivuse vähenemist kirjutada eestkätt uute abielude arvele.

Sündimise järjekord—Ordre de naissances.

8.	1 laps 1-er enfant					2	3—5	6—8	9—11	12 ja üle 12 et plus	Kokku Total
1927	33,0	24,2	32,3	8,3	1,9	0,3	100,0				
1926	33,3	25,3	31,5	7,9	1,8	0,2	100,0				
1925	35,1	25,2	30,0	7,8	1,6	0,3	100,0				
Sellest:—Dont:											
Maad—Arrondissements	29,9	23,9	34,4	9,4	2,1	0,3	100,0				
Linnad—Villes	47,0	25,5	23,1	3,5	0,8	0,1	100,0				

Ka näib, et esitud väide eriti maksev on maa suhtes, kuna linnades 1—2 lapse juhud domineerivad. Tõsi, esimeste laste arvust langeb linnas suuremal määral esinevate väljaspool abielu sündinute arvele. Kuid otsustades tab. 9. järele, on hilisemate abielude osatähtsus linnades suhteliselt siiski suurem, kui maal, sest 5 a. ja enam kestusega abieludest sündinud moodustavad üldarvust maal 43,7%, linnas vaid 32,0%.

enne abiellumist. Kui arvata kokku sündinud väljaspool abielu, enne abiellumist, kuni 0,5 a. abielukestuseni ja pooled 0,5—1 a. kestusega abieludest, siis saame kokku vallas põlvnes kon-

tseptsioone: 1927 a. linnades 23,8%, maal aga 18,8% sünd. üldarvust. Ühtlasi võime ka konstateerida, et 3 a. kestes üldise vallaspolve konseptsioonide arvu võrdlemisi kiire tõusu juures (1925 a.—18,8%, 1926 a.—19,7% ja 1927 a. 19,8%) väljaspool abielu sündinute arv üldiselt pikaldasemalt tõuseb, 1926 a. koguni langeb. Sellest võib vast näha kodanliku registreerimise positiivset mõju, eriti abielude arvu tõusuks linnas.

Sooliselt on 1927 a., võrreldes eelmise aastaga, vahekord muutunud poiste kasuks: 100 tüdruku kohta 107 poissi; 1926 a. oli neid 106, 1925 a. sellevastu koguni üle 107 (107,5). Bioloogiliseks „normiks“ on tavaliselt 105 ja kõrgemad arvud esinevad vaid erakorraliselt sõdade järele, mil naiste ülekaal suur—nii kui meil, jätkuvalt.

Ka kaksiksünnitusi oli eelmisest aastast rohkem: 276 pro 268, s. o. 1000 sünnituse kohta 14,3 pro 13,1. Kaksiksünnid andsid 1927 a. poisse ja tüdruke võrdsest 276, 1926 a. oli p. 295, t. 241, Kolmikünnitusi oli 1927 a. 6; 1926 a. samuti 6 ja 1925 a. 3 juhtu.

Arvestades sündivuse probleemi põnevusega, oleme katsenud teinud rahvalugemise andmete alusel orienteerivalt selgitada sündivuse määra 1927 a. üksikute kutsealadel ja ühiskondl. kihitides. Selle tulemusena osutub sündivus kõrgemaks põllumajanduse alal tegutsevate juures 20,4‰, selle järele tööstuses 19,4‰ ja kaubanduses 16,4‰. Ühiskondlik tegevus esineb võrdsest puudulikult märgitud tegevusega 17,0‰. Ent eritelust tööalade järgi on vähe: igati neist koosneb elutingimusilt väga erinevaist ühiskondl. kihtidest. Sellepärast katsusime iga ala kohta selgitada iseloomulikke erinevusi. Nii, põllumajanduse alal leiame suurima sündivuse ametnikel 23,7‰ ja sellejärele töölisel 22,9‰, põllupidajad esinevad 19,8‰. Katse ka neid eriteleda vanatalunikeks, asunikeks ja väike-koopidajaks ei läinud korda, sest teatelehtede andmed on seks veel puudulikud.

Samal põhjusel peame üheskoos vaatlema ühisk. kihte kaub. ja tööstuse aladel, mis lähendab õieti üldiselt põllumajandusele vastaspoolset tegevusala. Seal leiame palgalistega ettevõtete pidajate juures sündivuse kõigest 11,7‰, väikeettevõtete pidajatel, käsitöölistel ja väikekaupmeestel—17,4‰; töölise, samuti ametnikude sündivus osutub praegu võrdsest mõlemist kõrgemaks—20,0‰ ja 19,9‰.

Analoogiliselt siin osutunud vahekorrale võiksime oletada ka põllumajand. alal palgalistega peremeestel väiksemat sündivust kui väikemaapidajatel. Riigi- ja omavalitsusametnikel sündivus esineb 19,4‰, vabakutselistel 16,2‰.

Eraldi peame mainima veel majateenijaid: läbistatav sündivus nende vanusliku ja perekonnaseisu koosseisu tõttu osutub äärmiselt

madalaks—2,8%. Juurearvates veel kindla tööalata ja puudulikult märgitud tööalaga, kuid selge ühisk. kihitusega isikud, saame kokku töölise ja teenijate sündivuse koeffitsiendi 16,1‰; kõigil ettevõtete pidajail aga 19,1‰, kõigil ametnikel 18,1‰.

Kuigi esitatud arvud sisaldavad vast suurigi ebatäpsusi, näib siiski neis peegelduvat kolme sünnitust mõjutava teguri mõju. Üks on sündivust allarõhuv kõrgem kultuuritasapind, teine—sündivust tõstva majandusliku tulevikkindlustuse väljavaade, ja kolmas—samuti sündivust tõstev—eluruumi avarus. Esimese teguri iseloom ja mõjuis on küllalt selgitatud; teist tuleb mõista nii, et mitte silmapilgu sissetuleku suurus (mis pigemini avatleb elu nautima), vaid harjumuseks kujunenud äraelamise võimaluste positiivsed väljavaated tulevikus soodustavad sündivust; kolmat tuleb mõista mitte sedavõrra korteriküsimusena, kui eluruumi laiemas, nii öelda territoriaalses mõttes. Näiteks, maaelu tingimused on, vaatamata halbadele korterioludele, laste kasvatamiseks palju avaramad kui linnas, millest võib ka tingitud olla näit. suurem sündivus ametnikel põllumajanduse alal, võrreldes era- või riigi- ja omavalitsusametnikega.

5. Surevus. Vastupidiselt sündivusele, on surevus 1927 a., võrreldes eelmisega, veelgi tõusnud ja jõudnud kõiki pealesõja aastaid ületavale kõrgusele. Eriti näib see tingitud olevat suurest surevusest maal, kust on pärit surnute üldarvust 74,2%. Ent võrreldes eelmiste aastatega, on surevus tõusnud ka linnades, sest 1927 a. linnade surevus ‰ ületab üldise surevuse ‰ 1921—1925 a.

Surevus 1921—27 a.—Décès de 1921—27.

Üldine surevus Mortalité générale		Surevus 1927 a. linnades Décès dans les villes en 1927	
10. Aastad Années	Surevuse ‰ ‰ de décès	Linnad—Villes	Surevuse ‰ ‰ de décès
1927	17,3	Tallinn	15,2
Sellest—Dont:		Haapsalu	17,9
Maal—Arrondissement.	17,9	Kuressaare	21,9
Linnades—Villes	15,9	Narva	19,0
1926	16,2	Nõmme	18,1
1925	14,9	Paide	20,7
1924	15,2	Paldiski	20,3
1923	15,2	Petseri	12,4
1922	16,7	Pärnu	17,4
1921	15,8	Põltsamaa	13,5
		Rakvere	14,3
		Tapa	17,6
		Tartu	16,5
		Tõrva	17,2
		Türi	15,2
		Vaigla	12,5
		Viljandi	15,8
		Võru	13,2

Surevus linnades on tervishoidlikult paremate olude ja rahvastikus suhteliselt suurema

keskealiste % tõttu tavaliselt ikka väiksem üle-riiklikust surevusest, nii kui seda võime konstateerida, ühes Tallinnaga, paljus teistes Eesti linnades. Ent nende kõrval leidub ka linnasid, kus surevus on väga kõrge: näit. Kuressaares, Paldiskis ja Paldiskis. Kuna neis linnades osutub madalaks ka sündivus ja osalt abielluvus, siis tuleb seal (kui pole tegemist väikeste abs. arvude mõjuga) kõrge surevuse põhjust otsida vist küll eestkätt elanikkude vanuslikus koosseisus. (Rahvalugemine leidis raukasid, näit., Kuressaares 16% Tallinna 8% vastu.)

Vanusest on 1927 a. surnute koosseis, võrreldes eelmisega, tunduvalt muutunud: keskmine vanus on langenud, eriti maal, 1923 a. tasapinna ligidale, kuna see vahepeal oli hästi kõrgem.

Surnute keskmine vanus—*Âge moyen des décédés.*

11.	Linnad Villes			Maad Arrondissem.			Üldse Grand total		
	Mehed	Naised	Kokku	Hommes	Femmes	Total	Mehed	Naised	Kokku
1927 . . .	44,3	50,6	47,3	43,5	48,8	45,0	43,7	47,8	45,6
1926 . . .	44,9	50,2	47,5	45,4	48,7	46,9	45,3	49,1	47,1
1925 . . .	46,0	52,3	49,0	45,3	49,2	47,1	45,5	49,9	47,6
1924 . . .	44,1	49,5	46,5	44,7	48,8	46,6	44,5	49,0	46,6
1923 . . .	42,7	47,8	45,0	43,2	45,7	44,4	43,0	46,1	44,4
1922 . . .	40,0	46,2	43,0	39,0	46,5	42,0	41,1	44,9	42,9

See näitab vaid, et noorte vanusastete osatähtsus surevuses on jälle tõusnud. Selgema pildi omame surnute vanuslikust koosseisust jaotades neid vanusrühmadesse (tab. 12).

Surnute vanus—*Décédés suivant l'âge.*

12.	Kuni 1 a. Moins d'un an	1-4						10-14			15-19			20-40			50 ja üle 50 et plus			Kokku Total	
		1-4	5-9	10-14	15-19	20-40	50 ja üle 50 et plus	1-4	5-9	10-14	15-19	20-40	50 ja üle 50 et plus	1-4	5-9	10-14	15-19	20-40	50 ja üle 50 et plus		
1927	11,8	7,4	3,2	1,7	2,7	19,7	53,5	100,0													
1926	12,2	6,6	2,5	1,6	2,5	18,6	56,0	100,0													
1925	12,5	5,1	1,4	1,8	2,8	19,9	56,5	100,0													
Sellest:—Dont: Maad—Arrondissements	13,2	8,1	3,4	1,9	2,8	17,1	53,5	100,0													
Linnad—Villes	7,8	5,4	2,6	1,3	2,2	27,1	53,6	100,0													

Selgub, et 3 viimasel aastal rinnalaste osatähtsus surevuses on järjest langenud. Tõusnud on aga kuni 10 a. vanuseni väikelaste surevus (sarlakid). Tõsi, ka % suhe ei valgusta üksikute vanusaastate surevust nii hästi kui ‰ vastava vanusrühma elanikest, ent selleks 1922 a. rahva vanusliku koosseisu andmed enam ei kõlba. Eriti maksev on see väide vanuselt erineva rahvastikuga linn ja maa surevuse võrdluse kohta: maal hästi kõrge rinnalaste % ja vastupidi madalam 20—49 a. % võib olla tingitud osalt erinevast vanuslikust koosseisust, suurel määral aga siiski erinevaist tervishoidlikest- ja töötugi-musist.

6. Rahva looduslik Sündivuse-surevuse vä-juurekasv.
Mouvement naturel de la population. hekorrast saabuva rahva loodusliku juurekasvu erinevustest tõstame siin esile võimaluse ulatusel ainult mõningad.

Esijoones linn ja maa. Linnaelanikkude arv moodustab kogu rahvast ümmarguselt ligikaudu kolmandiku (täpselt 29,2%). Nende osa Eesti rahvaarvu kasvus on 1927 a. negatiivne—surevus ületas sündivuse 1327 isiku või 4,8‰ võrra. Maaelanikkudel sellevastu on sündivus ülekaalus, ent siiski väikesel määral—1637 isiku või 2,1‰ võrra.

Võttes aga vaatlusele üksikud maad, leiame sündivuse ülekaalu vaid Viru-(+2,7‰/00), Pärnu-(+1,6‰/00), Tartu-(+1,5‰/00), Võru-(+1,6‰/00), ja Petserimaal (+14,8‰/00), mujal aga igal pool surevuse ülekaalu—suurimal määral Viljandimaal(−1,1‰/00). Tõsi, täpsete rahvaarvu andmete puudusel on siin toodud koefitsiendid vaid orienteerivat laadi, kuid siiski võimalikke erinevusi osutavad.

Looduslik juurekasv 1927—*Mouvement naturel en 1927.*

13.	Kasv (+) või kahan. (−) Accroiss. (+) ou diminution (−)			Kasv (+) või kabanemine (−) Accroiss. (+) ou diminution (−)		
	Absol arv Nombre absolut.	1000 elaniku kohta Par 1000 habitants	1000 elaniku kohta Par 1000 habitants	Absol arv Nombre absolut.	1000 elaniku kohta Par 1000 habitants	1000 elaniku kohta Par 1000 habitants
Linnad—Villes	− 1327	− 4,3				
Tallinn . . .	− 565	− 4,5				
Haapsalu . .	− 7	− 1,5				
Kuressaare . .	− 42	− 11,8				
Narva	− 151	− 5,7				
Nõmme	+ 13	+ 1,2				
Paldisk	− 32	− 3,5				
Paldiski . . .	− 12	− 9,7				
Petseri	+ 23	+ 6,7				
Pärnu	− 142	− 6,5				
Põtsamaa . . .	− 7	− 2,5				
Rakvere . . .	− 51	− 4,4				
Tapa	+ 9	+ 3,0				
Tartu	− 329	− 5,6				
Tõrva	− 9	− 3,6				
Türi	− 3	− 1,0				
Valga	+ 2	+ 0,1				
Viljandi	− 17	− 1,4				
Võru	− 7	− 1,2				
Maad						
Arrondiss.				+ 1676	+ 2,1	
Viru				+ 321		
Järva				+ 11		
Härju				+ 18		
Lääne				− 63		
Saare				+ 40		
Pärnu				+ 132		
Viljandi				+ 74		
Tartu				+ 195		
Valga				+ 12		
Võru				+ 361		
Petseri				+ 882		
Üldse				+ 349	+ 0,4	
Gr. total						

Linnade kohta toodud koefitsiendid (keskmise elan. arvu alusel) on aga sedavõrra täpsed, kui on täpsed aadresslaudade andmed. Tähelepanu väärib, et sündivus-surevuse vahekord halvem on osas väiksemas vanalinnas—Kuressaares, Paldiskis, Paldiskis, Pärnus; ka Tartu ja Narva on Tallinnast halvemas seisukorras. Selle vastu mõned uued linnad, nende seas Tallinna tütarlinn Nõmme, esinevad koguni sündivuse ülekaaluga. Sündivuse ülekaalult esimesel kohal püsib ikkagi Petseri linn, ümbritsetud sigivusrikkast maast.

Selle nähtuse seletab rahva loodusliku juurekasvu erinevus rahvuste järgi (tab. 14).

Looduslik juurekasv rahvastele 1927 a.
Mouvement naturel suivant les nationalités en 1927.

14.	Sünnid Nés	Surnud Décédés	Vahe (+) kasv (-) ahanevine Accroissement. (+) diminution (-)
Eesti—Estoniens	16 778	17 056	— 278
Vene—Russes	2 254	1 521	+ 733
Saksa—Allemands	205	318	— 113
Rootsi—Suédois	136	103	+ 33
Juudi—Juifs	44	52	— 8

Koeffitsient, selles tabelis pole toodud— jällegi täpsete rahvaste arvude puudusel. Kuid 1922 a. andmete kohaselt on 1927 a. surevuse ülekaalu tõttu vähenenud: eestlaste arv — 0,3⁰/100 võrra,

sakslaste arv 6,2⁰/100 ja juutide arv — 1,7⁰/100 võrra. Sünnivuse ülekaalu tõttu aga on kasvanud: venelaste arv +8,0⁰/100 ja rootslaste arv +4,3⁰/100 võrra. Antud arvudest selgub, et kuulsat juutide sigivust Eestis pole; eestlaste sünnivuse surevuse vahekorra võime lugeda negatiivseks vaid ajutiselt erakorraliselt kõrge surevuse tõttu. Venelaste ja rootslaste osatähtsus eesti rahvastikus võib nende sigivuse tõttu tunduvalt kasvada; sakslaste osatähtsus aga kahtlemata veelgi kahaneb, nii kui see on teostunud jätkuvalt, alates möödunud sajandi viimasest veerandist.

Sünnivuse-surevuse jne. kohta ennem Keskbüroo väljaandels ilmunud artiklid ja andmed:

- „Eesti Statistika“ kuukiri nr. 74 (1), lk. 18 „Sünnivus, surevus, abielluvus ja abielulahutused 1926 a“.
 „ „ „ „ 64 (3), lk. 97—133 „Sünnivus, surevus, abielluvus ja abielulahutused Eestis 1925 a“.
 „Surmapõhjused 1925 a.“
 „Eesti Statistika“ kuukiri nr. 47 (2), lisa — „Sünnivus, surevus ja abielluvus 1924“.
 „Eesti demograafia“ v. II — „Sünnivus, surevus, abielluvus ja rahvalüükmine 1921—1923“ Tallinn 1925.
 „Eesti Statistika“ kuukiri nr. 18 (7), lk. 54—80 „Sünnivus 1922“.
 „ „ „ „ 20 (9), „ 63—76 „Surevus 1922“.
 „ „ „ „ 21 (10), „ 61—69 „Abielluvus Eestis 1922“.
 „ „ „ „ 55 (10), „ 5—8 „Rahvaarvu kasv Eestis“ (1921—25).
 „ „ „ „ 65 (4), „ 209—219 „Rinnalaste surevus 1925“.
 „ „ „ „ 81 (8), „ 460—470 „ „ 1926.

Tab. 1. Abielluvus 1922—27 a.—Mariages de 1922—27.

	Abielusid registreeritud—Mariages enregistrés						Keskmine 1922—1926 Moyenne
	1927	1926	1925	1924	1923	1922	
Virumaa	1183	1245	1124	1187	1288	1278	1214
Järvamaa	436	333	309	349	406	399	359
Harjumaa	2209	2159	2095	2210	2321	2272	2212
Läänemaa	516	475	477	515	596	608	534
Saaremaa	322	312	329	360	415	423	368
Pärnumaa	777	819	705	732	870	907	807
Viljandimaa	578	493	519	544	613	680	570
Tartumaa	1381	1335	1263	1366	1482	1490	1387
Valgamaa	296	292	310	316	339	359	323
Võrumaa	576	580	610	620	686	690	637
Petserinmaa	384	507	466	502	528	538	520
Kokku—Total	8660	8550	8207	8761	9494	9644	8931

Sündivus 1922—27 a.—Naissances de 1922—27.

	Sündinud—Naissances							Keskmine 1922—1926 Moyenne				
	1927			1926	1925	1924	1923	1922	M.—H.	N.—F.	K.—T.	
	M.—H.	N.—F.	K.—T.								M.—H.	N.—F.
Elnsald—Nés-vivants												
Virumaa	1 448	1 265	2 713	2 813	2 800	2 885	3 050	3 128	1 511	1 424	2 935	
Järvamaa	525	529	1 051	1 046	960	972	1 056	981	515	488	1 003	
Harjumaa	1 003	1 555	3 163	3 130	3 466	3 820	4 083	3 946	1 888	1 802	3 690	
Läänemaa	684	653	1 342	1 466	1 481	1 581	1 624	1 556	791	751	1 542	
Saaremaa	580	488	1 068	1 239	1 290	1 262	1 330	1 342	670	622	1 292	
Pärnumaa	800	805	1 665	1 742	1 639	1 798	1 982	1 801	904	889	1 793	
Viljandimaa	707	656	1 363	1 263	1 260	1 322	1 310	1 355	680	622	1 302	
Tartumaa	1 580	1 490	3 070	3 029	3 059	3 060	3 296	3 477	1 619	1 565	3 184	
Valgamaa	331	326	657	775	807	851	802	838	423	402	825	
Võrumaa	862	777	1 639	1 529	1 648	1 723	1 686	1 756	853	805	1 668	
Petserinmaa	1 013	961	1 974	1 945	2 035	2 167	2 123	2 025	1 070	989	2 059	
Kokku—Total	10 198	9 507	19 705	19 977	20 445	21 441	22 347	22 255	10 934	10 359	21 293	
Surnud—Mort-nés												
Virumaa	27	24	51	62	60	74	111	86	42	38	80	
Järvamaa	15	13	28	34	27	39	49	40	22	16	38	
Harjumaa	34	49	83	81	101	110	134	121	62	48	110	
Läänemaa	15	12	27	35	40	31	44	40	21	17	38	
Saaremaa	12	19	31	36	30	32	45	39	23	15	38	
Pärnumaa	21	5	26	41	40	56	42	47	27	18	45	
Viljandimaa	19	17	36	31	40	34	40	39	20	17	37	
Tartumaa	40	15	55	56	59	57	87	70	36	31	66	
Valgamaa	12	8	20	15	20	11	15	16	6	9	15	
Võrumaa	19	15	34	34	38	48	47	45	24	18	42	
Petserinmaa	7	2	9	9	8	4	3	5	4	2	6	
Kokku—Total	221	179	400	434	473	502	617	548	286	229	515	

Surevus 1922—27 a.—Mortalité de 1922—27.

	Surnud—Décédés							Keskmine 1922—1926 Moyenne				
	1927			1926	1925	1924	1923	1922	M.—H.	N.—F.	K.—T.	
	M.—H.	N.—F.	K.—T.								M.—H.	N.—F.
Virumaa	1 408	1 186	2 594	2 391	2 254	2 369	2 344	2 461	1 300	1 064	2 364	
Järvamaa	533	555	1 088	883	799	819	792	855	442	384	826	
Harjumaa	2 014	1 731	3 745	3 574	3 104	3 095	2 945	3 318	1 723	1 484	3 207	
Läänemaa	772	640	1 412	1 203	1 284	1 324	1 286	1 440	691	617	1 308	
Saaremaa	558	592	1 150	1 069	1 016	952	947	1 012	494	493	987	
Pärnumaa	844	831	1 675	1 549	1 455	1 436	1 409	1 602	770	720	1 490	
Viljandimaa	723	738	1 461	1 222	1 157	1 333	1 242	1 479	678	609	1 287	
Tartumaa	1 654	1 547	3 201	3 051	2 594	2 671	2 680	2 999	1 478	1 321	2 799	
Valgamaa	379	297	676	662	639	632	596	746	337	318	655	
Võrumaa	718	567	1 285	1 248	1 260	1 308	1 263	1 305	663	615	1 278	
Petserinmaa	552	517	1 069	1 253	1 109	979	1 126	1 160	610	516	1 126	
Kokku—Total	10 155	9 201	19 356	18 047	16 630	16 918	16 690	18 357	9 186	8 141	17 327	

Tab. 6. Abielunute elukutse

	Põllumajandus — Agriculture								Tööstus — Industrie						Kaubandus —	
	Kokku—Total	Põllumajanduse, aland-, kaaland- ja metsand. ettevõtted — Agriculteurs hortics, pêcheurs et forest. (entrepreneurs)	Aasnikud—Nouveaux exploitateurs	Põlvavabadik. ja väike-maapid. — Petits exploit. des terres à bail	Töölised ja teenijad—Ouvriers et service	Ametnikud—Employés	Muid sellel alal tegevad isikud—Autres	Põlvitöö (eristamata) Agricult. non spécialisée	Kokku—Total	Tööstuse suuretevitjad (palgatud tööjõud) — Grands entrepreneurs industriels	Teetevad väikeettevõtted (palgatud tööjõud) — Petits entrepreneurs industriels	Töölised ja teenijad—Ouvriers et service	Ametnikud—Employés	Muid tööstuse alal tegevad isikud—Autres	Kokku—Total	Kaubanduse, rahand-, transp. ja side suuretevitjad (p. tööjõud) — Commerçants, financiers et entrep. des transp.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
a) Peigmehe elukutse —																
LINNAD . . .	108	34	4	—	40	20	—	1	1246	29	319	825	73	—	708	76
Tallinn . . .	25	7	1	—	11	9	—	—	584	12	130	398	44	—	408	39
Haapsalu . . .	2	1	—	—	—	1	—	—	12	—	—	1	—	8	1	
Kuressaare . . .	1	—	—	—	—	1	—	—	7	—	3	4	—	4	—	
Narva . . .	9	3	—	—	6	—	—	—	92	4	9	69	10	22	3	
Nõmme . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—	9	23	2	26	1	
Paide . . .	3	—	—	—	1	2	—	—	11	—	5	4	2	9	1	
Paldiski . . .	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Petseri . . .	1	—	—	—	1	—	—	—	8	—	8	—	—	9	1	
Pärnu . . .	7	5	—	—	1	1	—	—	78	1	15	59	3	48	3	
Põltsamaa . . .	1	1	—	—	—	—	—	—	10	—	4	6	—	2	—	
Rakvere . . .	4	1	1	—	1	1	—	—	35	1	9	25	—	16	3	
Tapa . . .	2	1	—	—	1	—	—	—	6	—	2	4	—	16	—	
Tartu . . .	36	13	1	—	16	5	—	—	239	4	83	147	5	66	15	
Tõrva . . .	4	—	—	—	4	—	—	—	13	—	7	6	—	1	—	
Türi . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	5	10	—	6	1	
Valga . . .	1	1	—	—	—	—	—	—	37	1	10	24	2	33	2	
Viljandi . . .	7	—	1	—	—	—	—	—	55	3	13	35	4	21	2	
Võru . . .	2	1	—	—	—	—	—	1	8	—	—	7	—	12	2	
MAAD . . .	4196	2446	395	39	1066	34	—	197	900	14	451	372	63	—	276	18
Viru . . .	574	377	61	5	112	6	—	11	211	1	73	122	15	56	4	
Järva . . .	250	130	47	2	66	2	—	2	61	—	34	22	5	25	—	
Harju . . .	483	233	44	2	179	9	—	16	103	2	41	53	7	41	6	
Lääne . . .	378	223	44	2	80	1	—	23	48	1	29	13	2	28	2	
Saare . . .	249	198	23	2	24	1	—	28	28	—	16	10	2	10	—	
Pärnu . . .	434	224	17	3	152	3	—	35	102	1	45	51	5	48	1	
Viljandi . . .	363	167	40	11	138	4	—	9	59	3	28	26	2	12	1	
Tartu . . .	617	330	57	6	188	4	—	33	155	4	97	40	14	37	3	
Valga . . .	125	50	18	—	51	2	—	4	37	—	26	10	1	9	—	
Võru . . .	412	205	44	2	91	2	—	68	36	2	55	22	7	10	—	
Petseri . . .	311	304	—	—	5	—	—	2	10	—	7	—	—	5	1	
Kokku—Total	4304	2480	399	38	1135	54	—	198	2146	43	770	1197	136	—	984	94
b) Prundi elukutse —																
LINNAD . . .	228	115	5	2	95	6	—	5	907	9	300	576	22	—	393	20
Tallinn . . .	72	39	2	1	27	2	—	1	434	4	144	276	10	—	240	14
Haapsalu . . .	2	2	—	—	—	—	—	—	9	—	5	4	—	1	—	
Kuressaare . . .	5	2	—	—	3	—	—	—	4	—	2	2	—	2	—	
Narva . . .	13	7	—	—	5	1	—	—	100	2	16	78	4	16	—	
Nõmme . . .	3	1	—	—	1	1	—	—	14	—	7	6	1	14	—	
Paide . . .	1	—	—	—	1	—	—	—	6	—	3	3	—	4	—	
Paldiski . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Petseri . . .	5	2	—	—	3	—	—	—	12	—	12	—	—	—	—	
Pärnu . . .	15	4	—	—	10	—	—	1	72	—	20	51	1	20	—	
Põltsamaa . . .	3	—	—	—	3	—	—	—	8	—	1	7	—	1	—	
Rakvere . . .	16	11	1	—	4	—	—	—	19	—	13	6	—	7	1	
Tapa . . .	4	4	—	—	2	—	—	—	5	—	2	3	—	5	1	
Tartu . . .	45	26	2	1	15	1	—	—	147	2	59	81	5	44	2	
Tõrva . . .	9	2	—	—	7	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	
Türi . . .	4	2	—	—	2	—	—	—	2	—	2	—	—	1	—	
Valga . . .	9	5	—	—	4	—	—	—	22	1	5	16	—	6	1	
Viljandi . . .	19	8	—	—	10	1	—	—	43	—	7	38	—	14	1	
Võru . . .	3	—	—	—	—	—	—	3	9	—	2	6	—	8	—	
MAAD . . .	4345	2206	103	37	1704	15	1	279	498	2	258	155	23	—	83	4
Viru . . .	589	350	15	4	205	3	—	12	111	—	47	57	7	18	—	
Järva . . .	223	112	6	1	95	—	—	9	23	—	9	9	2	8	—	
Harju . . .	473	172	9	2	261	4	—	27	61	—	37	21	3	16	1	
Lääne . . .	395	215	13	2	136	—	—	29	37	—	29	12	2	10	2	
Saare . . .	276	193	7	10	66	—	—	7	7	—	6	—	—	3	—	
Pärnu . . .	463	205	1	3	205	2	—	47	65	1	35	24	5	10	—	
Viljandi . . .	389	141	7	3	233	—	—	7	21	—	16	4	1	8	—	
Tartu . . .	616	351	17	10	269	5	1	63	74	1	49	23	1	8	—	
Valga . . .	137	95	10	2	84	—	—	6	7	—	6	—	—	3	—	
Võru . . .	459	222	17	5	139	—	—	76	27	—	4	2	1	3	—	
Petseri . . .	325	310	—	—	11	—	—	9	5	—	3	—	—	1	—	
Kokku—Total	4573	2321	108	39	1799	21	1	284	1945	11	558	731	45	—	476	24

Tab. 17. SUREVUS 1927 a. KUUDE JÄRGI -- MORTALITE' en 1927 par les MOIS.

Table showing mortality data for 1927 by month (Jaani to Dets.) and region (Linnad, Villes, Arrond.). Includes columns for gender (M, N) and total population (Kokku Total). Rows list various municipalities like Linnad, Viru, Jarva, etc.

Tab. 18. SURVET VANUS JA PEREKONNAISEI -- DECÈDES SUIVANT L'AGE ET L'ETAT CIVIL.

Vanus -- Age (jarg v. lkk. 713).

Table showing deaths by age group (1-4 a., 5-6 a., etc.) and marital status (Kuni a., Mois d'un an). Rows list municipalities like Linnad, Viru, Jarva, etc.

1) Maad tihes neis asuvate linnadega.

RAUDTEEDE TEGEVUS 1927/28 a.

CHEMINS de FER en 1927/28.

Sis: 1) Muudatused administratiiv jaotuses ja teenijate koosseisus, lhk. 714. 2) Raudteevõrk, lhk. 714. 3) Ehitus ja parandustööd, lhk. 715. 4) Veerevkoossead, lhk. 717. 5) Vedurite küte, lhk. 718. 6) Vedurite ja vagunite määre, lhk. 718. 7) Veevarustus, lhk. 719. 8) Elektrotehnika jaoskonna tegevus, lhk. 719. 9) Reisijate vedu, lhk. 719. 10) Pagasivedu, lhk. 720. 11) Kaubavedu, lhk. 720. 12) Saavutused eksploatatsiooni korraldusest, lhk. 720. 13) Rahanduslikud tulemused, lhk. 722.

1. Muudatused administratiiv jaotuses ja teenijate koosseisus.

Changements dans l'administration et personnel.

1927/28 a. jätkati koosseisude koondamist, mille tõttu 1. IV. ära kaotati üldasjade direktioon, teenijaskonna alluvuse üleviimisega peadirektsiooni; juba 1. II. 1928 a. otsustati varustusdirektori koht vakantseks jätta, eeldades tulevikus seda direktiooni ühendada finantsdirektsiooniga, seni aga varustusdirektori kohuste täitmine finantsdirektori peale panna. Ehitusdirektsioonis alustati arvepidamist uue määruse põhjal, mille tagajärjel võimaldus 15. V. 1927 a. jaoskondade koosseisu vähendada 12 määralise ametniku võrra. Selle vastu võeti koosseisu täiendavalt ülemääralistena Papiniidu—Lelle kitsaroopalise tee jaoks, arvates 1. aprillist 1927 a. ja 16. veebruarist 1928 a.:

Ehitusdirektsioonis	66	teenijat
nendest eriti uute ehitustööde jaoks 27 teenijat ja 39 teenijat arvatud tee eksploatatsiooniks.		
Eksploatatsiooni direktioonis	58	„
Veodirektsioonis	48	„
Kokku	172	teenijat.

Aasta lõpuks kujunes koosseis järgmiselt:

Määral'si	2467	teenijat
Ülemääralist	2586	„
Kokku 1927/28 a.	5053	teenijat
1926 a.	4907	„
rohken	446	„ ehk 9,7%

Nagu eelmisest selgub, sündis koosseisude suurenemine peamiselt Papiniidu—Lelle kitsaroopalise tee ehitus- kui ka eksploatatsiooni teenijate ametisse võtmisest. Ülemääraliste teenijate arv on tõusnud ka sellepärast, et Sonda—Mustvee kitsaroopalise tee eksploateerimist toimetati juba üldisel alusel, võttes koosseisu selle tee 106 isikulise teenijaskonna. Samuti tuli varustusdirektsiooni juure töömehi ja kümnikke kokku 52 ja vahte 39 isikut, kes enne ajutiste tööjõududena väljaspool koosseisu tegutsesid.

31. III. 1928 a. välja kujunenud koosseis (5053 isikut) annab keskmise arvu ühe tee-km 4,1 isikut, ehk ühe miljoni veetud kaubanduslikule tonn-km 22,8 isikut ning miljon telg-km 37,3 isikut, miljon bruttotonn-km 4,51 isikut, kuna ühe eenija kohta tulused saadi Kr 3001.

Vastavad andmed välisriikide raudteede kohta:

	Teenijaid		Tulused
	Tee-km peale	Miljoni brutto-tonn-km peale	Teenija kohta kroonides
Esti (1927/28 a.)	4,1	4,51	3 001
Soome (1925 a.)	5,07	4,41	2 698
Läti (1926/27 a.)	4,92	5,99	2 220
Leedu (1926 a.)	4,11	7,27	1 967
Rootsi (1926 a.)	4,64	2,75	6 473
Norra (1926/27 a.)	4,94	2,43	10 823
Taani (1926/27 a.)	6,95	3,92	7 322
Poola (1926 a.)	11,3	5,51	2 305
Saksa (1927 a.)	13,15	2,86	6 398

2. Raudteevõrk. Raudteevõrgus sündisid järgmised muudatused:

Longueur du réseau

	Juureehitatud km	Äralahutatud km	Eelmise aastaga võrreldes
Laiaroopalised	12,49	16,16	— 3,67
Kitsaroopalised	9,48	10,74	— 1,26

Teosade juureehitamine ning lahutamine sündis jaamateede ümberkorraldamise tõttu. Nii on Jäned jaamas teine ja kolmas jaamatee ehitatud ühenduses kaubaoperatsioonide avamisega selles jaamas. Papiniidu jaamas on neljas ja viies jaamatee juureehitatud ühenduses uue Lelle—Papiniidu raudtee ehitusega. Samuti on paljudes jaamades Tallinn—Türi vahel ja Sonda—Mustvee liinil jaamateid juure ehitatud. Majanduslikuks otstarbeks on ehitatud Männiku, Sinihalliku ja Teaste liivakarjäärde k/r. teeharud üldise pikkusega 2,757 km.

Juureehitatud haruteist võib veei nimetada Narva—Kulgu l/r. teeharu, pikkusega 3,5 km, mis ehitati Narva jaama ühendamiseks Kulgu sadamaga.

Suurematest erateeharudest on juureehitatud:

1. Kreenholmi vabrikuga Joala ja telliskivi-vabrikuga l/r. haruteed 1,031 km.

2. A/S. Emissionsinstituti l/r. harutee pikkusega 3,3 km, Vaivara jaamast kuni nimetatud A/S. põlevkiviõli vabrikuni.

Äralahutatud teedest on tähtsamad:

1. Bekkeri ja Vene—Balti tehaste 1/r. tee-
harud 2,823 km; äralahutamise on väljakutsutud
nende tee-
harude kapitaalse ümberehitamisega.

2. Narva—Plüssa 1/r. tee-
haru 9,3 km, mille
pealisehituse materjal kasutati osalt Kulgu tee-
haru ehitamiseks.

3. Komarovka kolmnurga tee 0,7 km.

4. Lodja k/r. tee-
haru 212 km peal Mõisaküla—
Pärnu vahel pikkusega 2,2 km.

5. Tõitoja k/r. harutee, pikkusega 7,7 km Riis-
elja—Orajõe liinil 7 km peal.

Peale selle jätkati Lelle—Papiinidu k/r. raud-
tee ehitamist ja aasta lõpul oli suurem osa töid
juba tehtud; oli käimas üldine tee ballasteeri-
mine ja hoonete püstitamine. Osaline reisijate-
ja kaubavedu nimetatud liinil algas 16. II. 1928 a.
eritingimustel, s. o. kõrgendatud tariifiga, ilma
transiit liikluseta, vastutuseta tähtaja eest jne.
Üldine peatee pikkus on 71,417 km. Suurim kal-
lak sellel tee-
harul on 0,008. Väiksem kõveriku
raadius—peateel 218 m. Roopad on Inglismaalt
tellitud, raskusega 19 kg-m, kõrgusega 95 mm.
Sildasid on 46, nendest 1 raudsild pikkusega
31,3 m ja 44 raudbetoon silda avausega 1—9 m
ja Sindi raudbetoonsild 5 avausega, üldpikkus—
127 m. Peale selle on ehitatud harutee Vilivere
jaamast kuni Vana-Vändrani pikkusega 10 km.

Nii kujunes 31 märtsiks 1928 a. teede pikkus (v. tab. 1)
järgmiselt:

lajaroopalised	1128 km.	
neist eksplaateeritavad	673 "	
kitsaroopalised	682 "	
neist eksplaateeritavad	580 "	
Kokku	1810 "	
neist eksplaateeritavad	1233 km.	Kitsaroo- palistest Eida- pere-Papiinidu piirkonnas on 56 km lõplikult vas- tutvõtmata, kuid veebruarist peale eksplaateerimisel.

3. Ehitus- ja parandus- tööd.

Constructions et réparations.

Tee mullakeha on ül-
diselt rahuldavas sei-
sukorras, iseäranis laia-
roopalisel teel, kus peale hariliku tee ballas-
teerimise ja töstmise, aukude paranduse, muh-
kude tasandamise ja kraavide puhastamise suu-
remaid mullatöid pole ette tulnud. Kitsaroo-
palisel on aga suuremad mullatööd läbiviidud. Nii
on Sonda—Mustvee liinil töstetud kohati tee-
tamm ja täiendatud ballasti kiht, tarvitades seks
42790 m³ liiva; samuti on teetammi üleujutamise
ärahoidmiseks kaevatud suuremal ulatusel uusi
kuivatuskraave.

Olustvere jaama juures ja Abja—Mõisaküla
jaamade vahel on tee profiili pehmendatud.

Eriti kapitaalseid ümberehituse töid on ette-
võetud Türi—Tamsalu liinil Paide—Järva-Jaani
jaamade vahel, asudes selle liini põhjalikule
kordaseadmisele, peamiselt Paide—Järva-Jaani
vahel, kusjuures tee profiili on pehmendatud,
suured kallakud maha kaevatud, kõverikkude
raadiused suurendatud, tee siht õgvendatud ja
mullakeha pikemal ulatusel ümberpaigutatud,

kuna Järva-Jaani ja Tamsalu vahel ainult
pealisehitus uuendati, selle teesea kavatsetava
äralahutamise puhul lähemas tulevikus.

Kõikide ülalnimetatud mulla ja ballasteeri-
mise tööde läbiviimiseks on aasta jooksul ära-
tarvitatud:

a) laiaroopalisel teel: kruus	12 651 m ³
" " liiva	58 495 "
b) kitsaroopalisel teel: liiva	112 824 "
Kokku ballasti	183 970 "

s. o. umbes kaks korda rohkem, kui läinud aastal.

Aasta kestel on järgmisel arvul liipreid vahetatud:

a) Lajaroopalisel teel:	
1. peatees uute immutatud liipritega	154 710 tk.
2. peatees vanade kõlvuliste liipritega	9 276 "
3. jaamateedes uute immutatud liipritega	5 340 "
4. jaamateedes vanade kõlvuliste liipritega	44 360 "
Kokku laiaroopalisel	213 686 "
b) Kitsaroopalisel teel:	
1. peatees uute immutatud liipritega	50 944 tk.
2. peatees uute immutatud liipritega	91 853 "
3. peatees vanade kõlvuliste liipritega	3 343 "
4. jaamateedes uute immutatud liipritega	3 899 "
5. jaamateedes uute immutatud liipritega	12 785 "
6. jaamateedes vanade kõlvuliste liipritega	8 498 "
Kokku kitsaroopalisel	171 322 "
Üldse on liipreid vahetatud	385 008 "

Võrdlemisi suur immutamata kitsaroopalise-
tee liiprite protsent tuleb sellest, et kitsaroopalise
liipri immutamine ei ole nii olulise tähtsusega, kui
lajaroopalise oma. Kitsatee liiper on nõrgem ja
ta kulub peaaesjalikult mehaanilisel teel, aga
mitte loomuliku mädanemise tagajärjel. Kuna
immutamine liipri vastupidavust mehaanilisele
kuluvusele ei suurenda, siis ei pikenda immuta-
mine ka palju kitsatee liipri iga. Sellega on ka
seletatav asjaolu, et kitsaroopalisel on jaama-
ja kõrvalteede parandamiseks tarvitatud rohkem
uusi, kui vanu peateest väljavahetatud kõlvu-
lisi liipreid. Kitsaroopalisel on nüüdsest peale
tarvitusele võetud ühes aluslappidega ka tuge-
vamat tüüpi liipred, mis immutatult teesse pai-
gutatakse.

Immutustehase aastast tegevust kujutavad
järgmised andmed:

Immutatud on:	
1. laiatee liipreid	174 320 tk. = 17 432 m ³ puumassi.
2. kitsatee "	85 467 " = 3 418 " "
3. laiatee pöörangu pakke	
kompl.	112 " = 782 " "
4. kitsatee pöörangu pakke	
kompl.	100 " = 140 " "
5. laiatee silla pakke	= 63,5 " "
6. muid metsamaterjale	= 24,5 " "
Kokku	21 800 m ³ puumassi.

Ühe kantmeetri puumassi immutamine läke
maksma 4,06 krooni, ehk ümberarvatult ühe
lajatee liipri peale 40,5 senti.

Immutusaineaks tarvitati kodumaa pheno-
laati, mis põlevkiviõlist saadakse (aasta kestel
äratarvitatud 651 075 kg).

Lajaroopalisel teel jätkati pealis-
ehituse kõvendamise töid, milledega juba cel-
mistel aastatel algust tehti. Peale selle toimetati

roopalukkude kokkukeetmist Saksa firma „Elektro-Thermif“ patendi järele. Roopalukkude kokkukeetmisega on võimalik saavutada suurt kokkuboidu sideosade tarvitamisel, ning tasast sõitu, vähendades samal ajal tõugete kahjulikkumõju pealisehituse kui ka veereva koosseadu peale.

Üldse on laiaroopalisel pealisehituse parandamiseks ja kõvendamiseks järgmised tööd tehtud:

1. Roopaid üksikult vahetatud — 1431 tk.
2. Peatee roopaid vahetatud tüüp nr. 2 asemel tugevamate roobastega III-a, kokku 10,98 km ulatusel.

3. Kokkukeedetud lukukohti 1077 tk., ehk 2154 roobast ja kokkukeedetud roopaid teesse asetatud 8,48 km ulatusel 437 km kuni 445 km.

Kitsaroopalisel teel on suuremal ulatusel vahetatud roopaid ning kõvendatud pealisehitust, tarvitades selleks Inglismaalt ostetud, suuremat partiid, rasketüübilisi roopaid (kaal 19 kg/m) kokku kaaluga 12618 tonni, s. o. 332 km tee jaoks, ühes vastavate sideosadega.

Need uued roopad vahetati teesse alates Tallinn — Sadama jaamast kuni Sürgavereni, s. o. 138 km ulatusel. Teest väljavahetatud raskematüübilised, vanad roopad seati uuesti korda, saagides maha kulunud otsi, ning puurides uusi auke poltide jaoks. Kordaseatud roopad paigutati uuesti teesse nõrgematüübiliste roobaste asemele. Nii on Sürgaverest kuni Mõisakülani, s. o. 58 km ulatusel, pandud roopaid kaaluga 18,25 kg/m.

Osa väljavahetatud ja uuesti kordaseatud vanu roopaid tarvitati Türi-Tamsalu tee põhjalikuks kordaseadmiseks. Türi-Järva-Jaanini 41 km ulatusel on mahapandud roopad kaaluga 14,6 kg—14,75 kg/m, kus juures need roopad on asetatud rauast aluslappidele. Järva-Jaanist Tamsaluni on kergetüübiliste väljatee roobaste asemele teesse pandud tugevamaid roopaid, kaaluga 11,16 kg/m. Samasugused roopad on ka osalt mahapandud Mõisaküla-Papiniidu jaamade vahel. Papiniidust-Pärnuni on teesse asetatud roopad laiatee tüübi 2-bis, kaaluga 30,23 kg/m.

Ehitusel oleval Lelle-Papiniidu raudtee liinil on roopad kaaluga 19 kg/m.

Üldse on kitsaroopalisel teel, aruande aastal, roopaid vahetatud:

1. Üldvahetusel uute roobastega . . .	138 km
2. „ vanade „ . . .	124 „
3. Üksikvahetusel	3173 tk.

Laiaroopalise tee jaoks on Saksa maalt tellitud ja teesse paigutatud 65 komplekti uusi pööranguid.

Ühenduses uue Inglismaalt tellitud roopa tüübiga tekkis ka vajadus uute pöörangute muretsemiseks kitsaroopalisel teel. Nende uute

pöörangute valmistamine anti Tallinna sadamatehastele, kus valmistati 100 komplekti.

Aasta kestel on teesse paigutatud:

a) laiaroopalisel uusi pööranguid	6 komplekti
vanu parandatud „	25 „
b) kitsaroopalisel uusi „	87 „
vanu parandatud	73 „

Pöörangu pakke on vahetatud:

a) laiaroopalisel teel:	
uusi immutatud	134 komplekti
vanu kõlvulisi	39 „
b) kitsaroopalisel teel:	
uusi immutatud	105 „
uusi immutamata	32 „
vanu kõlvulisi	69 „

Peale selle on Narvas, Kohtlas ja Valgas pöörangulaternad ja nende alused ümberehitatud, elektrivalgustuse peale üleviimise puhul — kokku 65 kohta.

Nii laia- kui ka kitsaroopalisel ehitati ümber puusillad raudbetoonsildadeks, nimelt: laiaroopalisel — 39 puusilda, 65,32 j. m pikkuses ja kitsaroopalisel varustati 11 puusilda kivitugeudel — 13,96 j. m raudbetooni kattega, ehitati ümber 14 puusilda — 82,9 j. m pikkuses raudbetoon-sildadeks, asetati 12 puutoru asemel raudbetoon-torud, ning parandati kapitaalselt 16 puust silda. Suurematest sildade ehitustöödest võiks nimetada:

1. Raudbetoon-viadukt Liiva-Nõmme k/r. liinil 2 km peal üle kahe l/r. raudtee, avausega 14 m.

2. Raudbetoon-sild üle Jedva jõe Saku jaama juures Tallinna-Türi liinil 18 km peal, avausega 7 m.

3. Kiisa jõe raudbetoon-sild 26 km peal, kahe avausega, kumbki 11,6 m.

4. Raudbetoon-sild 55 km peal, avausega 6,6 mtr.

5. Raudbetoon-sild 58 km peal, avausega 6 m.

6. Raudbetoon-sild Türi-Tamsalu liinil 22 km peal, avausega 9 m.

Uute jaamahoone ehitus on alustatud järgmistes jaamades:

1. Kaarepere jaamas, puust ehitus põhipinnaga 206,0 m², ehitustööd lõpetamata.

2. Timmkanaali peatuskohal puust eluhoone, ühes reisijate ooteruumiga, põhipinnaga 114 m².

3. Teaste peatuskohal puust eluhoone, ühes ooteruumiga reisijate jaoks, põhipinnaga 114 m².

Jaamahooned on suurendatud uute juureehitustega järgmistes jaamades:

1. Petseri jaamas — juureehitatud 49,2 m².

2. Sürgavere jaamas — juureehitatud 27,3 m².

Peale selle on lõpule viidud ehitustööd jaamahoone, mis eelmisel aastal pooleli jäid, nimelt Aruküla, Pedja, Kiisa ja Vodja jaamades.

Kaubaveo suurenemisega on tekkinud uute kaubahoju ruumide ja platvormide vajadus.

Kaubandusoperatsioonide hõlbustamiseks on järgmised ehitustööd läbiviidud:

a) Laiaroopalisel.

1. Lahtine katusealune kaubaplatvormile Klooga jaamas, põhipinnaga 26,7 m².
2. Kaubaait Kehra jaamas, põhipinnaga 12 m².
3. Kaubaait Jänedä jaamas, põhipinnaga 48 m².
4. Lahtine kaubaplatvorm Jänedä jaamas, põhipinnaga 128 m².
5. Pagasiait Kohtlas, põhipinnaga 24 m².
6. Kaubaplatvorm Saue jaamas, põhipinnaga 160 m².

b) Kitsaroopalisel.

1. Kaubaait Avinurme jaamas, põhipinnaga 38 m².
2. Kaubaait Kiisa jaamas, põhipinnaga 65 m².
3. Betoonist kaubaait Keava jaamas, põhipinnaga 82 m².
4. Pagasiada juureehitus Viljandi jaamas, raudkivist, pinnaga 35 m².
5. Kaubaaida ja platvormi ehitamine Kaagjärve jaamas 52 m².

Veevarustuse alal on järgmised tähtsamad tööd täidetud, nimelt ehitatud:

1. Tartu jaamas pumbamaja juure raudbetoonist veekogumise reservuaar.
2. Sonda jaamas uus veemaja.
3. Sonda jaamas elumaja nr. 3 juure puurkaev.
4. Viljandi jaamas pumbamaja, puurkaev ja raudbetoonist veepaak.
5. Riiselja jaamas — puurkaev.

Korterikriis ei ole senini veel oma teravust kaotanud, iseäranis kitsaroopalisel raudteel, kus paljud teenijad, kes seaduse järele on õigustatud priikorterit saama, on senini korteriga varustamata. Eriti tunduv on korterite puudus Tallinnas, kuhu laia- ja kitsaroopalise raudteevalitsuste ühendamise ja paljud kitsate ametnikud pidid üle kolima.

Uued elumajad on ehitatud: Tallinn-Kopli puust elumaja põhipinnaga 161,5 m² ja Valga-Mõniste liinil 47 km peal puust 4 korteriga elumaja — pinnaga 114 m².

Peale selle on lõpetatud elumajad, mille ehitusega juba eelmisel aastal algust tehti: Tapal kahekordne puust elumaja, põhipinnaga 341 m², Narva jaamas elumaja, pinnaga 160 m², Sondas kaks elumaja, kumbki pinnaga 252 m² ja elumaja Peresaare jaamas, pinnaga 252 m².

„ Olustvere „ „ 90+80 m²
„ Mõniste „ „ 90+80 m².

Peale selle on ülevõetud Haridusministeeriumilt ning elukorteriteks ümberehitatud end. Riigi tööstuskooli ruumid Endla tän. nr. 19.

Paide jaamas osteti eraisikult puust eluhoone — põhipinnaga 58 m² ja kuurid pinnaga 96 m².

4. Veeveekoossead. Veeveekoosseadu inventar vähenes ühe kitsaroopalise tankveduri ära-

müümise ja Järvakandi klaasivabrikule. Vaguneid on juure tulnud: 7 laiaroopalist klassvagunit soomusrongidelt, 1 uus bensiini mootorvagon ja 5 kitsaroopalist klassvagunit tehastest; kaubavaguneid on inventari võetud: soomusrongi rügemendilt 1 jäävagon, peatehastest 8 tsisterni ja 1 kinnine kaubavagon.

Vedurite parandustöid toimetati järgmistes töökojades:

Vedurite liik	Paranduselt väljalastud üksuste arv					
	Peatehas	I veojsk.	II veojsk.	III veojsk.	IV veojsk.	Kokku
Laiaroopalsed						
Täielik:						
Reisi	6	—	—	—	—	6
Kauba	7	—	—	—	—	7
Manöövri	3	1	—	—	—	4
Kokku	16	1	—	—	—	17
Keskmine:						
Reisi	—	9	—	10	—	19
Kauba	—	8	9	9	—	26
Manöövri	—	5	—	1	—	6
Kokku	—	22	9	20	—	51
Juhuslik:						
Reisi	—	3	—	1	—	4
Kauba	—	2	2	2	—	6
Manöövri	—	1	—	1	—	2
Kokku	—	6	2	4	—	12
Kitsaroopalsed						
Täielik	5	—	—	—	7	12
Keskmine	—	7	1	7	43	58
Juhuslik	—	2	—	—	4	6

Nimetatud vedurite paranduseks kulus aega:

Liik	Üksuste arv	Ühe veduri paranduse keskmine kestvus tööpäevades	Kõikide vedurite paranduseks aratavitud töötundide arv
Laiaroopalsed			
Täielikult paranduselt:			
Reisi	6	274	25 171
Kauba	7	201	21 810
Manöövri	4	253	21 624
Keskmiselt:			
Reisi	19	90	3 049
Kauba	26	27	2 528,7
Manöövri	6	21	2 306,5
Juhuslikult tööstelt ja paranduselt:			
Reisi	4	8	318,8
Kauba	6	19,5	698
Manöövri	2	42,5	1 286
Kitsaroopalsed			
Täielikult	12	207,2	11 357
Keskmiselt	58	27,0	2 799,5
Juhuslikult	6	25,5	801,6

Haigete vedurite %:

laiaroop. keskm. 12 kuu jooksul 20,52; 1. IV. 28—17,31.
kitsaroop. „ „ „ „ 22,69; 1. IV. 28—25,25.

Vagunite parandustööd toimetati järgmiselt:

	Lafaropalisel		Kitsaropalisel	
	Arv	Ühe vaguni paranduse keskmine kestvus töötundides	Arv	Ühe vaguni paranduse keskmine kestvus töötundides
Reisivagunid:				
Keskmiselt	8	3690	—	—
Tähtajaliselt	123	312,5	26	337
Kaubavagunid:				
Tähtajaliselt	85	592	15	404
Uuendatud	1090	93	122	158
	—	—	4	2120

Ehitustöödeks ja veerevkoosseadu kordaseadmiseks kulutati erakorralistest krediitidest 2 287 495 kr., nimelt:

Uute hoonete ehitamiseks, jaamade laiendamiseks ja teede uuendamiseks Kr. 1 28 645

Veerevkoosseadu uuendamiseks ja ostmiseks 81 758

Sonda-Mustvee raudtee ehitamiseks 47 303

Lelle-Papintidu raudtee ehitamiseks 872 195

Kitsaropalisel raudtee kordaseadmiseks 1 001 058

Raudtee elektrifitseerimiseks, elektrivalgustuse ja tugevvoolu sisseade läiendamiseks 85 464

Narva-Kuigu raudtee ehitamiseks 13 324

Narva alla ehitustööde lõpetamiseks 17 688

Kokku Kr. 2 287 495

Üldse suurenes raudteede varanduste väärtes järgmiselt:

Tee Kr. 1 972 315

Kinnisvara, hooned ja muud ehitused 599 344

Telegraafi ja telefoni liinide postid 1 412

Veerevkoossead 355 169

Ratapark (vähenenud) — 13 875

Vallasvara 201 790

Seega juurekasv ulatus Kr. 3 116 155

Raudteede varanduste koguväärtes (1000 kr 31. III. 28.)
Valeur des chemins de fer (en 1000 Ekr en 31. III. 28.)

	1926/27 a. lõpul A la fin de 1926/27.	Juuretutud 1927/28 a. Augmentations en 1927/28.	31. III. 1928 a.	%
Tee—Lignes	52 439	1 972	54 411	51,5
Hooned—Immeubles	28 253	601	28 854	27,3
Veerevkoossead—Matér. roul.	19 094	341	19 435	18,3
Vallasvara—Mobiliér	2 736	202	2 938	2,9
Kokku—Total	102 522	3 116	105 638	100

5. Vedurite kütte.

Consommation du combustible par locomotives.

Raudteedevalitsuse põlevkivi kuurid võimaldavad tagavara kogumist veidi üle kahe kuu tegeliku tarviduse, mis väheseks osutunud, sest et Riigi põlevkivitööstusel on põlevkivi tagavarade puudusel perioode, millal ta ei suuda tarvilisel määral põlevkivi anda. Selle tõttu pidi raudtee mineval sügisel põlevkivi vastuvõtmist pürama, kuna talvekuudel, alates veebruarist raudtee korduvalt palus põlevkivi andmise suurendamist, mida aga Riigi põlevkivitööstus suutis täita alles juuli kuus, nii et vahepeal põlevkivi tagavara kippus väikseks jääma.

Kütjate kogemuste tõttu on põlevkivi % väljalastud tuhas märksa vähenenud ning selle tagajärjel ka endine puude ja põlevkivi kulu ekvivalentne vahekord muutunud. Vastavalt ühe kantsülla puudele tarvitati varemalt 4,43 tonni põlevkivi, nüüd aga 4,00 tonni. Samuti kütteinete kulu on võrreldes eelmise aastaga langedud 0,18 ton. iga 100 vedur km peale.

Tegelik põlevkivi küttekulu tonnides
l/r. 104 277,89

selest:
Reisi vedurid 38 491,24
Kauba vedurid 65 786,64
100 ved. km peale l/r.

3,76 tonni = 1,617 tonni kivisütt
selest:
Reisi ved. 3,50 " = 1,505 " "
Kauba ved. 3,02 " = 1,686 " "
Kokkuhoid 100 ved. km peale l/r.

1,28 tonni = 0,530 " "
selest:
Reisi ved. 1,30 " = 0,559 " "
Kauba ved. 1,18 " = 0,507 " "
Tegelik küttekulu põlevkivi tonnides k/r.
Sonda-Mustvee 5 234,87
Tallinna-Pärnu 47 170,19

100 ved. km peale k/r.
(Sonda-Mustvee) 2,07 tonni = 0,891 tonni kivisütt
Kokkuhoid 100 ved. km peale k/r.
(Sonda-Mustvee) 0,28 tonni = 0,120 " "
100 ved. km peale k/r.
(Tallinn-Pärnu) 2,42 " = 1,040 " "
Kokkuhoid 100 ved. km peale k/r.
(Tallinn-Pärnu) 0,68 tonni = 0,292 " "

6. Vedurite ja vagunite määre.

Gratssage des locomotives, voitures et wagons.

Määrdeainete kulude jaoks olid maksvad erinormid masuti kg. Neis üksustes kulutati vedurite määrdeks:

Lafaropalisel 242 587,5 kg
selest: reisivedureile 107 015,0 "
kauba " 135 572,5 "

Määrde kulu 100 ved. km peale väljendus keskmiselt 8,7 kg masuti

selest: reisivedureil 9,7 " "
kauba " 8,1 " "

Kitsaropalisel—Tallinn-Pärnu

Üldkulu 91 403,1

100 ved. km peale 4,7

Sonda-Mustvee

Üldkulu 12 105,0

100 ved. km peale 4,8

1927/28 a. veduritel määrde kokkuhoiu eest preemiat ei makstud määruste ärakaotamise tõttu 1. aprillist 1927 a.

Vagunite määrdekulu andmed on toodud järgmises tabelis:

	Kulutatud masuti üldse kg	Reiarve järgi 10 000 telg-km peale kg	Tegelikult kulutatud 10000 telg-km peale kg	Kokkuhoid + - ülekulu
Lafaropalisel	79 703,9	8,75	7,08	+ 1,67
Kitsaropalisel:				
Sonda-Mustvee	7 206,3	11,3	12,6	- 1,3
Tallinn-Pärnu	48 043,5	8,1	4,8	+ 1,3

Tegelikult tarvitati määrdeaineid:

rasva	796,8	ky
tsilindri õli	17 492,3	"
masina õli	5 77,3	"
masuti	385 591,5	"
põlevikivi õli	35 453,9	"
Kokku	439 911,8	"

nendest vedurite jaoks 307372,5 ky

Keskmine määrde kulu ühe miljoni brutto tonnkilomeetritele oli 392 ky.

7. Veevarustus. Laiaroomalisel raudteel on 28 *Chargement de Veau* veepumbamaja. Nendest töötavad 17 veepumbamaja alaliselt, kuna teistest vedurid üksi hädakorral vett võtavad. Elektri-fitseeritud ja alaliseks töötamiseks avatud on aruande aastal Raasiku veepumbamaja, mille tõttu vähenes Tallinna veepumbamaja ülekoormatus.

Kitsaroomalisel raudteel on iseseisvalt töötavaid (jõumasin ja pump) veepumbamaju 11 kohta. Juuretulnud on Pärnu ja Viljandi veepumbamad, kus esimeses on üles seatud aurukatel ja viimases elektrijõuga töötav sügavkaevu pump.

Veduri auruga töötavaid veepumbamaju on 10 ja otse tendrisse veepumpamise kohta 8.

Katlakivi tekkimise ärahoidmiseks prooviti mitmesuguseid vahendeid, nagu „Vulkan“, „ABC“ j. m. preparaate, kuid loodetavaid tulemusi neist ei saavutatud.

8. Elektrotehnika jaoskonna tegevus.
Service de l'électricité.

Nõrgavoolu alal on telegraafi liinide ja seadete seisukord muutmaks jäänud.

Telefoni alal on aga l/r. raudteel uusi abonentliine juure ehitatud 12 km ulatuses, kuhu püstitati 210 uut posti ja tõmmati 67 km pikkuses juhtmeid 850 isolatoril.

Ametasutustes ja kortereis olevate telefonide arv on suurenenud 86 aparadi võrra; vastavalt sellele märksa suurenes ka sinna juure kuuluvate abinõude arv.

Abonentide rohkemise tõttu ja parema ühenduse saamiseks on jaamadesse ülespandud 12 uut telefoni kommutaatori ning ülesseatud Tapal ja Valgas vahetõvendajad ja Tallinnas lõppkõvendaja.

Elektri signalisatsiooni alal on 44 uut el. kella juure tulnud. Irboskas ehitatud uus elektri signalisatsiooni liin 4,7 km ulatuses Irboska veepumbamaja jaoks. K/r. raudteel on juure ehitatud 3 uut telefoni juhet otsekohese telefoni ühenduse pidamiseks Tallinna, Pärnu ja Viljandi vahel. Juurepandud uus telefoni kommutaator, 10 telefoni ja 5 transformaatori. Sonda—Mustvee k/r. raudtee ekspluaterimisele võtmisega on k/r. raudtee telefoni liinide pikkus suurenenud 64 km võrra.

Elektri tugevvoolu alal on tegevus ka märksa laienenud. Uusi valgustuspunkte sisseseatud Kehras 22, Kohtlas 34 ja Esna jaamas 14 punkti. Vanu sisseseadeid uuendatud ja ümber tehtud vastavalt tehnilistele nõuetele ning uusi punkte juure pandud Nõmmel 30, Tallinnas 117, Ülemistel 15, Tapal 29, Rakveres 4, Narvas 27, Tartus 6, Elvas 7, Valgas 27, Tallinn-Sadam 15, Tallinn-Väike 10 ja Türi jaamas 8 punkti. Aasta jooksul juure tulnud 365 punkti, nii et aasta lõpuks oli 3962 valgustuspunkti, aastase energia tarvitusega 196 630 kilovatti.

Rongide valgustuse alal on kaks vagunjõu-jaama juure ehitatud ning elektri valgustus sisseseatud laiaroomalise kõikide reisirongi ja kitsaroomalise reisirongide Nr. Nr. 3/4 ja 5/6 vagunites.

Elektrienergia tarvitus oli:

	1927/28 a.		1926/27 a.	
	Kvt	Kr	Kvt	Kr
Valgustamiseks	409 825	66 769,54	346 507	59 237,80
Jõumasinate käimapan.	322 890	40 246,12	318 675	38 675,52
Elektrirongide veoks	892 504	94 819,51	675 388	93 075,93
Elektrirongide kütteks	15 336	1 628	16 985	2 038,20
Kokku	1 640 555	203 463,17	1 557 555	193 027,45

9. Reisisjate vedu.

Transport des voyageurs.

Reisisjate veo tulemused on üksikasjaliselt näidatud tab. 16—18. Kolme aastase reisisjate liiklemise kokkuvõte on alamal paigutatud.

Reisisjate vedu—*Transport des voyageurs.*

	Kokku Total	Laiaroomal. Voies larges	Kitsaroomal. Voies étroites
	Reisisjate arv tuhandeis—Voyageurs (en milliers)		
1927/28	6 094	4 744	1 350
1926/27	6 008	4 613	1 395
1925	6 052	4 702	1 350
Reisija-km arv tuhandeis—Km-voyag. en milliers			
1927/28	258 910	208 203	55 707
1926/27	258 311	208 875	54 436
1925	272 275	211 896	60 379

Selgub, et kuna sõitude arv on tõusnud 1,4%, on reisisjate arv tõusnud ainult 0,2%. Seega on eelmisel aastal kõrgendatud tariif mõju ka edasi avaldanud, vähendades keskmist sõidukaugust, mis on seletatav peamiselt ligilinnalise liikluse arenemisega laiaroomalisel, näiteks elektrironges tehtud reisisjakilomeetrid tõusid 13,6% võrra eelmisest aastast. Väärrib tähelepanu, et II klassi reisija-km laiaroomalisel suurenesid 48,5% ja kitsaroomalisel 63,1% võrra, seega tõestades eelmisel aastal I, II ja III kl. sõiduhinna vahekorra muutmise otstarbekohasust. II klassi kasutati enam lühimaalisteks sõitudeks, mille tõttu langes keskmine sõidukaugus laiaroomalisel kuni 126,2 km (eelmisel aastal 133,5 km) ja kitsaroomalisel—

kuni 91,6 (eelmisel 101,2). Samal ajal suurenes, kuigi väikesel määral, laiaroopalisel ja kitsaroopalisel ka III kl. reisija keskmine sõidukaugus. Aruande aasta osutus neljandaks—peale elektrirongide liikumise algamist ja esimeseks katse-aastaks—mootorvagunite liikumisele laskmisel. Selle ajavahemiku vältel on märgata reisijakilomeetrite langust aururongel (1924 a. 207 408 tuh., 1927/28 a. — 174 807 tuh.) ja tunduvalt tõusu elektrirongel (1924 a. 3 kuu eest 5 140 tuh., 1927/28 a. — 25 658 tuh.). Kuid elektrirongide ja mootorvagunite (2 736 tuh.) reisijakilomeetrid ei suuda tasakaalustada aururongide reisijakilomeetreid, mille põhjused peituvad nähtavasti üldises majanduslikus kitsikuses, mis võimaldab ainult kõige tarvilikumaid sõitusid ette võtta.

Alamal on toodud mõned andmed reisijate veo alal, kõrvutades neid välisriikide omadega:

	Reisijaid ühe teekilomeetri peale (sõitude elavus)	Ühe elanikule kuuluv sõidukilomeetrite arv aastas
Eestis 1927/28	209 895	292
" 1921	210 852	203
Soomes 1925	189 400	243
Lätis 1926/27	213 797	293
Leedus 1926	112 490	83
Taanis 1926/27	429 516	293
Rootsis 1926	206 843	206
Norras 1926/27	159 721	191
Poolas 1926	351 022	206
Saksamaal 1927	650 647	730

10. Pagasivedu.

Transport des bagages.

Pagasi vedu—Transport des bagages.

	Üldse Total	Laiaroopal. Voies larges	Kitsaroopal. Voies étroites
Pagasi vedu (tonnides)—Bagages (tonnes)			
1927/28	12 880	9 296	3 584
1926/27	10 885	7 751	3 134
1925	15 892	11 525	4 367
Tonn-km			
1927/28	1 027 512	738 873	288 639
1926/27	914 586	658 598	255 988
1925	1 300 547	959 938	340 609

Eelmisel aastal tariifi tõstmise tõttu langenud pagasi vedu paranes, kuigi mitte veel endisele kõrgusele jõudes.

11. Kaubavedu.

Transport des marchandises.

Kohaliste kaupade veo andmed leiduvad alamal paigutatud tabelis.

Kaubavedu—Transport des marchandises.

	Üldarv Total	Laiaroopal. Voies larges	Kitsaroopal. Voies étroites
Kaubavedu tuhanded tonnid			
<i>Marchandises (milliers de tonnes)</i>			
1927/28	1 951	1 300	651
1926/27	1 829	1 241	588
1925	1 685	1 178	507
Tuh. tonn-km—Milliers de tonnes-km			
1927/28	182 819	134 191	48 628
1926/27	182 475	134 413	48 062
1925	161 689	124 614	37 075

Kohaliste vedude suurenemine jätkub. Alates 1921 a. tõuseb see vedu, andes arenemise ridu—laiaroopalisel:

tonnidel 100:123:165:1 7:192:202:212
tonn-km 100:114:137:149:158:170:169

Kitsaroopalisel vastavad read, alates 1924 a.

tonnidel 100:102:118:130
tonn-km 100:119:153:157

Ühenduses välismaaga väljendus tõus tonnidel (95 tuh. 74 tuh. asemel) ja langes tonnikilomeetritel (12 414 tuh. 15 490 tuh. asemel). Need tulemused on seletatavad N.S.V.L. kaubaveo kahanevise tõttu 7 185 416 tonn km võrra.

Nii kasutatakse Eesti raudteid peamiselt kohalisteks vedudeks, kuna transiitkauba vedu praegusel ajal väga väikest osa kujutab, mida tõendavad järgmised koondatud andmed laia- ja kitsaroopalise tee kohta.

	Kõikide maksuliste kaupade tonnikilom. tuhanded	Neist siseveo erakaup	Erakaupade % maksulistest vedudest
1920 a.	76 537	60 894	79,5
1921 "	127 011	79 331	62,5
1922 "	175 348	90 809	51,5
1923 "	144 631	109 695	75,8
1924 "	181 457	148 513	81,8
1925 "	172 553	161 683	93,7
1926/27 "	201 289	182 475	90,7
1927/28 "	199 096	182 819	91,8

Kaubaveo intensiivsust selgitab keskmine tonni arvu kõrvutamine teekilomeetriil Eestis ja välisriikides:

Eestis 1927/28	161 472	Taanis 1926/27	222 527
1920	95 551	Rootsis 1926	385 555
Soomes 1925	324 009	Norras 1926/27	189 203
Lätis 1926/27	149 257	Poolas 1926	962 000
Leedus 1926	93 720	Saksamaal 1927	1 356 000

12. Saavutused eksploatatsiooni korraldusel.

Résultats de l'exploitation.

Eksploatatsiooni edendamiseks kui ka sõitude ja vedude hõlbustamiseks pandi maksma järgmised korraldused:

Sõiduplaanide kokkuseadmisel on võimalust mööda arvestatud sõitjate huvidega, nimelt: Valga-Irboska vahel on peale postirongide üks paar segaronge käigus, milliste tuleku ja mineku aeg Valgas langeb ühte kiirrongidega nr. 1 ja nr. 2 — esmaspäeval, kesknädalal, neljapäeval ja laupäeval nii, et Valga turupäeval, s. o. esmaspäeval, neljapäeval ja laupäeval segarong Irboskast jõuab Valka kell 9,25 ja läheb Valgast tagasi Irboskasse kell 16,40, seega on soodustatud sõitmine vahejaamadest Valka ja tagasi turulkaajatele.

Samuti on arvestatud Elva-Tartu ümbruskonna elanikkude soovidega neile soodsamate läbikäimise võimaluste soetamisel. Nimelt on tihedama ühenduse pidamiseks möödunud aasta

suvel nimetatud jaamade vahel käiku määratud mootorvagun, missugust on ohtvalt kasutatud, nii et isegi rahulolematusi ettetoodi mootorvaguni väikse mahutuse ja nõrga mootori jõu suhtes, mille tõttu asuti uute mootorvagunite tellimisele.

Kitsaropalisel teel pandi käiku Tallinn-Pärnu vahel reisirjate veoks 4 uut suurematüübilit magamisyagunit.

Sonda-Mustvee liinil muudeti rongi koosseadu, üht II klassi vagunit rongi asetades.

Kaupade, nii vagunsaadetiste kui väikesaadetiste kiiremaks kohale toimetamiseks on igasuguseid korraldusi tehtud: teepiirkondades, kus vähesete vedude tõttu igapäev kaubarongi käiku määrata oli võimata, veetakse kaupu sega- või reisirongidega. Iseäranis on rõhutatud kiiremat kohale toimetamist ruttu rikkiminevate kaupade suhtes nii laia- kui ka kitsaropalistel teedel. Kitsaropalisel on tarvitusele võetud 15 uut isotermitist vagunit ning need kindlaksmääratud päevadel reisirongides käiku määratud. Esiolul, kui kitsaropalisel teel puudusid jäävagunid, oli Pärnust värskekala vedu raskestatud ja sageli tuli ette arusaamatusi kaubasaatjatega, kuid nüüd on tarviline arv jäävaguneid olemas, mis täitsa rahuldavad kala ekspordööre, soodustades ka kalade vedu Pärnust sisemaale.

Avatud peatuskohad: Uderna, Nõmmküla mittetariifjaamadena piletite müügiks ja pagasi veo talitusteks.

Järve, Jäneda, Kiisa ja Koogiste peatuskohad on ümbernimetatud tariifjaamadeks ja avatud kõigiks kaubanduslisteks operatsiooneks.

Ehituseloleval Lelle-Papiniidu raudteel on avatud Viluvere, Tori, Tammiste, Sindi jaamad tariifjaamadena kõigiks kaubanduslisteks operatsioonideks; Kõnnu jaam piletite müügiks ja pagasi vastuvõtmiseks tariifjaamana; Tootsi jaam piletite müügiks rongis ja vagunsaadetiste sisselaadimiseks tariifjaamana.

Maksma pandud kord, et maajaamades peab kaupu vastu võetama ja välja antama igal ajal, kui jaama korraldajad valveteenistuses viibivad.

Avatud hoiukamber Pärnu jaamas ja ajutine, kuni vastava ruumi leidmiseni, Viljandi jaama pagasiadidas.

Veerevkoosseadu kandejõu otstarbekohasemaks kasutamiseks on organiseeritud väikesaadetiste vedu, mis peab teostuma eksploatatsiooni direktiooni poolt väljaantud juhtkirja põhjal kas „otse-“ või „piirkonna vagunites“

Eksploatatsiooni tulemusi väljendavad allamal paigutatud suhtarvud Eesti ja välisriikide raudteede kohta:

EKSPLOATATSIOONI TULEMUSTE VÕRDLU VALISRIIKIDEGA.
COMPARAISON DES RESULTATS D'EXPLOITATION AVEC CEUX A L'ETRANGER.

1. Reisirjate veo alal (laia- ja kitsaropalisel teed koos).
Transport des voyageurs (voies larges et étroites ensemble).

	Reistjaid—Voyageurs		Istekohade kasutamise % % de l'utilisation des places
	Ühe teile peale Par essieu	Rongis Par train	
Eestis—Estonie 1927/28	6,8	113	46,8
" " 1926/27	6,1	102	46,1
" " 1921	7,51	177	55,0
Soomes—Finlande 1925	4,55	86	31,9
Lätis—Lettonie 1926/27	5,55	129	41,3
Leedus—Lituanie 1926	...	68	...
Taanis—Danem. 1926/27	4,7	55	27,3
Rootsis—Suède 1926	5,3	70	33,5
Norraas—Norvège 1926/27	4,5	41	29,7
Poolas—Pologne 1926	4,09	103	30,7
Saksa—Allemagne 1927	5,89	124	...

2. Kaubaveo alal (koos)
Transport des marchandises (voies larges et étroites ensemble).

	Kauba koorem Ühe teile peale Poids des marchandises par essieu	Kaubavaguni kandejõu kasutamise % % de l'utilisation de la capacité des wagons	Maksmiste kaupade kogu kaubarongis (laia- ja kitsaropalisel) transport est payable par train (voies larges)	Kaubarongi brutokaal laiaropalisel—Poids brut d'un train de marchand. (voies larges)
" " 1926/27	2,67	50,3	237	496
Soomes—Finlande 1925	3,5	38,3	191	...
Lätis—Lettonie 1926/27	3,72	...	252	507
Leedus—Lituanie 1926	3,60	547
Taanis—Danem. 1926/27	2,1	26,4	29,3	...
Rootsis—Suède 1926	3,9	55,1
Norraas—Norvège 1926/27	3,03	43,5
Poolas—Pologne 1926	5,89	78,5	...	765
Saksa—Allemagne 1927	4,56	72,1	318	693

3. Bruttotoonkilomeetrite suhe.
Rapport aux tonnes-kilométriques brutes.

	Vestud brutto-tonn-km ühe tee-km peale Tonnes-kilom. brutes transportées par km de ligne	Teenijaid ühe miljonil tonn-km Effect. du pers. par million de ton.-km.	Bruttotoon-kilomeetrite omahind seutides—Prix de revient d'1 tonne-kilométre brute (cents)
" " 1926/27	925 893	4,25	1,10
Soomes—Finlande 1925	1 284 609	4,41	0,95
Lätis—Lettonie 1926/27	821 741	5,99	1,20
Leedus—Lituanie 1926	565 086	7,27	1,18
Taanis—Danem. 1926/27	1 770 293	3,92	2,72
Rootsis—Suède 1926	1 682 400	2,75	1,54
Norraas—Norvège 1926/27	2 044 000	2,43	1,29
Poolas—Pologne 1926	2 049 039	5,51	1,06
Saksa—Allemagne 1927	4 583 247	2,86	1,50

4. Maksulliste vedude tonnkilomeetrite protsent brutotoonkilomeetrite üldarvust.
% des tonnes-kilométriques brutes des transports payables au total des tonnes-kilométriques brutes.

	Reisirjate veol Transport des voyag.	Kaubaveo Transport des marchandises	Kokku Total
Eestis—Estonie 1927/28	1,92%	17,84%	10,76%
Soomes—Finlande 1925	1,19	25,2	25,39
Lätis—Lettonie 1926/27	2,16	18,16	20,32
Leedus—Lituanie 1926	1,66	10,58	18,24
Taanis—Danem. 1926/27	2,02	12,57	14,59
Rootsis—Suède 1926	1,02	22,91	23,93
Saksa—Allemagne 1927	1,54	20,58	31,12

Seega sattus Eesti nettotonnkilomeetrite vahetõrge bruttotonnkilomeetritega seitsme riigi raudteevalitsuse arvust viiendale kohale, töötades Leedust ja Taanist intensiivsemalt ja peaaegu võrdsele Lätiga.

13. Rahanduslikud tulemused. Raudteede rahanduslikud tulemused peegelduvad tulude ja kulude tabelis 19--22. Kroonides väljendusid raudteede 1927/28 a. tulud-kulud järgmiselt:

Tulud ja kulud—Recettes et dépenses.

	Üldsumma Total	Laiaroop. Voies larges	Kitsaroop. Voies étroites
Korralised tulud— <i>Recettes ordinaires</i>	15 163 226	11 202 466	3 960 760
Korralised kulud— <i>Dépenses ordinaires</i>	12 088 714	8 633 687	3 455 027
Ülejääk 1927/28— <i>Excédent 1927/28</i>	3 074 512	2 568 779	505 733
Ekspluatatsioonikoefitsient protsentides— <i>Coefficient de l'exploitation (%)</i>	79,7	77,1	87,2

Raudteede väärtusest (105 638 155 kr) annab eelmine tulemus 2,9% puhaskasu (1926/27 a. 2,5%, 1925 a. — 2,0%).

Tulud ja kulud jagunevad järgmiselt.
Répartition des recettes et dépenses.

	Laiaroop. Voies larges	Kitsaroop. Voies étroites	Üldse Total
Tulud— <i>Recettes provenant de:</i>			
Reisijate veost— <i>Transport de voyageurs</i>	34,2%	28,3%	32,7%
Pagasti veost— <i>Transport des bagages</i>	3,2	3,2	3,2
Kohalike kaupade veost— <i>Transport de marchan. locales</i>	51,4	56,0	52,8
N. S. V. L. kaubavahetusest— <i>Transport de march. transit</i>	2,8	—	2,0
Mitmesugused— <i>Autres recettes</i>	8,4	11,9	9,3
	100%	100%	100%
Kulud— <i>Dépenses.</i>			
Reisijate vedu— <i>Transport de voyageurs</i>	58,5	46,9	55,2
Kauba vedu— <i>Transport de marchandises</i>	41,5	53,1	44,8
	100%	100%	100%

Nagu eelmisel aastailgi saadi tulud peamiselt kaubaveost, kuna kulukaim osa oli reisijate vedu.

Reisija- ja tonnikilomeetri omahind väljendub:

	Laiaroop. sent.	Kitsaroop. sent.
Ühe reisijakilom.:		
Aururongis	2,74	2,93
Elektrirongis	0,96	—
Mootorrongis	1,50	—
Ühel tonn-km	2,45	3,76
Vastav sissetulek osutus:		
Ühelt reisija-km:		
Aururongis	2,01	2,01
Elektrirongis	1,17	—
Mootorrongis	1,71	—
Ühelt tonn-km	4,15	4,59

Selgub, et reisijate vedu sünnib aururonges teatud kahjuga, mida siiski täielikult katavad ühelt poolt sissetulekud pagasi veost, teiselt poolt mitmesugused tulud.

Rahandustulemused elektri liini eksploateerimisest aruande aastal kujunesid välja järgmistest arvudes:

Tulud reisijate veost proportsionaalselt reisijakilomeetritele Kr. 209 779,68

Kulud: 1) Elektrifitseeritud tee korraspidamise kulude osa vastavalt elektrirongide arvule ..	45 300,—
2) Mootorite parandus ja juhede korras-hoid	7 545,07
3) Elektrirongi vagunite paranduskulu	0 292,48
4) Elektri alajaama korras-hoid	1 742,29
5) Liiniteenijate palgad	39 612,98
6) Perekonna abiraha jaamateenijale	4 496,58
7) Riidevarustus jaamateenijale	1 200,23
8) Jaamaruumide valgustus ja küte	4 970,16
9) Materjalide ja plankettide kulu	1 357,72
10) Tasud konduktoreile	18 780,94
11) Tasud mootorvagunijuhetele	11 047,84
12) Elektri energia kulu (692 504 kv.)	94 819,51
13) Rongide küttekulu	5 724,72
14) Rongide määrdekulu	1 367,71
15) Rongide puhastus	2 729,84
Kokku kulu Kr.	240 997,62
Puhas tulu	52 782,06

Tulu reisijate veost mootorronges väljendus Kr. 46 807,27

Kulud: 1) Mootorite kütteks ja määrdeks Kr.	90 938,46
2) Meeskondade tasu	2 040,—
3) Jaamade kulud	1 822,11
4) Teede korras-hoid	4 426,80
5) Mootorvagunite parandus,	1 817,08
Kokku Kr.	41 044,43

Seega sissetulekuid enam Kr. 5 822,84 võrra.

Kulude eelarve.

Korralise eelarve järgi ühes lisa-eelarvega oli määratud Kr.	13 310 905,—
Sellest kulutatud (rohkem eelmisest aastast 0,95% võrra) Kr.	12 088 713,73
Ülekantud 1928/29 a. peale	65 480,—
Kokku Kr.	12 154 493,73
Vähem tarvitatud	156 711,27
	ehk 1,28%

Üksikute eelarve paragrahvide ja literate järgi ülekulusid ei olnud.

Erakorralise eelarve järgi ühes lisa-eelarvetega oli määratud krediite Kr.	3 113 815,—
Sellest kulutatud Kr.	2 287 494,13
Ülekantud 1928/29 a. peale	772 918,—
Kokku Kr.	3 060 413,13

Vähem tarvitatud " 53 401,87 ehk 1,72%

Tulude eelarve.

Eelarve järgi oli tulusid ettenähtud ja aruande järgi riigikassale üle antud:

	Eelarve	Aruanne
Sõidupileitist	4 974 000,—	5 015 688,99
Pagasiveost	465 000,—	478 842,67
Kaubaveost	7 598 000,—	7 798 284,09
Transiidivi veost	200 000,—	292 065,11
Mitmesuguseid tulusid	941 400,—	1 223 903,33
Maksudid eelmiste aastate eest	680 000,—	947 010,38
Trahvisid	20 000,—	19 949,67
Kokku Kr	14 878 400,—	15 775 744,58

Seega on eelarve täidetud 106,03%. Juure arvates tulu-võlgnikke ja maha arvates maksudid eelmiste aastate eest, võrdub raudtee kaubanduslik tulu kr 15 163 226,40 mis eelmisest aastast 3,9% rohkem.

Tulusid ja kulusid võrreldes eelmise aasta aruande andmetega saame:

	1927/28 a.	1926/27 a.
Korralisi tulusid	15 163 226,40	14 593 678,60
Korralisi ja erakorralisi kulusid	14 376 208,86	14 091 882,14
Tulude ülekaal (+) Kr	787 017,54	502 296,46

Seega tegutsesid raudteed viimasel kahel aastal niivõrd edukalt, et sissetulekutega kaeti täielikult ka erakorralised kulud.

Raudteede tegevuse kohta enim Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid ja andmed:

Raudteede tegevus 1925 a., Eesti Statistika nr. 65(4) 1927 a. lhk. 182—199.

Riigiraudteed 1924 a., Eesti Majandus, v. VI.

Riigiraudteede tegevus 1923 a. Eesti Majandus, v. III.

Eesti Raudteed 1921—1923, Eesti Statistika nr. 17(6) 1923 a. lhk. 67—90.

E. V. Ialaroopalise raudtee tegevus 1919—1921. H. Neuhaus. Eesti Statistika nr. 1—2, 1922 a. lhk. 168—192.

Tab. 4. TEEDE KIRIELMUS AASTA LÕPUKS — DESCRIPTION DES CHEMINS DE FER.

Piirkonnad—Districts du réseau	Tõusud ja langud pikkus—Rampes horizontales de la voie ou pentes %		Kõverikud—Courbes		Kallikand—Pentes		Roostete meetrikaal—Poids des rails par mètre courant		Laipeid—Bûles		Ballast kiht—Hauteur du ballast		Kausentõused—Construct. artif.		Põõrsillad—Pois rotants à tacco-nobes		Veovarude tasekohad—Points de prise d'eau	
	%	Horizontaal %	Minimaal—Mínimum de rayon mtr.	Maksimaal—Máximum de rayon mtr.	Ühe 0,008—Un de 0,008	Maksimaal—Máximum	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un	Ühe tee—Un
Tallinn—Tapa—Narva	71	29	600	48	0,0089	32,46—33,48 kg	1410	19	40 cm	90	101	101	3	10				
Tapa—Valga—Irboska	75	25	600	11	0,0106	28,33—33,48 "	1410—1500	48	40 "	90	219	219	4	16				
Tallinn—Haapsalu—Paldiski	72	28	600	4	0,0126	29,83—38,35 "	1410	42	40 "	90	48	48	3	5				
Tallinn—Sadam—Pärnu	71	29	106	107	0,020	16,16—19,0 kg	1050	11	30	100%	230	230	4	17				
Lasna harutee	251	21	313	56	0,014	11,18—18,45 "	1650	7	30		8	7						
Türi—Paide	32	68	319	2	0,0124	10,90—18,45 "	1650	1	30		8	8						
Riiseliife—Orisõe	47,96	43	426	3	0,006	10,90—18,45 "	1650	1	30		44	44						
Lelle—Eidape	16,4	35	213	3	0,0088	10,90—18,45 "	1650	8	20—25		19	19						
Tamsalu—Paide	48,62	25	190	2	0,018	11,16—14,75 "	1500—2000	21	20—25		21	21						
Valga—Mõniste	47	33	430	6	0,0155	14,16—18,47 "	1650	6	20—25		39	39						
Litva—Vääna	21,8	23	115	—	0,019	14,16—18,47 "	1650	11	20—25		11	11						
Sonda—Mustvee	63,18	47	200	—	0,010	10,90—30,23 "	1500—1650	4	—		65	65						

Tab. 5. TELEGRAAF, TELEFON JA ELEKTRIISIGNALISATSIOON — TÉLÉGRAPHIE, TÉLÉPHONE ET AVERTISSEMENT ÉLECTRIQUE.

Lõhi pikkus—Longueur de la ligne en km Juhimeete pikkus—Longueur des fils conducteurs Isolaatorid—Isolateurs: avatud—grands keskmised—moyens telefon—téléphoniques	Telegraaf—Télégraphie		Telefon—Téléphone		Blokeerimispaarid ja semal—Blocs-appareils syst. F. Titompp. et sémaphores		Sädeparaadid—Édon-paraad		Kõrvald—Répétiteurs		Simultaan—Enclenchement		Veepinna näitajad—Niveaux de eau	
	lalar. kitsar. lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.	lalar. kitsar.
Postid—Posteur	674	128	551	1437	3	350	—	—	—	—	—	—	—	—
Morseparaadid—Appareils Morse	1 021	4 797	1 437	11 095	63	5502	—	—	—	—	—	—	—	—
Kommunaalaradid—Communauteurs	14 447	66 306	11 830	86	48	68	—	—	—	—	—	—	—	—
Telefonisparaadid—Appareils téléphoniques	12 501	1 806	6 658	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muud—Autres appareils	106	48	186	6	6	60	—	—	—	—	—	—	—	—
Pikuri-tulid—Transformateurs téléphoniques	—	797	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—
Puupuri-paraadid—Appareils téléph. système Pupin	—	55	13	—	3	60	—	—	—	—	—	—	—	—
Matervälid—akkumulaatorid—Accumulateurs	—	23	—	—	—	224	—	—	—	—	—	—	—	—
Meidingeri elemendid—Éléments Meidinger	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Leclanché elemendid—Éléments Leclanché	688	60	30	342	—	80	—	—	—	—	—	—	—	—
		1 994												

Tab. 6. RAUDTEE VEEREKOOSEIS — MATÉRIEL ROULANT.

Vedurid—Locomotives	Lata-roopaisel—Voie large		Kitsar-roopaisel—Voie étroite		Kokku Total	Kõrvald—Répétiteurs	Kõrvald—Répétiteurs	Kõrvald—Répétiteurs	Kõrvald—Répétiteurs	Kõrvald—Répétiteurs	Kõrvald—Répétiteurs	Kõrvald—Répétiteurs	Kõrvald—Répétiteurs	Kõrvald—Répétiteurs
	Type	Voie large	Voie étroite	Voie étroite										
Tõmbetõud—Puisseances de traction	0-2-0	5	5	5	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	0-3-0	6	6	6	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	1-3-0	23	23	23	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	1-3-0	12	12	12	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	1-4-1	1	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	0-4-0	50	50	50	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	2-2-0	2	2	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	0-3-0	17	17	17	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	0-5-0	3	3	3	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	2-3-0	10	10	10	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	1-3-0	16	16	16	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	0-4-0	59	59	59	177	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	—	104	104	104	312	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Kokku—Total

Tab. 7. Telgklomeetrid (1000) — Parcours kilométrique des essieux (1000).

	Sõiduvagunitid — Voiture à voyageurs				Kaubavagunitid — Wagons à marchandises				Uidsse Grand total		
	I-II klass	III klass	Spe-tsaali vagonid spetsiale	Kokku Total	Laaditud Chargés	Tühjad vide	Kõetavad soojakud Poursangs (chaudier)	Spe-tsaali vagonid spets-ial	Kokku Total	1920-100	%
Reisirongid — Trains de voyageurs	5 729	17 814	4 916	28 458	179	25	4	38	246	0,5	—
Elektrirongid — Trains électriques	—	2 023	—	2 023	—	—	—	—	—	—	—
Mootorvagonid — Wagons à moteur	1 993	4 354	1 584	7 931	8 782	1 682	36	960	11 409	21,1	—
Segarongid — Trains mixtes	59	937	39	1 094	25 660	11 546	1 152	3 095	39 295	72,7	—
Kaubarongid — Trains de marchandises	—	—	—	—	1 445	1 375	271	1 937	54 042	135,0	140,6
Yõbrongid — Trains de service	7 219	25 905	6 550	39 674	35 068	14 576	1 463	3 804	94 218	188,3	142,8
Kokku — Total	19 267	62 974	13 093	95 354	132 111	33 788	1 655	5 586	139 212	282,3	180,6
1920-100	—	—	—	—	34 089	6 140	1 415	3 205	89 482	127,5	151,4
1924	8 016	23 768	7 049	40 833	33 534	13 014	1 609	2 684	51 141	127,7	163,5
1925	8 644	24 870	7 709	41 223	33 651	13 014	1 609	2 684	51 141	127,7	163,5
1925	8 644	24 870	7 709	41 223	33 651	13 014	1 609	2 684	51 141	127,7	163,5
Segarongid — Trains mixtes	4 875	12 192	4 946	22 012	12 802	179	4	648	16 747	26,9	—
Kauba " — " service	28	137	49	204	23 860	11 298	1 846	95	36 849	59,3	—
Tõbe " — " Kokku — Total	4 915	12 349	5 003	22 267	3 988	3 949	603	138	8 594	13,8	—
1920-100	—	—	—	—	39 209	18 763	2 628	756	62 149	140,0	134,3
1925	3 885	13 816	4 259	21 440	1 751	2 519	1 751	59 860	81 300	120,6	77,2
1924	3 284	11 134	4 742	19 160	31 897	13 337	2 114	1 887	48 236	105,7	89,4
1925	2 868	11 431	4 102	18 461	26 516	14 361	2 180	1 385	44 891	100,0	91,8

Tab. 8. Kaubanduslik telg-kilomeetrid jaotus pirkond, järgi — Parcours kilométr. des essieux par région.

	Keskmine ühe tee-km kohta kaubavag. km % ühes km expl. des wagons à march. non chargés au nombre total des km expl. des wag. à march. chargés														
	Auru rongid			Elektri rongid			Mootorvagonid			Reisist. ja segarongid			Essteer-km d. wag. à march. chargés		
	II kl. (1000)	III kl. (1000)	Tr. à vapeur	II kl. (1000)	III kl. (1000)	Trains électriques	II kl. (1000)	III kl. (1000)	Tr. à vapeur	II kl. (1000)	III kl. (1000)	Tr. de voyage et mixtes	Kokku Total (1000)	Kokku Total (1000)	%
Paldiski — Kella	90	522	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haapsalu — Kella	430	1 738	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kella — Tallinn	263	1 023	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pääsküla — Tallinn	1 172	5 081	2 023	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tapa — Narva	1 858	4 918	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tapa — Tartu	1 701	4 576	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartu — Valga	1 062	3 845	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartu — Riva	—	—	—	148	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga — Irboska	606	1 943	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga — 1927/28	7 122	23 046	2 023	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1926/27	6 889	23 373	1 848	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1925	6 522	24 066	1 700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tallinn — Pärnu	3 950	8 769	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sellest — Doni	1 492	4 297	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tallinn — Turi	1 127	2 983	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mõisaküla — Pärnu	731	1 489	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haruteetel	1 490	3 556	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sellest — Doni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lüva — Väina	316	816	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lelle — Eldapere	498	1 058	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turi — Tamsalu	1	859	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Riiseli — Orga	810	1 541	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mõisaküla — Valga	3	509	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga — Mõniste	178	467	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sonda	4 640	12 335	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1927/28	3 564	10 645	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1926/27	3 283	10 930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1925	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

*) Protsendid kõusu arvestatakse 1920 aastast.

Tab. 14. Veoandmestik tonnides kaubaliikide järgi (järg) —

	April	Mai	Juuni	Juuli	August	September	Oktoober	November	Detsember	Jaanuar
Laiaroopalisel teel — Voie large										
65	Fajans ja portselaankaup	23	18	12	16	18	29	47	72	19
66	Tsement	1 904	5 241	5 891	10 607	763	6 247	6 025	553	881
67	Lubi põletatud	705	1 492	1 294	1 635	1 322	1 691	622	209	199
68	Kips	674	667	446	699	919	9	503	685	333
69	Valatud kivid	30	65	130	19	44	15	6	2	6
70	Klaas	456	468	630	703	623	540	690	639	768
70-a	Slakid, tuhad ja muud	—	—	—	95	—	—	123	121	17
71	Kivisüsi, antratsiit	2 617	1 376	4 085	982	1 092	2 708	1 771	2 403	2 762
71-a	Koks	384	68	32	—	469	243	50	40	671
72	Põlevkivi	10 737	10 825	9 222	18 051	23 067	25 629	9 211	12 907	9 838
73	Turvas	438	307	197	128	245	118	795	1 750	2 544
74	Puustisi	2	2	2	3	—	2	11	1	—
75	Petrooleum	275	473	242	303	825	1 254	1 072	2 009	1 125
76	Nafta ja tema saadused	256	554	552	445	320	358	980	461	267
77	Astalt, gudron, kivitõrv ja mineraalõlid	34	19	123	82	76	160	9	27	10
77-a	Põlevkivifõli	67	114	165	215	360	303	144	98	149
78	Puntõrv, terpentiin, tõkat, linaõli, värnits ja muud talmeõlid	188	291	179	147	247	73	126	227	188
79	Loomarasvad, küünlad, seep ja muud rasvasaadused	133	132	120	124	147	1 4	174	183	172
80	Kummi, vaigud ja lakid	11	10	8	9	14	36	53	51	56
81	Sool igasugune	720	1 304	1 453	911	1 251	1 370	2 028	1 476	1 483
82	Kreemialained: mineraalhapped, seebikivi, sooda, värvid jne.	342	303	264	415	266	241	367	577	297
83	Väetisained ja põllurammu	2 072	1 680	1 250	1 844	5 477	993	189	67	216
84	Lõhkeained	3	3	4	19	11	5	15	2	45
85	Tuletikud	34	42	33	24	27	17	59	110	31
86	Puua- ja kunstikaup	9	9	4	2	6	14	0	14	27
87	Segakaup	183	224	228	145	230	238	267	223	254
88	Surnukehad	4	12	4	4	2	2	9	6	2

Tab. 15. Kohaliste kaupade veo tonnkilomeetrid piirkondade

	Haapsalu—Keila	Paldiski—Keila	Keila—Tallinn	Tallinn—Tapa	Tapa—Narva	Tapa—Tartu	Tartu—Valga	Valga—Irboska	K o k k u
Laiaroopalisel teel — Voie large									
1	Seigle	36 592	65	17 527	329 709	128 425	150 856	79 958	138 118
2	Froment	4 903	1	3 900	135 209	3 247	20 092	10 525	11 397
3	Orge	4 219	194	8 564	196 907	63 175	166 696	19 857	13 689
4	Avoine	3 108	547	6 403	350 926	140 313	251 339	101 197	73 567
5	Riz	2 424	242	2 034	47 114	21 539	27 742	9 580	7 286
6	Farines, gritaux	45 657	4 875	44 280	1 299 630	584 005	995 930	413 117	301 505
7	Pommes de terre	53 008	41 976	101 410	3 366 619	2 258 322	85 473	16 666	13 498
8	Fécule de pommes de terre	14	—	22	8 408	2 934	3 179	899	970
9	Sucre	32 626	1 901	21 539	553 338	205 075	337 894	68 833	86 287
9-a	Strop, miel et bonb.	6 202	211	3 673	67 315	27 819	51 687	13 233	8 695
10	Fruits	8 330	396	5 116	126 410	43 529	149 394	61 886	33 995
11	Légumes	6 508	140	4 480	165 003	38 174	208 160	83 801	98 763
12	Harengs	7 500	493	5 334	164 062	61 709	119 103	36 657	29 587
13	Autres poissons	29 611	17 730	30 997	147 522	106 818	177 210	50 079	21 231
14	Viandes	25 999	296	11 370	53 561	16 720	60 940	25 836	9 317
14-a	Viande de porc	8 074	49	4 215	54 721	24 268	61 084	7 281	3 655
15	Lait	15 193	4 704	54 629	199 142	42 098	18 945	946	—
16	Beurre	33 113	27	20 687	502 989	46 734	371 861	112 606	43 730
17	Fromage	2 244	1	1 275	18 719	3 904	16 577	2 508	551
18	Oeufs	3 759	1	1 268	80 645	11 525	45 717	17 447	9 934
19	Thé, café, choc. et cacao	8 44	18	513	21 539	7 076	5 539	5 022	57 733
20	Tabac et cigarettes	4 389	9	2 205	86 888	26 954	80 410	25 249	14 239
21	Alcool, eau-de-vie et liq.	32 598	847	18 085	644 447	308 993	501 472	249 476	166 390
21-a	Bière	12 829	717	5 581	75 088	72 127	69 427	141 157	57 455
22	Autres boiss. non alc.	3 025	403	2 531	13 368	13 220	18 673	6 453	2 324
23	Autres dent. aliment. et col.	21 929	651	13 297	364 294	169 751	158 388	55 284	21 179
24	Foin	17 565	403	12 978	49 586	51 765	59 424	15 842	46 982
25	Pourrage	11 971	1 271	22 344	353 931	110 619	187 017	45 263	23 090
26	Tourteaux	11 077	222	8 765	150 865	52 287	123 576	39 049	31 003
27	Paille	7 368	106	3 537	1 397	2 000	3 896	968	1 379
28	Chevaux et poulains	541	20	356	5 531	10 380	32 866	20 108	6 307
29	Bêtes à cornes	132 851	811	73 538	398 334	163 597	330 206	136 847	58 896
29	Cochons	43 709	186	20 310	358 629	51 292	321 312	112 978	49 142

Tab. 18. Reisijate vedu — Transport des voyageurs.

	Auroranges Trains à vapeur		Elektri- ronges III kl. Trains électr. III cl.	Mootor- vagineis Voitures à moteur	Kokku Total	Auroranges Trains à vapeur		Kokku Total	Üldse Gr. total	% 1920=100	
	I-II kl.	III klass (ka kau- bavagun.) III cl. (aussi les vag. à marchan.)				II kl.	III kl. (ka kau- barong.) III cl. (aussi les vag. à marchan.)				
	Laiarooplisel—Voie large					Kitsarooplisel—Voie étroite					
Täshinnalised—A prix normaux											
Sõitude arv—Nombre de voyages*	79 999	2 556 707	1 427 130	106 694	4 170 530	53 703	1 183 476	1 237 179	5 407 709	88,7	
Reisija-km—Voyageurs km (1000)	10 193	184 613	11 731	2 044	158 581	5 038	43 922	48 960	207 541	80,2	
Keskmine sõidukaugus—Parcours moyen par voyage	127,4	52,7	8,2	19,2	38,0	93,8	37,1	39,6	—	—	
Poolehinnalised—A prix réduits											
Sõitude arv—Nombre de voyage	23 460	239 836	261 740	4 247	529 283	10 172	97 809	107 981	637 264	10,5	
Reisija-km—Voyageurs km (1000)	2 859	22 243	1 976	85	27 163	812	5 342	6 154	33 817	12,9	
Keskmine sõidukaugus—Parcours moyen par voyage	121,9	92,7	7,6	20,1	51,3	79,3	55,2	57,0	—	—	
Eritariffiga—A tarif spécial											
Sõitude arv—Nombre de voyage	—	7 408	—	—	7 408	—	4 351	4 351	11 759	0,2	
Reisija-km—Voyageurs km (1000)	—	965	—	—	365	—	409	409	1 374	0,5	
Keskmine sõidukaugus—Parcours moyen par voyage	—	117,2	—	—	117,2	—	94,4	94,4	—	—	
Kuupiletitega—Abonnements											
Sõitude arv—Nombre de voyage	1	7 569	29 141	642	37 553	—	260	260	37 613	0,6	
Reisija-km—Voyageurs km (1000)	1	3 935	11 951	697	16 494	—	184	184	16 678	6,4	
Keskmine sõidukaugus—Parcours moyen par voyage	15,0	14,7	9,3	25,4	10,5	—	15,2	15,2	—	—	
Reisijate üldarv—Total des voyageurs	1927/28 1926/27 1925	103460 65 841 73 137	2 811 520 3 126 167 3 237 568	1 718 011 1 420 920 1 371 585	111 533 — —	4 744 574 4 612 928 4 702 290	63 875 35 461 51 565	1 285 896 1 359 397 1 297 869	1 349 771 1 394 858 1 349 434	6 094 345 6 007 786 6 051 724	194,4 154,8 156,0
Reisija-km üldarv—Total des voyageurs-km (1000)	1927/28 1926/27 1925	13 053 8 791 8 726	161 756 1 72 597 180 848	25 658 22 576 22 821	2 736 — —	203 203 203 874 211 896	5 830 3 587 5 063	49 857 50 849 55 310	55 707 54 437 60 379	258 910 258 311 272 275	128,4 114,8 120,0
Keskmine sõidukaugus—Parcours moyen par voyage	1927/28 1926/27 1925	126,2 133,5 119,3	57,5 55,2 55,6	8,6 8,6 8,0	20,0 — —	— — —	91,6 101,2 98,2	39,8 37,4 42,6	— — —	— — —	— — —
Magamiskaardid—Billets spéciaux	1927/28 1926/27 1925	11 935 9 863 12 414	37 002 40 826 41 165	— — —	— — —	48 957 50 189 53 679	6 882 4 594 4 705	— — —	6 882 4 594 4 705	55 839 54 783 58 384	79,5 78,0 77,6
Jaamaesise pileteid—Tickets d'entrée	1927/28 1926/27 1925	— — —	— — —	— — —	— — —	173 057 163 869 115 625	— — —	— — —	23 378 22 895 23 642	196 435 186 764 139 267	— — —

Tab. 19. Pagasivedu—Transport des bagages.

	Laiarooplisel—Voie large				Kitsarooplisel—Voie étroite				Üldse—Total		
	Saadetiste kaal ton.	Tonn-km	Tonni kesk- mine veo- kaugus	Tonn-km %	Poids des envois en tonnes	Tonnes-km	Parcours moyen d'une tonne	Tonnes-km %	Saadetiste kaal tn	Tonn-km	
April—Avril	642	56 722	88,3	7,7	267	21 141	79,2	7,3	909	77 863	
Mai—Mai	780	60 879	83,4	8,2	337	25 778	76,4	8,9	1 067	86 657	
Juuni—Juin	1 813	67 963	37,5	9,2	331	26 242	79,4	9,1	2 144	94 205	
Juuli—Juillet	815	64 719	78,4	8,7	319	23 983	75,2	8,3	1 134	88 702	
August—Août	942	74 533	79,1	10,1	392	29 742	75,9	10,3	1 334	104 275	
September—Septembre	815	69 400	85,2	9,4	363	27 601	76,1	9,5	1 178	97 001	
Oktoober—Octobre	770	69 840	90,7	9,4	303	24 074	79,5	8,5	1 073	93 914	
November—Novembre	620	60 499	97,5	8,2	278	26 175	94,2	9,1	898	86 674	
Detsember—Décembre	623	63 244	101,5	8,6	295	24 540	83,2	8,5	918	87 784	
Jaanuar—Janvier	441	47 052	106,6	6,4	202	18 183	89,9	6,3	643	65 235	
Veebruar—Février	500	48 913	97,9	6,6	213	18 069	84,8	6,2	713	66 986	
Märts—Mars	585	55 104	94,2	7,5	285	23 112	81,2	8,0	870	78 216	
Kokku—Total	1927/28 1926/27 1925 1924 1923	9 296 7 751 11 525 9 127 9 221	738 873 653 595 959 938 814 785 898 910	79,5 85,0 83,3 80,3 97,5	100,0 — — — —	3 585 3 134 4 367 3 865 ...	238 639 255 989 340 609 303 580 ...	80,5 81,7 78,0 78,5 ...	100,0 — — — —	12 881 10 885 15 892 12 992 9 221	1 027 512 914 586 1 390 547 1 118 368 898 910

*) Edasi-tagasi sõidu pilet arvestatakse kaheks sõiduks—Les billets d'aller et retour sont comptés pour deux voyages.

Tab. 23. Kulude jaotus (kr) — Spécification des dépenses (En Ekr).

	Laiaroolpeline—Voie large					Kitsaroolpeline—Voie étroite					Üldse Gr. total			
	Summa	% üldsummast	Tee-km peale	Rong-km peale	100 tag-km peale	100 tonni-km peale	Summa	% au total des dépenses	Par km er-ploite	Par train km	Par 100 es-sieu-km	Par 100 tonnes-km	Summa Somme	%
I.														
Teenijate tasu ja majanduslikud kulud— Salaires du personnel etc.	4 785 816	55,3	7 111	2,10	714,7	326,4	1 890 044	55,0	3 375	1,29	711,2	386,9	6 675 860	55,2
1. Osakondade ja liiniteenijate tasu— Person. des sections et de la ligne	4 173 098	48,2	6 201	1,83	623,2	284,6	1 529 815	44,5	2 782	1,05	675,7	313,2	5 702 913	47,2
Sellest: Vedurmeeskondade tasu— Dont: sonnet des locomotives	473 256	5,5	709	0,21	70,7	32,3	222 847	6,5	398	0,15	83,9	45,6	696 103	5,8
Rongimeeskondade tasu— Personnel des trains	309 122	3,6	459	0,14	46,2	21,1	119 990	3,5	214	0,08	45,2	24,6	429 112	3,5
2. Majanduslikud kulud—Dépenses éco- nomiques	71 078	0,8	106	0,03	10,6	4,8	33 912	1,0	61	0,02	12,7	6,9	104 990	0,9
3. Kantslei kulud—Frais de bureau	39 557	0,5	59	0,02	5,9	2,3	15 852	0,5	28	0,01	3,0	3,2	55 409	0,4
4. Üldised kulud—Dépenses générales	502 083	5,8	746	0,22	75,0	34,2	310 465	9,0	554	0,21	116,8	63,6	812 548	6,7
II.														
Ekspluatatsiooni kulud—Dépenses de l'ex- ploitation	912 278	10,5	1 356	0,40	136,2	62,2	398 573	11,6	712	0,27	150,0	81,6	1 310 851	10,8
1. Vedurite küttekulu—Combustibles pour locomotives	813 540	9,4	1 209	0,36	121,5	55,5	361 082	10,6	646	0,25	136,1	74,0	1 175 222	9,7
2. Vedurite määrekulu — Graissage des locomotives	35 466	0,4	53	0,02	5,3	2,4	15 120	0,4	27	0,01	5,7	3,1	50 586	0,4
3. Vagunimääre kulu — Graissage des voitures et wagons	11 456	0,1	17	0,01	1,7	0,8	7 832	0,2	14	0,01	2,9	1,6	19 288	0,2
4. Veevarustuskulu — Dépenses pour le chargement de l'eau	51 816	0,6	77	0,02	7,7	3,5	13 939	0,4	25	0,01	5,3	2,9	65 755	0,5
III.														
Ehtus ja liiniparandus tööd—Construc. et répar. des lignes	1 442 641	17,3	2 218	0,68	222,9	101,8	409 775	11,9	782	0,28	154,2	305,6	1 902 416	15,8
IV.														
Veerekoosseisu korrashoiu kulu—Entret. du matér. roulant	1 442 952	16,9	2 170	0,64	218,0	99,6	756 695	21,5	1 320	0,53	278,2	151,4	2 199 587	18,2
1. Vedurite parandus—Réparation des locomotives	580 201	6,7	362	0,26	36,0	39,5	279 858	8,2	500	0,19	105,3	57,3	860 039	7,1
2. Vagunite parandus — Réparation des voitures et wagons	617 940	7,4	944	0,27	94,7	43,3	372 873	10,3	635	0,25	66,9	72,8	990 813	8,2
3. Muu paranduskulu—Autres réparat.	244 811	2,8	364	0,11	36,7	16,7	103 924	3,0	188	0,07	39,0	21,3	348 735	2,9
Kokku—Total	8 633 687	100,0	12 854	3,80	1 291,9	590,2	3 455 627	100,0	6 139	2,35	1 293,7	703,6	12 088 714	100,0

Tab. 26. Ekspluatatsiooni koefitsient—Rapport des dépenses aux recettes.

	Laiaroolpeline Voie large			Laiar. elektri liin Ligne électr. v. large			Laiar. mootor- vag.—Voitures à moteur, v. large			Kitsaroolpeline Voie étroite			Sonda—Mustvee			Üldse—Gr. total		
	Tulud (kr)	Kulud (kr)	Koefits.	Recettes (kr)	Dépenses (kr)	Coeff.	Tulud (kr)	Kulud (kr)	Koefits.	Tulud (kr)	Kulud (kr)	Koefits.	Tulud (kr)	Kulud (kr)	Koefits.	Tulud (kr)	Kulud (kr)	Koefits.
1927/28	10855819	8 345 645	76,9	299 780	246 998	82,4	46 867	41 044	87,6	3 646 804	3 173 266	87,0	313 956	281 761	89,7	15 163 226	12 088 714	79,7
1926/27	10889201	8 487 328	81,7	273 793	222 768	81,3	—	—	—	3 574 778	3 057 725	85,5	355 972	206 814	58,1	14 593 679	11 974 635	82,1
1925 . .	10207397	8 412 368	82,2	227 698	213 666	93,8	—	—	—	3 049 058	2 588 288	82,7	84 050	121 320	143,4	13 568 198	11 335 637	82,9

Tab. 24. Jaamade tegevus — Fonctionnement des stations.

Jaamad	Müüitud pileteid	Vastuvõetud ja väljaant. kaubasaad. arv	Vastuvõetud ja väljaant. pagasisaadet. arv	Jaamakassa sissetulek kroonides	Stations	Kitsarööplisel — Voie étroite			
						Nombre de voyageurs (bil. vendus)	Nombre d'envois expédiés et arrivés	Nombre de colis de bagage expédiés et arrivés	Sommaires totales perçues par les stations en fr.
Latarööplisel — Voie large					Kitsarööplisel — Voie étroite				
Ronuküla	56 086	14 680	15 926	5 818	Tall.-Sadam	108 615	96 276	52 661	692 627
Haapsalu	15 562	2 514	3 111	149 776	Tall.-Väike	38 123	23 628	12 003	431 328
Taebia	13 193	2 949	2 362	34 202	Liiva	10 113	1 242	699	9 033
Pallivere	23 019	7 298	5 929	24 680	Nõmme-V.	12 715	3 917	1 146	18 025
Risti	9 064	1 464	1 393	65 572	Harku	9 723	363	—	3 122
Eilamäe	6 048	1 641	1 295	9 900	Sõrve	783	—	—	6 444
Sooniste	23 478	7 501	4 366	45 347	Vatsla	10 919	1 224	5 538	234
Riisepere	6 479	—	—	5 766	Vääna	6 429	—	—	13 722
Laitse	26 603	4 290	7 476	48 050	Männiku	20 503	5 463	2 555	915
Vasalemma	14 126	8 088	6 519	57 105	Saku	14 332	126	174	76 727
Paldiski	3 237	—	—	2 498	Kiisa	35 027	8 765	7 393	6 622
Põhiküla	12 753	1 381	5 168	17 332	Kohila	5 613	—	—	114 673
Kiooga	46 496	8 778	13 346	71 769	Lohu	18 232	4 140	3 456	4 290
Kella	22 864	1 270	10 780	14 957	Hagudi	32 945	9 476	7 907	35 551
Saue	67 288	1 600	1 684	29 417	Rapla	18 094	4 691	3 895	31 440
Pääsküla	50 860	—	—	12 464	Keava	24 721	3 942	3 355	35 955
Kivimäe	126 292	—	—	25 747	Lelle	—	—	—	41 169
Hiti	317 321	12 040	14 806	194 305	Kastna	1 845	—	—	2 694
Nõmme	87 755	—	—	18 678	Koogiste	7 239	10 390	2 710	82 846
Rahumäe	75 817	389	141	17 542	Eidapere	—	—	—	115
Järve	971 434	350 611	194 274	4 147 446	Kõnnu	—	—	—	3 421
Tallinn	41 101	33 342	2 083	744 717	Viivere	—	—	—	6
Ülemiste	32 435	1 106	6 243	16 930	Tootsi	—	—	—	982
Lagedi	18 580	—	—	7 765	Tori	—	—	—	115
Aruküla	38 570	7 769	10 764	88 873	Tammiste	—	—	—	5 130
Raasiku	28 853	6 342	5 876	60 416	Sindi	18 065	6 371	3 981	45 998
Kehra	24 878	6 875	3 520	89 096	Kärü	4 502	—	—	995
Aegviidu	16 978	252	352	14 289	Kolu	58 232	16 499	11 647	164 677
Jäeneda	30 408	9 576	5 484	58 395	Türi	56 096	15 245	15 148	121 755
Lehtse	30 709	17 922	19 065	151 245	Paide	9 617	—	—	1 973
Tapu	33 682	5 251	8 742	49 653	Vodja	19 602	5 366	3 933	32 230
Kadrina	133 043	58 118	39 926	569 483	Esna	25 572	8 748	8 161	54 504
Rakvere	17 348	968	2 378	12 744	J. Jaani	2 590	—	—	1 170
Vaeküla	21 291	2 948	5 784	28 440	Võhmatu	9 800	1 459	1 859	14 348
Kabala	31 076	9 062	5 464	57 104	Vajangu	6 764	36 137	—	12 097
Sonda	6 328	8 202	2 083	31 004	Tarvalu	5 651	1 638	1 541	9 473
Küttejõu	29 124	6 930	5 645	51 605	Kärevere	32 283	10 773	6 975	82 018
Püsi	31 932	19 803	4 226	82 476	Ollepa	26 631	5 821	3 252	45 991
Kohtla	9 678	2 411	1 479	14 173	Võhma	11 880	—	—	3 447
Sompa	18 810	—	—	27 403	Ollustvere	117 842	36 545	26 261	328 183
Jõhvi alev	19 169	13 407	6 808	30 634	Sürgavere	12 102	—	—	2 135
Jõhvi	9 823	1 805	1 927	13 454	Vihjandi	29 348	2 993	2 666	23 475
Oru	24 862	5 546	2 992	83 365	Sinihalliku	10 440	—	—	4 627
Vaivara	20 972	2 602	2 989	25 459	Loodi	20 543	5 835	3 997	33 495
Auvere	7 344	306	343	3 873	Õisu	26 966	9 238	6 850	61 858
Soldino	118 672	52 172	34 855	46 517	Halliste	2 667	—	—	727
Narva	462	—	—	516	Abja	40 855	16 294	5 073	98 911
Nõmmeküla	34 628	10 314	7 369	51 342	Laatre	13 515	8 342	3 805	45 923
Tamsalu	26 362	9 389	5 585	83 614	Mõisaküla	18 402	—	—	10 935
Kiltsi	27 070	11 321	6 514	34 848	Voltveti	4 647	—	—	1 864
Rakke	11 146	2 480	2 126	23 584	Kil. Nõmme	2 600	—	—	2 785
Vägeva	8 570	1 493	2 478	12 907	Siigaste	7 398	3 300	961	20 497
Peüja	51 881	19 529	1 128	159 447	Orajõe	6 043	3 299	612	17 408
Jõgeva	25 418	3 231	1 936	30 969	Masjaru	699	—	—	284
Kaarepere	31 032	4 021	2 320	31 484	Teaste	470	—	—	574
Tabivere	19 158	459	377	9 001	Ristiküla	1 919	—	—	343
Kärkna	332 080	117 912	94 894	1 320 804	Riisela	7 889	2 016	362	8 219
Tartu	6 034	—	—	2 331	Surju	11 460	2 162	1 231	9 081
Ropka	34 335	1 670	1 083	22 536	Vaskräama	5 809	—	—	1 464
Nõo	3 639	—	—	1 539	Papiniidu	13 954	4 978	1 508	118 414
Vapramäe	2 966	—	—	1 499	Pärnu	82 799	44 479	31 424	618 315
Elva	82 142	8 847	9 659	95 215	Valga	3 566	89	191	91 547
Palupera	30 467	6 891	3 470	51 904	Kaagjärve	11 625	916	966	1 602
Puka	33 528	10 049	6 389	76 283	Koikula	2 096	—	—	6 333
Mügistete	9 312	1 765	1 210	12 161	Täheva	9 079	2 549	750	1 149
Keeni	14 230	2 809	3 170	26 100	Hargla	10 970	3 449	1 685	11 574
Sangaste	20 701	3 034	2 920	30 419	Mõniste	18 571	3 915	262	18 744
Valga	149 006	41 712	20 807	319 569	Sonda	9 071	6 507	1 901	137 423
Karula	15 529	1 638	1 165	13 031	Tudu	13 363	5 463	2 189	19 130
Antsla	30 323	8 751	4 919	70 473	Avinurme	14 785	7 431	2 078	27 836
Kurenurme	2 841	—	—	1 750	Mustvee	—	—	—	59 575
Sommerpalu	7 300	1 611	849	17 613	—	—	—	—	—
Võru	64 055	23 118	15 401	25 193	—	—	—	—	—
Hussari	6 403	—	—	2 880	—	—	—	—	—
Leppasaare	14 274	2 545	1 160	22 807	—	—	—	—	—
Püsa	8 425	2 265	674	16 734	—	—	—	—	—
Petseri	48 446	16 565	7 312	221 239	—	—	—	—	—
Lifvamäe	625	—	—	87 119	—	—	—	—	—
Irbeska	18 298	9 708	3 368	—	—	—	—	—	—

Recettes et dépenses.

Nombre moyen relatif en Ekr																100 reisija-km peale Par 100 voyageurs km				100 veetud tonn-km peale Par 100 tonnes-km			
100 telg-km peale — Par 100 es sieuz-km																							
Kauband. telg-km peale Par es sieuz-km d. wag. à marchandises chargés				Vagun telg-km Voitures				Kaubavagun telg-km Wagons à marchandises chargés															
1927/28	1926/27	1925	1924	1927/28	1926/27	1925	1924	1927/28	1926/27	1925	1924	1927/28	1926/27	1925	1924	1927/28	1926/27	1925	1924				

RECETTES.

Voie large.

572,7	554,4	531,2	513,4	1185,7	1159,9	1043,6	1015,4	—	—	—	—	188,7	184,7	162,1	159,7	—	—	—	—
—	—	—	—	1156,1	1140,3	—	—	—	—	—	—	200,6	192,6	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1481,8	1481,1	—	—	—	—	—	—	116,8	121,1	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	3176,9	—	—	—	—	—	—	—	171,2	—	—	—	—	—	—	—
52,8	51,1	35,0	30,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
840,5	810,5	815,1	609,5	—	—	—	—	1755,0	1688,5	1780,0	1232,9	—	—	—	—	—	—	—	—
20,6	11,2	14,7	18,6	—	—	—	—	—	—	—	37,6	—	—	—	—	—	—	—	—
46,2	59,8	12,3	924,3	—	—	—	—	—	—	—	187,0	—	—	—	—	—	—	—	—
140,1	100,1	112,0	54,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1673,0	—	—	—	1185,7	—	—	—	1755,0	—	—	—	188,7	—	—	—	414,5	389,2	406,4	318,4
—	1435,9	—	—	—	1159,9	—	—	—	1688,5	—	—	—	184,7	—	—	—	—	—	—
—	—	1620,9	—	—	—	1043,6	—	—	—	1780,0	—	—	—	162,1	—	—	—	—	—
—	—	—	2150,8	—	—	—	1015,4	—	—	—	1457,5	—	—	—	159,7	—	—	—	—

Voie étroite.

446,5	462,4	436,7	—	1305,9	1418,0	1357,3	—	—	—	—	—	201,2	210,3	166,7	—	—	—	—	—
49,8	47,4	40,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
877,3	892,4	864,1	—	—	—	—	—	1245,5	1340,8	1286,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15,3	11,1	9,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63,8	79,1	67,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2136,5	3050,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	239,1	—	—	—	—	—	—	—
1490,5	—	—	—	1305,9	—	—	—	1245,5	—	—	—	201,2	—	—	—	458,7	—	—	—
—	1564,8	—	—	—	1418,0	—	—	—	1340,8	—	—	—	210,3	—	—	—	463,6	—	—
—	—	1418,5	—	—	—	1357,3	—	—	—	1286,5	—	—	—	166,7	—	—	—	505,2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

DÉPENSES.

Voie large.

784,5	705,0	723,7	764,7	1586,8	1580,9	1443,0	1520,8	—	—	—	—	274,4	264,4	220,8	239,1	—	—	—	—
36,9	33,2	—	—	1220,9	1205,3	1256,6	—	—	—	—	—	36,3	98,7	—	—	—	—	—	—
6,3	—	—	—	2788,2	—	—	—	—	—	—	—	150,0	—	—	—	—	—	—	—
536,6	558,2	635,1	640,2	—	—	—	—	1037,3	1069,2	1274,0	1287,7	—	—	—	—	245,1	246,4	311,9	289,4
1292,0	1296,4	1358,8	1404,9	1563,9	1544,6	1443,0	1520,8	1037,3	1069,2	1274,0	1287,7	250,1	245,9	220,8	239,1	245,1	246,4	311,9	289,4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	661,2	503,7	478,2	560,9	316,9	492,0	731,0	402,0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	283,2	295,6	279,3	262,5	413,2	338,4	549,2	521,0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	169,5	149,4	145,7	255,8	330,7	313,0	418,0	350,5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96,3	98,7	93,6	87,1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	255,4	255,3	218,3	219,5	207,1	207,3	249,5	245,3
1292,0	1290,4	1358,8	1404,9	1563,9	1544,6	1443,0	1520,8	1037,3	1069,2	1274,0	1287,7	332,6	303,4	251,3	275,4	241,4	218,1	377,5	261,7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	253,0	248,9	235,3	239,1	272,5	312,4	353,1	327,5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	280,4	277,0	263,1	296,0	297,6	407,8	488,5	389,2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150,0	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	319,6	331,7	247,7	305,2	293,2	334,7	470,7	457,7

Voie étroite.

619,8	614,3	785,0	—	1836,1	1883,4	2021,8	—	—	—	—	—	293,2	279,3	248,3	—	—	—	—	—
642,6	662,2	386,1	—	—	—	—	—	948,7	982,3	768,6	—	—	—	—	—	346,0	339,8	301,7	—
1917,4	1772,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	257,0	—	—	—	572,7	—	—	—
1300,2	1299,5	1171,9	—	1886,1	1883,4	2021,8	—	948,7	982,3	768,6	—	292,3	279,3	248,3	—	375,6	339,8	301,7	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	276,2	274,2	—	—	341,6	333,1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	258,8	268,8	—	—	336,6	292,7	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	290,5	265,8	—	—	395,0	368,9	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	301,9	298,6	—	—	269,1	403,3	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	342,4	321,1	—	—	517,3	440,3	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	320,3	191,3	—	—	405,0	378,9	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	316,3	288,3	—	—	374,8	202,7	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	291,5	281,9	—	—	586,6	489,9	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	437,3	236,0	—	—	331,1	472,5	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	473,4	324,3	—	—	567,1	343,1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	298,9	—	—	—	267,1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	287,0	—	—	—	572,7	—	—	—

1) Transport des marchandises. 2) Transport militaires. 3. Transit 4) Divers.

TALUMAJANDUSE TASUVUS 1927/28 a. (eelkokkuvõte).

REVENU des EXPLOITATIONS RURALES en 1927/28 (d'après les données de la comptabilité agricole, données préliminaires).

Sisu: 1) Vaatlusalused talundid, lhk. 748. 2) Talundite kapitalid, lhk. 749. 3) Talundite kogusaak, lhk. 744. 4) Käitis kulutus, lhk. 746. 5) Talundite tasuvus, lhk. 746. 6) Tulu, lhk. 747. 7) Ettevõtja tööpalk, lhk. 748. 8) Lõpukokkuvõte, lhk. 748.

1. Vaatlusalused talundid. Käesolev ülevaade käsitleb 1927/28 a. põllumajanduse tasuvusolusid Raamatupidamistalitse andmetel. Eelkokkuvõtte aluseks on 150 raamatupidamisetalundi andmed, mis kogutud eelmise aasta eeskujul Raamatupidamistalitse usaldusmeestelt. Tasuvuse uurimuseks kasutatavate talundite arv 1927/28 a. ulatab üle 230, seega sisaldab eelkokkuvõtte suurema osa lõpukokkuvõtte andmeid. Eelkokkuvõtteks kasutatud arveraamatud on võetud igast maast nende sissetuleku järjekorras. Andmete kogumise, kontrollimise ja läbitöötamise viisid on jäänud endiseks.

Arveraamatute pidajaks olid Raamatupidamistalitse järevalvel tegelikud põllupidajad, kuna arveraamatute kokkuvõtte ja lõpuarvete tegemine, samuti andmete statistiline läbitööta-

mine, sündis Raamatupidamistalitises. Osa eelmise aasta kokkuvõttes kasutatud talundeist on annud andmeid ka käesolevaks kokkuvõtteks, kuna osa andmeid on päritud uutest talundeist.

Talundid on andmete käsitluse otstarbel rühmitatud nende kasutada oleva kogu tulundusmaa järele, milleks arvati põllu-, aja-, heina-, karja- ja metsamaa.

Talundite suurusrühmad on endiselt järgmised:

I rühm—	kuni 20 ha	—väiketalund
II „	— 20—30 „	—normaal „
III „	— 30—60 „	—täis „
IV „	— üle 60 „	—suur „

Talundite arv ja maakasutus — Les exploitations observées

1.	Eelkokkuvõtte 1927/28 arveaastal Données préliminaires pour 1927/28		1926/27 arveaasta lõpukokkuvõte Données définitives pour 1926/27.		1925/26 arveaasta lõpukokkuvõte Données définitives pour 1925/26.	
	Vaatlustalundite arv Nombre des exploitations observées	Tulundusmaa kesk. talundi kohta ha Moyenne de la superficie exploitée par exploit. en ha	Vaatlustalundite arv Nombre des exploitations observées	Tulundusmaa kesk. talundi kohta ha Moyenne de la superficie exploitée par exploit. en ha	Vaatlustalundite arv Nombre des exploitations observées	Tulundusmaa kesk. talundi kohta ha Moyenne de la superficie exploitée par exploit. en ha
Väiketalundid (kuni 20 ha)— Petites exploitations (jusqu'à 20 ha).	21	15,5	28	16,0	24	14,8
Normaalitalundid (20—30 ha)— Exploitations normales (20—30 ha).	39	25,2	57	24,7	58	25,0
Täistalundid (30—60 ha)— Exploitations complètes (30—60 ha).	70	43,0	107	41,7	100	41,2
Suuritalundid (60 ha ja üle)— Grandes exploitations (60 ha et plus)	20	83,0	28	80,7	26	104,4
Kokku ja keskmiselt— Total et moyenne .	150	39,8	220	39,0	208	41,5

Kuni 20 ha ja üle 60 ha talundid on ka käesolevas eelkokkuvõttes mõlemad ühe rühmana võetud, kuna vastavate talundite arvu vähesus ei võimaldanud üksikasjalisemat rühmitust. Võrreldes eelmiste aastatega on suurusrühmade järele talundid eelkokkuvõttes esitatud endises vahekorras: suurem osa talundeid langeb III rühmale (30—60 ha), missuguste arv on ligi 50% kogu vaatlustalundite arvust. Väiksemate rühmadena esinevad alla 20 ha talundite rühm.

Eelkokkuvõtte talundite vahekorrd suurusrühmade järele vastab eelmiste aastate ja ka lõpukokkuvõtte talundite suurusrühmade vahekorrale.

Talundite suurusrühmes on kasutada oleva maa keskmine suurus võrreldes eelmise arveaastaga, peaaegu endiseks jäänud.

2. Talundite kapitalid. Kapitalide eelkokkuvõtte käsitleb raamatupidamisetalundite kapitalide seis raamatupida-

mise aasta algul (1. V. 1927). Kapitalid on iga vaatlustalundi kohta üksikasjaliselt hinnatud iga talundi kohalikkude turuhindade alusel. Aktiivkapitali kõrval on toodud ka passiiv võlakapital. Võlakapitali hulgas on ka asuikude ja renditalundite maa ja hoonete väärtus, kui viimane on renditaja omandus. Vahe aktiiv ja võlakapitali vahel näitab talundi võlgadeta varanduse, s.o. puhtvaranduse suurust.

Talundite kapital ha'le on vähenenud väike-, normaal- ja suuritalundite rühmes ning suurenenud täistalundite rühmes. Kapitali vähenemist tulundusmaa ha'le põhjustab talundite koosseisu muutus Saaremaa talundite juuretuleku tõttu, kus kapitali suurus tulundusmaa ha'le väga väike.

Kapitalid — Capitales

2.	Keskm. tulundusmaa ha kohta 1. mail 1927 a. <i>Moyenne par ha de superficie exploitée le 1 mai 1927</i>			Keskm. tulundusmaa ha kohta 1926a. (lõpuandmed) <i>Moyenne par ha de superficie exploitée en 1926 (dernières données)</i>		Keskm. tulundusmaa ha kohta 1925a. (lõpuandmed) <i>Moyenne par ha de superficie exploitée en 1925 (dernières données)</i>	
	Aktiivkapital <i>Capital actif</i>	Passiivkapital <i>Capital passif</i>	Võlakapitali % aktiivkapitalist <i>Dettes en % au capital actif</i>	Aktiivkapital <i>Capital actif</i>	Passiivkapital <i>Capital passif</i>	Aktiivkapital <i>Capital actif</i>	Passiivkapital <i>Capital passif</i>
Väiketalundid (kuni 20 ha)— <i>Petites exploitations (jusqu'à 20 ha)</i>	505	114	22,61	542	141	592	141
Normaalitalundid (20—30 ha)— <i>Exploitations normales (20—30)</i>	429	55	12,94	428	70	433	75
Täistalundid (30—60 ha)— <i>Exploitations complètes (30—60 ha)</i>	371	41	10,93	366	46	375	49
Suurtalundid (60 ha ja üle)— <i>Grandes exploitations (60 ha et plus)</i>	292	22	7,48	324	42	378	67
Keskm. 150 talundi 1927/28 a.— <i>Moyenne pour 150 exploitations en 1927/28</i>	393	52	13,25	—	—	—	—
Keskm. 220 talundi 1926/27 a.— <i>Moyenne pour 220 exploitations en 1926/27</i>	—	—	—	399	61	—	—
Keskm. 208 talundi 1925/26 a.— <i>Moyenne pour 208 exploitations en 1925/26</i>	—	—	—	—	—	410	69

Tulundusmaa ha'le langeb aktiivkapitali 393 krooni eelmise aasta 399 krooni vastu, seega siiski tähtsusetu muutus, mis vaatlustalundite muutunud koosseisust võib olla põhjustatud.

Passiivkapitali suurus tulundusmaa ha'le on võrdselt aktiivkapitalile langenud. Keskmiselt on talundite aktiivkapitalist võlgu 13,25%. Suurimat võlakoormatust näitab väiketalundite rühm, kuhu kuulub rohkesti asunikke.

3. Talundite kogusaak. Kogusaagi alla koostatakse talundite lõpukogusaagi väärtus, mis talukäitlises rahas või naturas välja läinud või kapitali

väärtuse suurendamiseks kulunud. Üksikute majapidamise harude ja kogusaagi allikate järele ei näita kogusaak mitte alati viimaste kogutoodangu väärtust, vaid see osa toodangu väärtusest, mis majapidamises veel ümber töötatakse või teise majapidamise haru kasutada läheb, jääb vastava kogusaagi hulka arvamata. Seega näitab üksikute alade ja harude kogusaak seda osa vastava haru kogutoodangu väärtusest, mis on aasta jooksul otse talumajapidamisest välja läinud, näiteks müügil, tootlusmajandusele jne.

Taimikasvatuse kogusaagi suurus ei anna otsust taimikasvatuse üldise toodangu ega viimase väärtuse üle, vaid näitab ainult seda, palju taimikasvatuse toodangust on ümber töötamata kujul majapidamisest välja läinud. Talu veisepidamise ja seapidamise toodang läheb peamiselt käitlisesest välja, kuna

käitlisesse jääv osa on võrdlemisi väike, mispärast viimaste kogusaak on ühtlasi kogutoodangu väärtuse näitajaks.

1927 a. saagid olid korrespondentandmete alusel eelmise aasta omist kõrgemad taliviljadel — rukkil 37% ja nisul 29%, madalamad suveviljadel — kaeral ja odral 26-27%, segaviljal 23%, kaunviljal 33% ja suvenisul 12%.

Teravilja 1927 a. aasta saak ha'le 8,9% võrra madalam eelmise aasta omast, kartuli saak — 22% võrra madalam. Linakiu ja põlluheina saagid olid 1926 ja 1927 a. peaaegu võrdsed Küll aga suurenes lina kogutoodang 1927 a. suurema külvipinna tõttu. Niiduheina saak oli aga selle vastu üle 6% madalam 1926 a. omast. Läbistikkude tuleb 1927 a. põllusaake ha'le 9—10% võrra 1926 a. omast madalamaks arvata. Raamatupidamistalundite saagi andmeid ei ole eelkoku võite ajaks veel kokku võetud, mispärast puudub võimalus võrdluseks, kuid tuleb arvata, et võrdselt üldisele saagilangusele on langenud ka raamatupidamistalundite põllusaagid.

Teise olulise osana kogusaagi suuruse määramisel on turuhinnad. Arveaasta talukäitlise saaduste turuhinnad olid võrdlemisi soodsad ja tuntavalt kõrgemad eelmise arveaasta omast.

Börsikomitee koteerimised (raamatupidamis-aastate keskmised).
Prix à la bourse de Tallinn (moyenne des années de comptabilité).

	1925/1926	1926/1927	1927/1928	Hinna tõus + langus — viimasel aastal % <i>Hausse et baisse des prix durant la dern. année</i>
Rukis pd. — <i>Seigle</i>	294	314	397	+ 7,32
Kartul eksp. — <i>Pommes de terre</i>	82	53	92	+ 73,58
Linakud (L.R) pd. — <i>Filasse</i>	1 942	1 494	2 504	+ 67,60
„ Peiseri „	2 249	1 653	2 774	+ 67,82
Või eksp. pd. — <i>Beurre exp.</i>	4 608	4 175	4 568	+ 9,41
Sealhiha I s. — <i>Viande de porc I s.</i>	1 987	1 740	1 434	- 17,59
Loomaliha I s. — <i>Viande de boeuf I s.</i>	1 075	954	891	- 6,60

Nagu juuresolevast tabelist näha, olid 1927/28 a. mitme tähtsama saaduse hinnad tuntuvalt kõrgemad 1926/27 a. omadest. Mõlemad kaubataimed—lina ja kartul on hinnas tõusnud börsikomitee andmeil 70% eelmise aasta hinnast. Teraviljast rukis on hinnas tõusnud, kuna nisu on hinnas langenud keskmiselt ligi 13% ja linnade keskmiselt 5%—ti.

Teistest teraviljadest oder näitab hinna tõusu 12,5% võrra (280—315 mk. puud). Loomapidamise saadustest on tõusnud või hind börsikomitee andmeil 4175 mk. 1926/27 a. 4568 mk. peale, seega hinnatõus 9,4%.

Sealiha hind on aga 1927/28 a. veelgi langenud. 1927/28 a. keskmine 1434 mk. I sorti eksport sealiha puuda hind, mis on eelmise arveaasta hinnast ligi 18% madalam ja 26% ma-

dalam 1925/26 a. hinnast, mil sealha kõrgemas hinnas oli.

Samuti on jatkunud loomaliha hind langust, kuid loomaliha hinnalangus on palju väiksem, kahe viimase aasta võrdluses ainult 6,6%.

Kuigi üksikute talundsaaduste hinnad näitavad langust, oli 1927/28 a. hinnakonjunktuur üldiselt soodne, sest tähtsama talusaaduse—või—hind on tõusnud üle 9%, — selle kõrval on nii Lõuna-Eesti kaubataime—lina hind, kui ka Põhja-Eesti kaubataime kartuli hind tõusnud ligi 70% võrra. Teraviljalade sissetuleku allika—rukki hinnaseis on samuti olnud soodne.

Lõikussaakide ja hindade võrdluses tuleb väita, et hinna tõus talusaadustelt on olnud tugevam lõikussaakide langusest, mille alusel tuleb loota 1927/28 a. suuremat kogusaagi väärtust ha'le kui oli 1926/27 a.

Kogusaak — Rendement brut.

3.	Keskm. tulundusmaa ha kohta kr. — Moyenne par ha de superf. exploitée en kr.						Kokku—Total		
	Taimikasvatusest Rendement brut des cultures végétales		Veisepidamisest Rendement brut de l'élevage du gros bétail	Seapitamisest Rendement brut de l'élevage des porcs	Muud kogusaak—Autres	1927/28	1926/27	1925/26	
	Kokku taimikasvatusest Total rendement brut des cultures végétales	Sellest lina Dont lin							
Väiketalundid (kuni 20 ha) Petites exploitations jusqu'à 20 ha	45	8	62	23	55	185	189	205	
Normaalitalundid (20—30 ha) Exploitations normales (20—30 ha)	39	5	39	16	36	130	117	134	
Täistalundid (30—60 ha) Exploitations complètes (30—60 ha)	31	5	34	13	25	103	98	114	
Suurtalundid (60 ha ja üle) Grandes exploitations (60 ha et plus)	23	6	22	8	16	69	85	98	
Keskm. 150 talundi 1927/28 Moyenne pour 150 exploitations en 1927/28	34	5	38	15	30	117	—	—	
Keskm. 220 talundi 1926/27 Moyenne pour 220 exploitations en 1926/27	30	4	37	16	30	—	113	—	
Keskm. 208 talundi 1925/26 Moyenne pour 208 exploitations en 1925/26	34	5	42	18	34	—	—	128	

Talundite kogusaak oli 1927/28 a. keskmiselt 4 krooni (3,5%) võrra ha'le kõrgem eelmise aasta omast. Üksikute alade järgi on suurenenud saak taimikasvatuse alal — 4 krooni võrra ha'le. Selle hulgas lina on annud saaki

1925/26 a/a. ha'le Kr 5,37,
1926/27 " " " " " 4,14
1927/28 " " " " " 5,37

seega on lina saak tõusnud Kr. 1,23 võrra ja jõudnud 1925/26 a. kõrguseni.

Saak veistest on arveaastal tõusnud 1 krooni võrra ha'le.

Veisepidamise saak kroonides tulundusmaa ha'le oli:

	1927/28	1926/27	1925/26
Väiketalundid	62,2	58,8	62,9
Normaal "	39,4	37,8	41,7
Täis "	33,5	31,5	38,9
Suur "	21,9	31,0	37,1
Keskmiselt	37,5	36,5	42,3

Üksikutes rühmades (väiketalundis) on veisepidamine annud ha'le sama suurt saaki kui

1925/26 a. Eriti suurt veisepidamise kogusaagi vahet näitab suurtalundite rühm, mis seletatav ainult talundite koosseisu muutusega aastate jooksul. Suuremas ja iseloomult püsivamas täis-talundite rühmas on arveaasta veisepidamise saak tulundusmaa ha'le 2 krooni võrra kõrgem 1926/27 a. omast ja 5,4 krooni võrra madalam 1925/26 a. omast.

Seapidamise saak näitab 1925/26 a. peale järjekindlat langust, mis tingitud hinnakonjunktuurist. Muu kogusaak on eelmise aasta tasapinnale jäänud.

Kogusaak tulundusmaa ha'le ei ole arveaastal tõusnud 1925/26 a. tasapinnale, mida lubasid oodata hinna ja lõikussaagi andmed, kuid suhteliselt oleks arveaasta saak olnud arvata-

vasti kõrgem, kui poleks talundite koosseis vähem intensiivsete Saaremaa talundite juuretuleku tõttu muutunud.

4. Käitiskulutus. Talundite käitiskulutus kujutab raha-*Frais d'exploitation* list ja ainelist kulutamist kogusaagi saamiseks, välja arvatud võla ja kapitali protsendinõudlus, mis käitiskulutuse ei kuulu. Käitiskulutuse hulka kuuluvad kapitalide amortisatsioonid ja teised asjalised kulutused ning tööliste palgad ja perekonnaliigete palganõudlus, mis palganõudluste palgade suuruses arvestatud.

Käitiskulutuse muutus oleneb kas asjalise kulutuse suurenemisest või vähenemisest, või jälle viimaste hinna muutusest. Kuna suurema käitiskulutuse osana esineb töötasu võraste ja perekonnaliigete töö eest, avaldab viimase suurus tunduvat mõju käitiskulutusele. Loomulikult avaldab ka talundite tarbeainete, nagu kunstväetiste, jõusöödate, riistade ja masinate jne. tarvitamise rõhkus ja hind oma mõju arveaasta käitiskulutuse suurusele.

Käitiskulutus — *Frais d'exploitation*.

4.	Keskml. tulundusmaa ha kohta kr. — Moyenne par ha de superficie exploitée en kr.							
	Tööpalkud <i>Frais de travail</i>			Jõusöödad <i>Fourn. concentrés</i>	Muu kulutused <i>Autres</i>	Kokku—Total		
	Elavõlja pere-konna palganõudlus <i>Prélen. au gain</i>	Teenijate töö-palk <i>Salaire des diu seroices</i>	Kunstväetised <i>Engrais artille.</i>			1927/28	1926/27	1925/26
Väiketalundid (kuni 20 ha) <i>Petites exploitations (jusqu'à 20 ha)</i>	80	24	4	21	41	179	183	191
Normaal talundid (20—30 ha) <i>Exploitations normales (20—30 ha)</i>	60	16	2	8	27	113	114	122
Täisetalundid (30—60 ha) <i>Exploitations complètes (30—60 ha)</i>	38	20	2	7	21	88	92	101
Suurtalundid (60 ha ja üle) <i>Grandes exploitations (60 ha et plus)</i>	20	17	1	4	16	58	79	86
Keskml. 150 talundi 1927/28 <i>Moyenne pour 150 exploitations en 1927/28</i>	48	19	3	9	25	104	—	—
Keskml. 220 talundi 1926/27 <i>Moyenne pour 220 exploitations en 1926/27</i>	47	22	3	7	29	—	108	—
Keskml. 208 talundi 1925/26 <i>Moyenne pour 208 exploitations en 1925/26</i>	47	26	3	9	30	—	—	115

Käitiskulutus on arveaastal vähenenud keskmiselt tulundusmaa ha'le 4 krooni või 3,7% võrra. Käitiskulutus näitab järjekindlat langust, mis osalt tingitud vähem intensiivsete talude arvu suurenemisest talude koosseisus, kuid teisest küljest ka vähemast kulutamisest (tööpalkade osa vähenemine).

Üksikute kulutuste järele on arveaastal vähenenud teenijate tööpalk 3 krooni või 13,6% võrra tulundusmaa ha'le võrreldes eelmise aastaga. Selle vastu on tõusnud perekonnaliigete palganõudlus 2% võrra, s. o. 1 krooni võrra tulundusmaa ha'le, kuid kogu töötasu on keskmiselt langenud 2 krooni võrra ha'le, mis on tingitud osaliselt tööpalkade langusest. Kunstväetiste kulutus on keskmiselt olnud kolmel viimasel aastal pea võrdne. Jõusöödate kulutus arveaastal on tõusnud 1925/26 a. tasapinnale, kuna 1926/27 a. kulutus näitas jõu-

söödate tarvitamise vähenemist. Vähenemist näitab ka muu kulutus 4 krooni võrra tulundusmaa ha'le. Suurusrühmade järele on kulutus vähenenud kõigis rühmas, kuid suuremal määral suurtalundite rühmas, mis seletatav peamiselt selle talundite koosseisu muutusega.

5. Talundite tasuvus. Talundite kapitali tasuvust näitab puhtsaak. Puhtsaagi leiame kui kogusaagist arvame maha käitiskulutuse. Puhtsaak on tuletatud tulundusmaa ha'le ja protsendilises vahekorras aktiivkapitaliga. Tabeelis toodud puhtsaagi % on tuletatud talundite aritmeetilise keskmisena, mis erineb vähe kaaluud keskmisest, kuid on vastuvõetavam üldistamise otstarbel.

Arveaasta puhtsaak ületab kahe eelmise aasta puhtsaagi. Kuna puhtsaak oleneb kogusaagist ja käitiskulutuse vahekorras, on viimaste suhe soodustanud suureneva puhtsaagi;

Tasuvus—Rentabiliteet.

5.	Puhtsaak—Rendement net						Puhtvaranduse rent—Rente pour la fortune nette					
	1927/28		1926/27		1925/26		Tulundi kohta kr. Par exploitation en kr.			Protsendilisel puht- varandusest Rente pour les biens nets en %		
	Kr.	% aktiivkapital. Au capital actif en %	Kr.	% aktiivkapital. Au capital actif en %	Kr.	% aktiivkapital. Au capital actif en %						
						1927/28	1926/27	1925/26	1927/28	1926/27	1925/26	
Väiketalandid (kuni 20 ha) Petites exploitations (jusqu'à 20 ha)	5,57	1,05	6,07	0,82	14,52	2,45	55	2	162	0,24	0,08	2,51
Normaalalundid (20—30 ha) Exploitations normales (20—30 ha)	16,28	3,60	2,65	0,70	12,25	2,68	366	12	247	4,00	0,13	2,76
Täistalundid (30—60 ha) Exploitations complètes (30—60 ha)	14,45	3,59	5,66	1,40	13,33	3,29	535	163	474	3,95	1,23	3,52
Suurtalundid (60 ha ja üle) Grandes exploitations (60 ha et plus)	11,48	3,26	6,40	1,35	10,20	2,94	880	342	731	3,50	1,44	2,25
Keskmiselt—Moyenne	13,29	3,19	5,03	1,14	12,77	2,97	470	126	407	3,32	1,01	2,83

käitiskulutus on vähenenud 1925/26 a. peale järjekindlalt, kogusaak on samuti langenud, kuid vähem kui käitiskulutus.

Keskmiselt oli arveaasta puhtsaak 13,29 kr. ha'le, seega 8,26 kr. võrra kõrgem 1926/27 a. ja 0,52 kr. võrra kõrgem 1925/26 a. keskmisest. Kuna 1925/26 ja 1927/28 a. puhtsaagi vahe võrdlemise väike, võiksime neid peaaegu võrdseks pidada. Puhtsaak protsendilises vahekorras aktiivkapitalist on arveaastal samuti kõrgem kahe eelmise aasta omast, nii 1926/27 a. omast ligikaudu 2%⁰-ti ja 1925/26 a. omast 0,22 protsenti. Seega on talundite kapitali tasuvus arveaastal tunduvalt parem eelmise aasta omast. Üksikute talundisuurusrühme järele on puhtsaak erinev, eriti väiketalandite rühmas, mis erineb oma madala puhtsaagiga. Igal arveaastal on madalaim puhtsaak olnud väiketalandites, mis tingitud viimaste talude organisatsioonist, kuid arveaastal on mitmete suure puudujäägiga töötavate talundite tõttu selle rühma puhtsaak väga väike. Suurimat tasuvust näitab normaal talundite rühm, kus puhtsaak ha'le 16,28 krooni või 3,6% kapitalist. Umbes sama suure puhtsaagi protsendi kui normaalalundid on annud ka täistalundid, kus eelmisel arveaastatel lõpukokkuvõtte andmeis puhtsaagi protsent oli kõige suurem. Sedasama on loota ka arveaasta lõpukokkuvõttes, kuna lõpukokkuvõttes talundite arv tõuseb üle 230 talu ja seega rühmade vahekord puhtsaagi suurus mõttes võib veel muutuda.

Talundite omakapitali või puhtvaranduse tasuvust näitab puhtvaranduse rent, mis on tabelis toodud talundi kohta ja protsendilises vahekorras puhtvarandusest. Arveaastal on omakapitali tasuvus kõrgem aktiivkapitali tasuvusest. Ainult väiketalandite rühmas on omakapitali tasuvus olnud väike ja protsendilises vahekorras osutunud isegi negatiivseks. Omakapitali suurem tasuvus on tingitud asjaolust, et

eelkokkuvõtte talundil on olnud võlga vähe ja seegi on olnud suures osas ilma protsendita, nagu pärijate väljamaksud ja talupidajate omavahelised laenamised. Samuti on langenud üldine laenuprotsent, mis ka siin end tunda annud. Endiseid kõrgeprotsendilisi pankade laene on maapanga alla üle viidud, nende pealt tuleb maksta nüüd tuntavalt madalamat protsenti.

6. Tulu. Koos talundite kapitali tasuvuse suurenemisega on suurenenud ka talundite tulu. Tulu on arveaastal eelmise aasta omadest kõrgem keskmiselt 370 krooni ja eelmise aasta omast kõrgem 102 krooni võrra. Tulu suurenemist on põhjastanud kapitali suurem tasuvus ja võlaprotsendi langus juba varem käsitletud põhjustel. Tulu ei ole suurenenud kõigis talundisuurusrühmes, vaid väiketalude tulu näitab isegi langust, kuna siin oli kapitali tasuvus väga madal. Tulu tulundusmaa ha'le oli arveaastal talundite keskmiselt 50 krooni eelmise aasta 41 krooni asemel, kuid suurusrühmade järele on vahekord endiseks jäänud: suurimat tulu ha'le näitavad väiketalud (85 krooni) ja väikseimat suurimalundid (29 krooni).

Tulu mõõdupuuna tarvitatakse veel ettevõtja perekonna tööpäevade arvu, kes tasuta talumajapidamise aasta jooksul töötanud. Tulu ettevõtja tööpäevale oli arveaastal keskmiselt 3,11 kr., mis on eelmise aasta omast kõrgem 0,76 kr. võrra ja 1925/26 a. aasta omast kõrgem 0,14 kr. võrra. Ühele ettevõtja tööpäevale näitavad suuremat tulu suuremad talundid, kuna talundite vähenedes tulu ettevõtja tööpäevale langeb. Kõigis suurusrühmes on tulu ettevõtja tööpäevale kõrgem eelmise aasta omast. Väiksemat tulu ettevõtja tööpäevale näitavad väiketalandid — 2,23 kr. mis on ainult 0,21 kr. võrra kõrgem vastavate talundite perekonnaliigete palganõudlusest. Suurimalundites on tulu ühele ettevõtja tööpäevale 4,21 kr. ja seega 1,93 kr. võrra

6.	Keskm. talundi kohta kr Moyenne par exploitation de kr			Keskm. tulundusmaa ha kohta kr—Moyenne par ha de superf. expl. kr			Keskm. ettevõtjatööpäeva kohta—Moyenne par journée de travail de l'entrepreneur kr								
	Tulu			Tulu			Tulu								
	1927/28	1926/27	1925/26	1927/28	1926/27	1925/26	1927/28	1926/27	1925/26						
Väiketalundid (kuni 20 ha) — Petites exploitations (jusqu'à 20 ha)	1319	1376	1543	851	1264	85	86	104	60	82	2,23	2,02	2,38	1,35	2,02
Normaaltalundid (20—30 ha) — Exploitations normales (20—30 ha)	1867	1425	1605	1217	1501	74	58	64	49	60	2,74	2,06	2,60	1,79	2,09
Täistalundid (30—60 ha) — Exploitations complètes (30—60 ha)	2128	1686	2034	1135	1594	49	40	49	29	37	3,27	2,43	3,01	1,55	2,15
Suurtalundid (60 ha ja üle) — Grandes exploitations (60 ha et plus)	2401	1953	2255	794	1520	29	24	22	12	18	4,21	2,98	4,57	1,06	2,28
Keskm. 150 talundi 1927/28 a. — Moyenne pour 150 exploitations en 1927/28	1983	—	—	1072	1514	50	—	—	36	38	—	—	—	1,52	2,14
Keskm. 202 talundi 1926/27 a. — Moyenne pour 202 exploitations en 1926/27	—	1613	—	785	1487	—	41	—	19	38	—	2,35	—	1,07	2,16
Keskm. 208 talundi 1925/26 a. — Moyenne pour 208 exploitations en 1925/26	—	—	1885	962	1493	—	—	45	23	36	—	—	2,07	1,52	2,35

kõrgem vastavast palganõudlusest, kuid suur-
talundite tulu ettevõtja tööpäevale ei ole arve-
aastal tõusnud 1925/26 a. tasapinnale.

7. Ettevõtja tööpalk. Ettevõtja perekonna tegeliku
Salaire de l'entrepreneur. töötasu suurus näitab ettevõtja
tööpalk. See on osa tulust,
mis järele jääb, kui sellest maha arvame puhtvaranduse
protsendinõudluse 7%—ga, mis vastaks umbes praeguse aja
talumajapidamise kapitali kohase protsendi määrale. Ettevõtja
tööpalka võrreldakse ettevõtja palganõudlusega, mis näitab kui
palju oleks pidanud ettevõtja ühes perekonnaga tehtud töö
eest tasu saada talundi ümbruskonna kohaste palgatõeliste
palkade järele.

Arveaastal on ettevõtja tööpalk tõusnud,
kuna oli tõusnud ka tulu. Keskmiselt oli ette-
võtja tööpalk ühe talundi kohta 1072 kr.,
mis on kõrgem 1926/27 a. omast 337 kr. võrra.
Ettevõtja tööpalk ühele ettevõtja tööpäevale
oli 1,52 kr., mis on 0,45 kr. võrra kõrgem
eelmise aasta tööpalgast ja võrdne 1925/26 a.
tööpalgale. Võrreldes palganõudlusega, mis
oleks pidanud ettevõtja perekond oma töö eest
saama, ei ole tööpalk ulatunud palganõudluse
kõrguseni. Palganõudlus ühele tööpäevale oli
arveaastal keskmiselt 2,14 kr. eelmise aasta
2,16 kr. vastu. Palganõudlusest on ettevõtja
tööpalk 0,82 kr. võrra päeva kohta madalam
ehk ettevõtja tööpalk on 71% palganõudlusest.
Suurusrühmade järele oli ettevõtja tööpalk

madalam suurtalundite rühmas ja kõrgeim nor-
maaltalundite rühmas. Palganõudlus selle vastu
suureneb talundite suurenedes, kuna palganõud-
luse hulka kuuluv juhatamise tasu suureneb
talundite suurenedes.

8. Lõpukokkuvõte. Talundite tasuvusolud on
Résumé.

arveaastal paranenud võr-
reldes eelmise arveaastaga, mida on põhjasta-
nud talu toodete hindade tõus, kuid teisest kül-
jest ka kulutuste vähendamine. Tasuvuse mõttes
on arveaasta parem kahest eelmisest aastast,
mille kohta talundite tasuvuse olusid selgitatud.
Arveaasta tasuvust võrreldes 1925/26 a. ta-
suvusega näeme et need kaks aastat on pea
võrdsed, kuid siiski väikese ülekaaluga 1927/28
aasta kasuks. Et arveaasta tulemus kõrgemaks
on osutunud 1925/26 a. omast, seda on põhjus-
tanud peamiselt töökulutuste vähenemine, kuid
ka teiste kulutuste vähenemine on selleks kaasa
aidanud.

Võrreldes Eesti talundite tasuvust arveaastal
teiste riikide talundite tasuvusega, leiame, et
tasuvus on näidaud väikest tõusu, nagu Taa-
nis, kus samad hinnavahekorrad tasuvust mõju-
tamas kui Eestiski. Samuti on talundite tasu-
vus vähe tõusnud Helveetsias, kust 1927/28a. kohta
eelkokkuvõtte kohale jõudnud.

Talumajanduse tasuvuse kohta ennem ilmunud artiklid:

Talumajanduse tasuvus 1926/27 a. (eelkokkuvõtte), A. Esjas, Eesti Statistika kuukiri 1927 a., lhk. 679—683.

Eesti talumajanduse tasuvus 1925/1926 a. (eelkokkuvõtte) A. Esjas, „Eesti Statistika“ nr. 61 (16) 1926 a. lhk. 1—5.

Lõpulikud kokkuvõtted v. Eesti Põllumajandus vihik VI ja V.

Tab. 2. Väljavedu oktoobris 1928 a. — Exportation en octobre 1928.

Kokkuvõetud on tehtud lühendamata arvude järgi. Arvud alla 0,1 on märgitud „0,0“. Les totaux sont établis à partir des chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 0,1 sont indiqués par „0,0“.

1	Belgia Belg-ique			2	3	4	5	6		7	8	9		10	11	12		13	14	15		16	17	18
	Hol-landi Pays-Bas			Inglise Angle-terre	Läti Lätia	N.S.V.L. U.R.S.S.		Prant-suse France	Rootsi Suidet	Saksaa Al-lye-magne	Soome Ekv-lande	Taani Döme-maark	Uhis-riigid Ekv-Utis	Uhis-riigid Aas-ia	India (Briti)	Norra (Nor-vege)	Kokku Total	%						
Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. L'exportation comprend toutes les marchandises es exportées de l'Estonie et passées les douanes estoniennes y compris aussi les marchandises indigènes exportées temporairement pour en faire la vente ou pour une transformation (ou sans d'oeuvre) destinées à être réimportées dans les détails suivants.																								
1. Tera- ja jahvatatud vili, kartul, loomakoit																								
2. Toiduained—karijasaadused																								
3. Kala ja kalaõud																								
4. Muud toidud-ja maitseained, piiritus-ja joogid																								
5. Kuustoomad ja lindud																								
6. Naht, nahkkaup ja muud loomasaadused																								
7. Seemned ja eustatimed																								
8. Puit- ja puutöödussaadused																								
9. Paber, paberkaup ja trükitöö																								
10. Paurvili, lina ja muud kiudained																								
11. Tekstiiltootussaadused																								
12. Metallid																								
13. Metallikaup																								
14. Põllutöömaasinaid ja riistad																								
15. Muud töö- ja jõumasina, transpordabindud																								
16. Instrumendid, aparaadid, isakervilistad																								
17. Kivid, muuld ja nende saadused																								
18. Kiviisul, koks, põlevkivi																								
19. Õliid, rasvad, vaigud ja nende saadused																								
20. Väehaained																								
21. Keemiaained, värvikar. ja m. eesp. nim. kaup																								
22. Kunstikaup, muusikar. ja m. eesp. nim. kaup																								
Kokku—Total %																								
1/1—30/X 1928																								
September—Septembre 1928																								
1. Céréales, pommes de terre, fourrage																								
2. Denrées alimentaires d'origine animale																								
3. Poissons et leurs produits																								
4. A. prod. alim., alcool et boissons																								
5. Animaux vivants et oiseaux																								
6. Peaux, cuirs, poils, cheveux et autr. mat. anim.																								
7. Semences et plantes																								
8. Bois et ouvrages en bois																								
9. Papiers et imprimés																								
10. Caout. lin et autres matières filamenteuses																								
11. Produits de l'industrie textile																								
12. Métaux bruts et travaillés en partie																								
13. Autres ouvrages en métaux																								
14. Machines et outillage agricoles																								
15. Autres machines, moteurs et moyens de transp.																								
16. Instruments, appareils, armes à feu																								
17. Pierres, terres, pollivertes, verres etc.																								
18. Combust. minéraux (charbons, schistes comb.)																								
19. Huiles, graisses, résines et leurs produits																								
20. Encrais																								
21. Produits chimiques, teintures, drogues																								
22. Ouvrags d'art, mat. de musique et autr. artiel.																								
Kokku—Total %																								
1/1—30/X 1928																								
September—Septembre 1928																								

1) Sallset.—Dont: 1) Argentina (Argentine) 105 tn.—23855 kr.; 2) Austria (Autriche) 18 tn.—14 400 kr.; 3) Brasilia (Brésil) 47 tn.—11 642 kr.; 4) Danzig (Dantzig) 357 tn.—25 051 kr.; 5) Hilna (Chine) 29 tn.—15 877 kr.; 6) Hispaania (Espagne) 327 tn.—26 410 kr.; 7) De Bretagne.

Tab. 3. Tähtsamate alnete sisse- ja väljavedu oktoobris 1928 a.
Importation et exportation des principaux articles en octobre 1928.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr.	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr.
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
I. Tera- ja jahvat. vill, kartul, loomat.							
1	Rukis	18 881,5	4 116 761	300	Tselluloos märg	—	—
	Sel.: Saksa	9 771,2	1 729 500	302	Puupapp värvimata	76,7	17 648
	Poola	8 048,6	1 580 799		Sel.: Soome	55,0	12 648
2	Nisu	825,6	110 781		Läti	21,8	5 005
	Sel.: Ühisriigid	2 781,3	588 158	318	Paberossipaber	5,1	13 505
	Austraalia	2 438,3	510 992	322	Kirjutus- ja trükipaber	11,1	10 360
3	Oder	297,9	64 640		Sel.: Saksa	9,7	9 008
4	Kaer	1 801,8	235 619	323	Tapetid ja bordtürid	10,1	7 214
6	Mais	1 572,6	245 331	333	Raamatud ja ajakirjad võõra- keelsed	1,7	4 935
7	Muu teravilli ern.	200,0	24 000				
8	Herned	300,9	95 602	X. Puuvill, lina ja muud kiudained			
12	Nisujahu	1 058,4	298 341	335	Puuvill toores	450,9	923 041
	Sel.: Inglise	570,1	159 618		Sel.: Ühisriigid	409,8	818 554
	Kaanada	257,2	72 029		Egiptus	38,1	99 300
	Ühisriigid	221,1	61 909	339	Kanep	96,0	67 479
17	Manna	59,3	16 904		Sel.: Läänaslaav.	50,4	37 276
	Sel.: Rootsi	32,4	9 399		N.S.V.L.	18,6	13 310
	Prantsuse	12,4	3 594	341	Džuut	50,2	30 684
20	Herkulo ehk kaeratangud	43,7	13 940	343	Vill värvimata	30,2	144 128
24	Kliid igasugused (loomatoit)	1 059,4	150 646		Sel.: Saksa	9,9	48 864
	Sel.: Saksa	858,2	122 375		Inglise	9,7	45 649
	Ühisriigid	102,7	14 573		Läti	3,7	14 732
25	Õlikoogid	—	—	XI. Tekstiilitööstussaadused			
29	Muu loomatoit ern.	78,0	15 028	350—352	Puuvillaniit ja -lõng	18,2	110 456
III. Kala ja kalakaup							
53	Heeringad	1 521,4	416 837	354—363	Puuvillaniite	41,3	348 852
		1 515,0	415 056		Sel.: Saksa	10,0	86 714
					Inglise	9,7	90 123
					Tšehhoslov.	9,6	76 577
					Itaalia	4,1	34 203
				370	Sukad, sokid	2,0	38 290
IV. Muud toidu- ja mailseained, piiritus ja joogid							
87—96	Puuvill ja marjad kuivatatud	74,5	48 281	371	Muu kujutatud töö ern.	1,8	31 800
131	Riis	445,3	115 787	392	Kõied ja nõõrid	24,1	23 469
	Sel.: India	413,1	107 406	393	Kalavõrgud	0,2	3 624
133	Kohv toores, ubades	22,5	45 652	395—396	Villane lõng	25,7	206 877
136, 139	Kakao ubades ja pulbris	24,1	27 059	397—399	Villane riie kangais	26,4	448 567
140	Tee igasugune	11,9	38 548		Sel.: Prantsuse	10,3	177 129
141—142	Suhkur peenike ja rafinaad	2612,9	713 941		Inglise	3,4	85 746
152	Tubak lehtedes, kasvudes	92,2	110 801		Tšehhoslov.	3,7	66 282
	Sel.: Taani	34,4	51 490		Saksa	4,6	72 995
	Ühisriigid	29,4	21 410	407—408	Siid- ja kunstsiidniit ja -lõng	2,7	26 665
156—166	Viinad ja veinid	10,8	22 490	409—412	Siidriie	0,3	20 573
179	Margarin	10,7	9 121	426—428	Viltriie ja sellest kaup	1,0	9 961
	Sel.: Soome	5,4	4 876	429	Vahariie ja sellest kaup	7,2	24 534
183	Sool	3 830,1	91 837	431	Linoleum	13,3	14 746
184-b	Kopra	98,2	48 825		Sel.: Läti	10,4	11 415
				441—446	Valmistatud igast materj. peale siidi	0,8	2 327
				449—458	Peakatted igasugused	0,6	19 278
VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused							
193	Loomanahad kuivalt soolatud	44,2	138 980	XII. Metallid			
	Sel.: Rootsi	13,1	37 093	455	Malm toores	151,5	14 097
	Kolumbia	11,9	40 514	458—460	Lati-, sordi- ja vormraud igasug.	1 321,6	156 736
	India	6,0	17 906		Sel.: Belgia	649,7	72 424
194	Loomanahad märjalt soolatud	132,2	318 719		Saksa	548,6	67 510
	Sel.: Kolumbia	55,9	91 508	461—463	Lehtraud ja raudplekk	908,2	231 223
	Argentina	25,8	48 769		Sel.: Inglise	621,1	170 500
	Saksa	17,2	38 990		Rootsi	69,0	21 962
196—198, 200	Töötlatud peenesord. nahad	6,7	127 950	464—467-a	Teras	190,8	28 020
201	Suured parknahad	9,6	105 569		Sel.: Saksa	161,8	28 690
213—223	Karusnahad	7,9	239 157	469—471	Vask	10,1	15 798
					Sel.: Rootsi	5,4	8 011
					Saksa	4,6	7 681
				477—478	Inglitina	1,6	6 211
VII. Seemned ja elustaimed							
238	Linaseemned	429,4	138 849	XIII. Metallkaup			
239	Ristikheinaseemned	398,5	96 531	489—490	Rauasi ja terasest taotud, pressit. ja valatud kaup ern.	34,4	19 217
243	Päevalilleseemned	2,5	4 643	491	Raudaurukaalad ja crn. katel- sepatöö	28,9	13 580
				492	Raud- ja terastorud ja nende ühendusiad	82,3	25 730
VIII. Puu- ja puutööstussaadused							
275—279	Tisleri- ja tralalitöö	859,6	133 143	493	Treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	118,6	111 612
280—283	Aami- ja puusepatöö	5,8	14 017	494	Raudplekk-kaup ern. lihtne	78,4	86 643
		144,2	47 869	497	Raud- ja terastraat ① 1—5 mm	388,3	67 344
				507	Raudtraatnaelad ja -needid	37,1	20 556
IX. Paber, paberkaup ja trükitöö							
296	Paberimass kuiv	600,2	196 437	508	Raud- ja terastraatkaup ern.	36,5	27 443
297	Paberimass märg	252,2	11 632	509—511	Noakaup igasugune	3,6	17 131
299	Tselluloos kuiv	128,3	27 414				

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu oktoobris 1928 a. (järg).
 Importation et exportation des principaux articles en octobre 1928 (suite).

Järjek. nr. (täielikus üksikainete nomenklat)	Ekr.—couronne d'Estonie égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. (täielikus üksikainete nomenklat)	Ekr.—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
XIV. Põllutöomasinad ja riistad				XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
517	Vikatid	—	—	731	Kivisöetõrv	29,5	3 720
519	Ern. käsitööriistad	26,7	48 078	739	Nafta toores	288,0	26 111
521	Vasktorud	2,7	5 489		Sel.: N.S.V.L.	140,4	12 777
522	Vasktraat isoleer. Ø 0,5—12,5 mm	6,6	8 310		Saksa	100,2	9 022
526—527	Vaskaup igasugune	11,0	57 088	740	Petrooleum	2 428,3	247 249
536	Alumiiniumkaup ern.	3,4	17 043		Sel.: Ühisriigid	1 108,3	113 051
					N.S.V.L.	942,9	103 715
XIV. Põllutöomasinad ja riistad				XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
547—548	Viljapeksugarnituroid jõumasina ja ilma	36,2	41 112	742	Bensiin	374,5	78 648
551	Traktorid	1,8	2 800		Sel.: Ühisriigid	152,1	31 944
554	Põllutöomasinate osad	0,8	1 161		N.S.V.L.	180,4	27 376
					Leedu	45,0	9 450
XV. Muud töö- ja jõumasinad, transportabidud				XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
555	Aurumasinad, lokomobillid	1,1	1 700	746	Määrdeõli ern.	236,2	66 928
556	Plahvatusjõumasinad	41,0	82 585		Sel.: Poola	78,0	19 500
562-a	Separatorid ja m. piimandusmasinad	14,3	48 043		Ühisriigid	54,2	17 048
570	Õmblus- ja piltusmasinad ja nende osad	4,9	19 837		N.S.V.L.	59,5	11 892
565, 561	Igasugused tööstusmasinad ja abidud rauast, alumiinist terasest	197,0	283 960	751	Parafiin	28,7	11 784
566, 566-a	Masinate ja aparatuuride osad	34,1	57 883	756	Kaupol	81,5	30 163
573—577	Veesõiduriistad	(1tk) 5,93rgt	1 820		Sel.: Ühisriigid	78,8	29 133
578—580-a	Sõiduautod	25 tk.	64 790	761	Kookosõli	12,2	9 810
585	Jalgtraadid	35 tk.	2 872		Sel.: Saksa	11,1	9 000
595	El.-dünamod, -mootorid, transformatorid	5,4	12 727	770	Loomarusv tehniliseks tarbeks	19,4	13 016
602	El.-lambid metalliindiga	0,5	12 397	787, 792—	Pehmest kummist asjad ühend. kiudainetega	10,7	56 112
607—608	El.-juhed isoleeritud	12,5	24 851	793	Kummist jalanõud	58,9	330 856
609	El.- ja telef.-kaablid metallipantseriga	10,2	9 822	790	Sel.: Soome	31,0	178 000
610	Telegr., telef., raadioaparatuurid, -tarbeasjad, -osad	1,9	24 178		Rootsi	9,1	54 876
				704	Veoauteode massiiv-kummisihitid	5,6	44 800
						1,4	2 845
XVI. Instrum., aparatuur ja lasker				XX. Väetisained			
617	Arstiriistad, -aparatuurid ja -tarbeasjad	0,4	5 153	798	Toomassilakk jahvatatud	—	—
621—627	Kellad	1,3	19 892	802	Superfosfaat	780,0	36 050
641—643-b	Laskeriistad	0,2	1 011		Sel.: Rootsi	775,6	36 400
				803	Kaalisool	1 307,7	109 111
XVII. Kivid, mullad ja nende saad.				XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
644	Vabrik. ja ehit. tarvitav savi	1 207,3	36 591	811	Värvetõrv	282,5	21 085
651	Tulekindlad kivid ja tahvlid (shamotkivid)	538,8	27 122	804	Kaustiksooda puhastamata	61,0	16 488
700—702	Fajansakaup	33,0	23 301	806	Pesusooda	164,1	19 314
703—706	Portselankaup	19,1	23 984	873	Sõehape (vedel)	3,5	1 865
707—725	Taitvelklaas ja klaaskaup	85,8	79 255	890	Värvetõrv	1 117,8	111 375
				977	Valmistatud arstirohud	1,2	13 979
XVIII. Kivisüsi, koks, põlevkivi				XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
726	Kivisüsi	8 679,9	135 813	970—985	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,7	11 333
		8 648,6	134 913	986—998	Mineraalvärvid	297,2	30 038
				1003	Antilinvärvid	5,9	40 192
				1031	Parkimisekstraktid	232,7	110 124
				1040	Saapamaäre	6,1	10 998
XVIII. Kivisüsi, koks, põlevkivi				XXII. Kunstkaup, muusikariistad ja muu eespool nimetatud kaup			
				1048—1053	Muusikariistad	25,0	188 188
				1054	Kirjutusmaterjal ern.	17,8	116 197
						3,4	25 246
VÄLJAVEDU							
I. Tera- ja jahvatatud vili, kartul, loomatoit				IV. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid			
22	Kartul toores	3 572,4	360 225	66	Teralib, pain normal	57,9	90 584
		3 557,4	357 848		Sel.: Läti	7,1	3 214
II. Toiduained—karjasaadused				IV. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid			
30	Sealiha värsked ja soolatud	1 978,4	4078 947	77	Õunad	6,8	3 081
30-a	Pekon	107,0	155 043	130	Kartulijahu	2,3	1 472
	Sel.: Inglise	107,0	155 043	149	Shokolaad	16,8	66 897
31	Sealiha suitsut. (singid, küljed)	5,0	7 598				
32	Loomaliha	387,8	290 831				
	Sel.: Soome	387,8	290 831				
34	Lambaliha	67,3	70 025				
	Sel.: Soome	36,1	37 510				
	Rootsi	31,2	32 515				
36	Sõa- ja loomarasv sulatatud	—	—				
42-a	Kohupiim	1,8	824				
43	Või	1 202,9	3 777 005				
	Sel.: Saksa	1 182,5	3 712 893				
	Inglise	19,1	59 852				
45	Munad	2 457 000 tk.	320 393				
III. Kala ja kalakaup				V. Elusloomad (arv)			
47—49	Värsked kalad	33,0	55 565	185	Hobused (arv)	462	60 293
57—59	Kalakoosseivid	7,3	45 722	186	Veised (välja arvatud vasikad) (arv)	31	7 010
			8 415	189, 190	Sead, põrsad (arv)	357	47 124
						64	6 159
III. Kala ja kalakaup				VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused			
193	Loomanahad kurvalt soolatud	1,3	7 073	194	Loomanahad märjal soolatud	1,3	7 073
	Sel.: Läti	1,3	7 073		Sel.: Saksa	2,0	7 204
			8 415			2,6	7 204

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu oktoobris 1928 a. (järgi).
Importation et exportation des principaux articles en octobre 1928 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
VÄLJAVEDU							
201	Suured parknahad	12,1	50 286	XI. Tekstiiltootussaadused		492,0	1 557 104
	Sel.: Inglise	11,6	48 984	350—352	Puuvillaniit ja -lõng	89,9	361 061
213—223	Karusnahad	—	—		Sel.: Saksa	61,8	253 813
252	Jõhvid	—	—		Taanil	10,2	39 063
235	Sooled	11,8	18 287	354—363	Puuvillarile	171,1	776 747
VII. Seemned ja elustaimed							
238	Linaseemned	—	—		Sel.: Läti	47,4	209 336
VIII. Puid ja puutööstussaadused							
247—251	Palgid, prussid, pakud, latid	46 320	53 268		Rootsi	46,5	204 741
252	Lõhpid	—	—	382	Taanil	28,5	127 306
253—256	Lauad ja plangud	9 081,68	1 948 482		Pakkimis- ja kotirite	189,0	259 788
	Sel.: Inglise	6 607,68	1 421 517		Sel.: Taani	127,7	195 383
	Hollandi	1 131,09	240 922		Inglise	41,6	63 970
257	Propsid	311 455	290 063	387	Purjerite	11,3	34 591
	Sel.: Inglise	207 035	192 971		Sel.: Taani	7,4	22 500
259	Krohvimispeerud	—	—	397—399	Soome	1,9	5 845
270	Vineer	2 057,3	535 578		Villane riie	3,3	42 593
	Sel.: Inglise	1 807,1	469 855		Sel.: Läti	1,2	15 127
271	Vineerist tootlõhpid	211,3	119 522		Türgi	0,5	6 927
	Sel.: Inglise	92,2	51 643		Hilina	0,5	6 570
	Saksa	90,9	51 810		Leedu	0,4	4 155
272	Tikutraat	17,2	4 693	XII. Metallid			
275-a	Uksed	22,7	9 067	450	Vanaraud	663,7	43 844
	Sel.: Inglise	22,7	9 067		Sel.: Daanzig	622,2	25 460
275-b	Mööblid	40,6	21 314		Saksa	340,1	12 974
	Sel.: Inglise	34,8	17 414	468	Vanavask	268,5	12 000
IX. Paber, paberkaup ja trükitöö							
295	Kaltsud igasugus. (peale villaste)	62,3	10 300		Sel.: Saksa	22,4	10 119
315	Pakkimispaber	213,6	65 475		Sel.: Rootsi	13,4	5 560
316	Rotatsioonipaber	1 322,7	291 511			5,5	2 599
322	Kirjutus- ja trükipaber	1 051,8	310 547	XVII. Kivid, mullad ja nende saad.			
X. Puuvill, lina ja muud kiudained							
337	Lina	155,7	223 696	649	Tsement	19 874,8	320 589
	Sel.: Belgia	106,9	176 376		Sel.: Soome	4 083,3	162 071
	Inglise	50,8	83 883	650-a	Kips	3 724,3	149 000
338	Takud	28,2	58 892	659	Telliiskivid vaapamata	2 965,5	9 000
		—	33 607			5 189,8	73 366
XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused							
337	Lina	155,7	223 696	764	Värnits	33,7	4 717
	Sel.: Belgia	106,9	176 376	XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
	Inglise	50,8	83 883	1 026	Kaseiin	173,1	88 298
338	Takud	28,2	58 892		Tuletikud	3,1	2 520
		—	33 607		Sel.: Ühteritgid	185,4	78 500
		—	33 607		Inglise	112,1	56 000
		—	33 607			53,5	22 500

Tab. 4. Väliskaubandus oktoobris 1928 a. (tollametite järgi). — *Commerce extérieur en octobre 1928 (par les bureaux de douane).*

	Tallinna	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haapsalu	Kuresaare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1000 kg { Sissevedu—Importation	49 066	2 179	2 246	209	855	—	379	364	—	55 298
{ Väljavedu—Exportation	26 674	1 373	15 791	11 728	2 636	306	360	5 071	2 207	60 641
Üldarvikk—Total de l'importation et de l'export.	75 740	3 552	18 037	11 932	3 491	306	1 239	5 435	2 207	121 939
Kroonides { Sissevedu—Importation	13 179 255	474 802	300 763	18 275	13 484	—	84 287	37 001	—	14 107 806
{ Väljavedu—Exportation	9 938 727	221 930	630 451	844 345	58 628	28 809	68 644	268 607	149 161	12 203 302
Üldarvikk—Total de l'importation et de l'export.	23 117 982	696 732	931 214	862 620	73 111	28 809	150 931	305 608	149 161	26 311 108

Tab. 5. Tollametite tulud oktoobris 1928 a. (tuh. kr) — *Recettes douanières en octobre 1928 (1000 kr.)*

	Oktoober — Octobre			1. IV. — 1. XI.		
	1928 a.	1927 a.	1026 a.	1928 a.	1927 a.	1926 a.
Sisseveotoll—Droit d'importation	1 994	1 609	1 545	12 729	10 285	10 308
Väljaveotoll—Droit d'exportation	20	85	105	255	447	1 040
Lisatoll—Accidents	4	4	4	23	26	41
Kantseleimaks—Taxes de bureau	10	4	3	77	28	21
Trahvid—Amendes	2	3	2	15	18	19
Mitmesugused—Autres recettes	10	9	8	70	71	75
Kokku—Total	2 040	1 664	1 667	13 169	10 873	11 502
Ladumaks—Droit de magasinage	11	8	8	67	65	64
Sadamamaks—Droits de port	97	75	73	696	657	643
Kraana tarvit. m.—Droits pour l'emploi des grues	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	108	83	81	763	722	707

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus novembris 1928 a.

Mouvement du port de Tallinn en novembre 1928.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Üldse Grand total			Sellest—Dont												Laevadega veetud Transport de		
				Rootsimaalt-le De-vers Suède			Saksamaalt-le De-vers Allemagne				Soomemaalt-le De-vers Finlande							
	Arv Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv	Maht Ton. net	Arv	Maht Ton. n.	Reistajad (arv) Voyag. (nombre)	Kaupu (tonnides) Marchan. (tonnes)
			Arv	Maht Ton. n.			Arv	Maht Ton. n.			Arv	Maht Ton. n.						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
I. SISSE TULNUD — VALISSÖIT — I. ENTRÉES — LONG COURS																		
Eesti	65	13 649	21	9 975	10	2 298	8	2 055	4	940	3	659	38	2 579	1	139	69	17 914
Sell. aur.-Dont bal. à vap.	20	9 314	17	8 978	7	1 785	7	1 785	1	302	1	302	4	519	1	183	52	16 304
Austria	1	136	1	136	—	—	—	—	—	—	—	—	1	136	1	136	—	—
Inglise	4	3 850	4	3 850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	606
Läti	1	252	1	252	—	—	—	—	—	1	252	1	252	—	—	—	—	650
Norra	2	1 371	2	1 371	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 360
Prantsuse	1	836	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poola	1	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	15	—	—	—
Rumeenia	2	295	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rootsi	6	2 040	5	1 802	4	1 025	4	1 025	—	—	—	—	1	238	—	—	—	1 066
Saksa	48	29 056	39	22 748	—	—	—	—	30	15 895	27	13 738	10	6 158	4	2 007	127	26 260
Soomed	24	7 071	14	2 425	—	—	—	—	—	2	2 311	22	4 760	14	2 425	—	—	482
Taani	6	4 657	5	3 535	—	—	—	—	1	1 093	1	1 093	1	334	1	334	—	1 910
Cehhoslovakkia	3	205	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Türgi	1	129	—	—	—	—	—	—	—	1	129	—	—	—	—	—	—	4
Kokku—Total	165	63 522	92	46 094	14	3 323	12	3 082	40	20 704	32	15 741	74	14 220	21	5 085	757	52 163
1/1—30/XI 1928	1434	694 061	858	456 455	170	62 739	141	32 026	338	223 361	291	184 532	585	189 637	178	54 374	17 077	395 885
Oktoober 1928	154	59 145	95	39 168	18	8 424	15	3 880	37	20 932	30	15 490	60	12 521	22	5 217	919	48 184
November 1927	206	64 034	80	40 693	19	4 068	15	3 120	30	17 022	23	13 944	108	16 179	19	5 235	655	38 038
RANNASÖIT — CABOTAGE																		
Rannasöit—Petit cabot.	80	5 275	52	4 075	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 703
II. VALJA LAINUD — VALISSÖIT — II. SORTIES — LONG COURS																		
Eesti	32	7 298	17	3 418	5	1 126	4	1 116	—	—	—	—	19	1 735	9	410	57	4 214
Sell. aur.-Dont bal. à vap.	14	6 491	10	3 159	4	1 116	4	1 116	—	—	—	—	4	1 123	3	336	57	3 962
Austria	1	136	1	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inglise	4	3 850	4	3 850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 188
Kreeka	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läti	2	262	1	10	—	—	—	—	—	1	252	—	—	—	—	—	—	1
Norra	1	932	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	158
Prantsuse	1	836	1	836	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 564
Rumeenia	2	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rootsi	6	2 040	4	1 025	4	907	3	609	—	—	—	—	1	777	—	—	—	151
Saksa	43	26 540	20	11 490	2	935	—	—	17	9 964	15	9 110	19	10 219	3	1 679	144	4 704
Soomed	25	7 202	21	4 880	3	196	2	192	2	2 060	2	2 060	20	4 946	17	2 628	475	2 040
Taani	7	4 761	4	2 676	1	488	—	—	—	—	—	—	2	1 597	—	—	—	1 134
Cehhoslovakkia	4	278	2	139	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Türgi	1	129	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	130	54 441	75	26 466	15	3 652	9	1 977	22	12 444	17	11 170	61	19 274	29	4 717	677	16 159
1/1—30/XI 1928	1370	670 663	983	426 677	191	60 447	162	38 403	206	140 077	175	130 904	624	212 119	381	83 599	17 907	256 988
Oktoober 1928	150	54 747	113	42 801	15	3 456	11	2 298	15	10 210	14	10 065	88	18 047	62	8 597	869	30 356
November 1927	157	54 878	110	31 940	19	3 078	18	3 619	23	11 416	16	9 965	75	16 898	58	7 698	534	18 884
RANNASÖIT — CABOTAGE																		
Rannasöit—Petit cabot.	102	11 408	71	8 307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 134

Tab. 8. EESTI PANGA ÄRISEIS 31 oktoobril 1928 (1000 Ekr.).

Bilans de la Banque d'Estonie le 31 octobre 1928 (1000 Ekr.).

Aktiva—Actif	1000 Ekr.		Passiva—Passif	1000 Ekr.	
		%			%
Kattevara—Réserve:	34 302	46,8	Põhikapital—Capital	5 000	6,8
kuid rahas ja kangides—or monnayé et or non monnayé	10 015	13,7	Tagavarakapital—Fonds de réserve	1 969	2,7
välisraha—devises étrangères nettes	24 287	33,1	Jooksvad kohustused—Exigibilités courantes:	61 285	83,6
Vahetusraha—Pièces de monnaie d'appoint est.	448	0,6	A. Pangatõhked liikvel—Billets en circulation	38 896	53,1
Sisevõksid—Effets intérieurs escomptés	11 735	16,0	B. Jooksvad arved—Dépôts à vue et compl. cour.	22 389	30,5
a) kaubavõksid—commerciaux	10 272	14,0	a) valitsusele—État	17 688	24,1
b) põllumajandusl.—agricoles	1 442	2,0	b) pankade—banques	1 192	1,6
c) metatööstusl.—relatifs au commerce d. bois	21	0,0	c) teised—divers	3 500	4,9
Laenud—Prêts et avances:	—	—	Muud passivad—Passifs divers	5 097	6,9
valitsusele—a l'État	—	—			
teistele)—divers	16 781	22,8			
Kinnite ja vallasvara—Propriété immobilière mater.	1 823	1,8			
Muud aktivad—Autres actifs	8 806	12,0			
	73 345	100		73 345	100

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 58,27%.—Proportion de la réserve par rapport aux exigibilités courantes: 58,27%.

1) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene mitte üle £r. 15 000 000.—.

Tab. 26. Turuhinnad novembris 1928 a. — Prix de détail en novembre 1928.

Table with columns for product categories (Lihad, Kalad, Piim, Aiavili, Hain, etc.), locations (Tallinn, Paldiski, Rakvere, etc.), and dates (Nov. 1928, Okt. 1928, Nov. 1927). Includes a 'Kroonides' section at the bottom.

Märkus: Kursiyliga — kaupluste väikemüügihinnad — Chiffres en italique désignent les prix en magasins et boutiques.
*) — liire, *) — põud, *) — stooft, *) — paquet, *) — toise courante de longueur d'une archette, *) toop — stooft, *) liiter — liitre, *) 18 tollilised — de 18 poüles.
*) Ekr — couronne d'Estonia, égale 100 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs). Cent — 100 de la couronne.

Tab. 29. Töbörside ja eravahetalitiskontorite tegevus oktoobris 1928 a.

Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en octobre 1928.

	Eravahetalitiskontorid																									
	Agences d'affaires privées										Bourses du travail et des administrations publiques															
	Eelmise kuul		Rõõsade arv		Registreeritud		Breviatsid au		Kõõsade arv		Tõõsajate arv		Eelmise kuul		Rõõsade arv		Registreeritud		Breviatsid au		Kõõsade arv					
1	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
2	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
26	11	7	29	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1. Põllu- ja sidetöölised—Ouvriers agricoles et horticult. 2. Metsatöölised—Forestiers 3. Ja 4. Kaev. ja mürd. ning nende saat. tööl. 5) 6. Metallitöölised—Ouvriers dans l'industrie textile 7. Riehetöölised—Ouvriers dans le confort de vêtements. 8. Tekstilitöölised—Ouvriers dans la construction 9. Ehitustöölised—Ouvriers dans la construction 10. Puutöölised—Ouvriers dans l'industrie du bois 11. Transport- ja sidetöölised 12. Kauplusis töölised (ka kelnerid) 13. Kantselei- ja kontoriametnikud—Empl. de bureau 14. Majatöölised—Service domestique 15. Lahtitöölised—Journaliers 16. Muud töölised—Autres ouvriers 17. Põllumajandus ja aiandus—Agricult. et horticult. 18. Metsandus—Exploitation des forêts 19. Ja 20. Murrud ja kaevand. ja nende saaduste ts. 5) 21. Metallitöölised—Industrie des métaux 22. Tekstilitöölised—Industrie textile 23. Puutöölised—Industrie du bois 24. Paberitöölised—Industrie du papier 25. Ehitustöölised—Construction 26. Ehitustöölised—Construction 27. Kaubandusliku iseloomuga ettevõtt. —Commerces 28. Transport ja side—Transport et communication 29. Käsitöölised—Service domestique 30. Muud töölised—Autres industries

1) 1. jaanuariks 1928 a. 2) Tõõsajate arv. 3) Vähem määratletud tööl. olnud. 4) Sisset. raha arvand. töötajate hulgas välis- ja kodumaal. 5) Ouvriers des industries extractives, des produits à extraction et transformation de leurs produits. 6) Industries extractives et transformation de leurs produits.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja nende töötajad 1-ks novembriks 1928 a.
Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1 novembre 1928.

Ettevõtte arv — Nombre des entreprises	Töötajate üldarv — Nombre général des travailleurs				Neist töölisi — Dont ouvriers				Töölised ja teenijad alaealised (alla 18 a.) — Mineurs parmi les ouvriers et service	Kokku — Total					
	1928 — Au 1 novemb.		1928 — Au 1 novemb.		1928 — Au 1 novemb.		1928 — Au 1 novemb.								
	Töötajad 1 novemb. 1928 — Au 1 novemb. 1928	1928 — Au 1 novemb. 1928	Töölised 1 novemb. 1928 — Au 1 novemb. 1928	1928 — Au 1 novemb. 1928	Töölised 1 novemb. 1928 — Au 1 novemb. 1928	1928 — Au 1 novemb. 1928	Töölised 1 novemb. 1928 — Au 1 novemb. 1928	1928 — Au 1 novemb. 1928							
I. Murrud ja kaevandused	15	2 225	328	2 554	29	101,3	2 012	344	315	2 041	29	101,3	80	30	80
II. Mineraalide ümbertöötamine	21	1 774	154	1 620	106	94,1	1 624	148	253	1 519	106	93,5	108	103	103
III. Metallitööstus	35	3 743	189	3 554	30	100,9	3 201	186	320	3 240	30	101,2	161	164	164
IV. Keemiatööstus	12	833	40	793	13	101,6	698	36	27	706	13	101,2	12	13	13
V. Nahatööstus	10	426	43	383	11	106,0	303	42	11	394	11	108,5	1	2	2
VI. Tekstiilitööstus	25	9 657	367	9 290	2	100,0	8 923	374	356	8 876	2	100,0	267	62	62
VII. Puitööstus	57	4 273	278	3 995	57	100,0	3 726	265	231	3 260	57	100,0	61	29	29
VIII. Pabertööstus	14	2 472	134	2 338	42	100,0	2 170	132	39	2 263	42	100,0	28	29	29
IX. Polügraafiatööstus	16	1 193	43	1 150	11	100,9	973	36	24	981	11	100,0	64	46	46
X. Tõlki-, mahtainete- ja jookide tööstus	42	2 424	64	2 360	21	100,0	1 927	141	56	2 012	21	100,0	39	41	41
XI. Kehakate- ja puukaukape tööstus	8	590	99	491	97	100,0	334	97	20	911	97	100,0	21	21	21
XII. Ehitustööstus	12	739	127	612	78	100,0	472	123	146	648	78	100,0	20	20	20
XIII. Elektrienergia ja veearvustus	7	687	86	601	25	100,0	472	32	11	493	25	100,0	8	12	12
XIV. Puhastustööstus	3	157	—	157	—	100,0	152	—	—	152	—	100,0	—	1	1
Kokku suuritööstus — Total	277	31 557	2 025	31 305	252	99,2	27 702	1 893	2 139	27 496	252	99,3	865	28	893
ettevõtted 50 ja üle töötajaga — les entreprises, ayant plus de 50 travailleurs	120	26 650	1 397	26 350	280	98,9	23 494	1 395	1 573	23 256	280	99,0	683	23	686
Dont: ettevõtted 20–49 töötajaga — les entreprises, ayant 20–49 travailleurs	157	4 897	629	4 925	28	100,0	4 208	598	566	4 240	28	100,0	202	5	207
1928 a. oktoobri arvud — Chiffres d'octobre 1928.	279	33 118	2 175	32 866	1 651	95,3	29 292	1 712	3 242	27 702	1 650	94,8	887	23	890
Kokku suuritööstus Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. Industries extractives	29	307	9	296	71	78,9	267	4	78	218	69	76,0	5	5	5
II. Industrie minière	73	379	38	341	20	102,3	327	73	55	345	18	102,2	111	111	111
III. " chimique	17	192	10	182	32	116,7	135	39	9	136	30	122,2	1	1	1
IV. " des cuirs et peaux	20	153	9	144	103,9	131	151	16	8	135	7	105,3	6	6	6
V. " textile	47	437	16	421	114,0	382	73	14	14	411	59	115,4	9	9	9
VI. " du bois	66	628	63	565	90,7	564	59	88	540	24	95,7	24	24	24	24
VII. " du papier	12	159	7	152	102,5	138	11	142	7	142	4	102,5	10	10	10
VIII. " polygraphique	42	517	18	499	100,8	458	18	14	489	4	100,8	78	78	78	
IX. " de l'alimentation et des boissons etc.	105	925	99	826	106,2	768	98	35	826	58	107,6	24	24	24	
XI. Confection de vêtements et fab. de mercerie	42	478	41	437	106,7	459	73	38	494	35	107,6	32	32	32	
XII. Constructions	8	68	29	87	127,9	61	28	10	79	18	129,5	1	1	1	
XIII. Usines électriques, à gaz d'éclairage et distillation d'eau	7	61	3	58	103,2	48	3	1	50	2	104,2	1	1	1	
XIV. Industrie du nettoyage	8	78	3	75	100,0	68	3	3	68	—	100,0	—	—	—	
Kokku kesk- ja väikese tööstuse arvud — Total des entreprises moyennes et petites	477	4 882	520	3 861	102,8	4 353	497	355	4 495	442	103,3	302	28	302	
Üldise suur- ja kesk- ja väikese tööstuse arvud — Total des entreprises moyennes et petites	754	36 439	2 546	36 326	113	99,7	32 055	2 430	2 494	31 991	64	99,9	1 167	28	1 195
Üldise suur- ja kesk- ja väikese tööstuse arvud — Total des entreprises moyennes et petites	476	4 897	474	4 882	15	99,7	4 378	445	470	4 353	25	99,4	319	319	
Arvestatud juba eelneva tegevuse alustanud, andmete puudumisel eelneva tegevuse arvud — Arrestés déjà en activité, les données manquant de l'activité précédente	755	38 015	2 249	37 766	1576	95,8	33 610	2 157	3 712	32 055	1 655	95,4	1 186	23	1 209

1) Arvestatud juba eelneva tegevuse alustanud, andmete puudumisel eelneva tegevuse arvud.

PRINCIPAUX ARTICLES PARUS DANS LE RECUEIL MENSUEL.

MÉTHODOLOGIE.

Influences internationales sur l'organisation des statistiques nationales . . . Nr. 76(3), page 161—170

Développement des statistig. en Estonie . . . 75(2), " 65—72

Relation de la population aux travaux statistiques en Estonie . . . 75(2), " 73—81

Les résolutions adoptées par la I-re conférence esto-lettonne des statisticiens . . . 66(5), " 233—238

-Do- par la II-le conférence esto-lettonne des statisticiens . . . 71(10), " 547—554

-Do- par la III-me conférence des statisticiens des pays Baltes . . . 80(7), " 397—401

Principes de la statist. du commerc. extér. . . 37(6), " 1—24

Principes de la statistique agricole . . . 22(1), " 1—20

Organisation de la statistique de l'activité des sociétés coopératives . . . 14(3), " 75—100

DONNÉES INTERNATIONALES.

Emt- et immigr. mondiale de 1920—1924 . Nr. 57(12), page 5—10

Quelques comparaisons entre les États Baltes de 1920—26 . . . 72(11), " 629—633

Nombres-indices des gains dans les pays étrangers de 1914—1925 . . . 55(10), " 1—4

POPULATION.

Développement physique des enfants estons en 1926—27 . . . Nr. 84(11), page 621—629

Taille, poids et dimensions de la tête des nouveau-nés estoniens 1926—27 . . . 82(9), " 525—531

Naissances, décès, mariages et divorces en 1926 . . . 74(1), " 1—18

-Do- en 1925 . . . 64(3), " 97—101

-Do- en 1924 . . . 47(2), " 1—69 A.

Principales caractéristiques démographiques de 1918—28 . . . 75(2), " 135—137

Mariages en Estonie en 1922 . . . 21(10), " 61—69

Décès en Estonie en 1922 . . . 20(9), " 61—76

Naissances, décès et mariages en Estonie en 1921 et 1922 . . . 18(7), " 51—80

Causes de décès en 1925 . . . 64(3), " 102—104 et 126—133

Mort. des enfants de moins d'un an 1925 . 65(4), " 209—219

Accroissement de la population en Estonie de 1921—25 . . . 55(10), " 5—8

Populat. des villes et des bourgs en 1927 . 78(5), " 283—287

Nombre et mouv. de la populat. dans les villes de l'Estonie en II semestre 1921 . . . 1—3, " 42—55

Mouvement de la population traversant la frontière en 1927 . . . 78(5), " 288—291

Mouvement mécanique de la population en 1925—26 . . . 68(7), " 384—389

Émigration en 1927 . . . 77(4), " 223—235

Émigration en 1926 . . . 66(5), " 290—291

Émigration d'Estonie en 1924—25 . . . 57(12), " 1—5

Mouvement d'option et les optants arrivés en Estonie . . . 5, " 5—22

Principaux résultats définitifs du recensement de 1922 . . . 24(3), " 1—44

Suicides en Estonie (v. criminalité et sinistres)

Statute des jeunes gens terminant leur service militaire en 1924 . . . 63(8), " 431—445

INSTRUCTION PUBLIQUE.

Écoles normales d'instituteurs (séminaires) de 1923—27 . . . Nr. 78(5), page 208—302

Établissements scolaires pendant les années scolaires de 1922—27 . . . 76(3), " 200—210

Écoles de navigation de 1923—27 . . . 74(1), " 30—34

Écoles primaires et secondaires pendant l'année scolaire de 1926/27 . . . 79(6), " 341—361

-Do- 1925/26 . . . 72(11), " 612—628

-Do- 1924/25 . . . 60(15), " 1—20

-Do- 1923/24 . . . 43(10), " 1—54 A.

Jardins d'enfants de 1923—27 . . . 81(8), " 471—478

Données générales sur les écoles primaires pendant l'année scolaire 1921/22 . . . 19(2), " 47—65

Écoles secondaires en Estonie en 1920/21 . . . 3—4, " 17—38

Dépenses faites par le Gouvernement pour les institutions d'instruction publique de 1918—21 . . . 3—4, " 39—42

Institutions ayant un but d'instruction . . . 1—2, " 198—199

Personnel enseignant, étudiants de l'Université de Tartu et sommes dépensées par l'Université 1922—26 . . . 66(5), " 281—288

-Do- pour l'école technique supérieure à Tallinn 1922—26 . . . 66(5), " 289—290

Le marché du livre et la presse périodique en Estonie de 1924—26 . . . 68(7), " 393—401

TRAVAIL ET SALAIRES.

Durée du travail dans l'industrie en 1927 . Nr. 82(9), page 541—545

Conditions du travail 1922—27 . . . 75(2), " 138—140

Main d'oeuvre des entreprises moyennes et grandes au I. VII. 1927 . . . 71(10), " 608—610

Nombre des ouvriers dans l'industrie en Estonie en 1923—24 . . . 39(6), " 1—14

Mouvem. du nombre d'ouv., empl. et de servies des entrepr. princp. en 1923 . . . 24, " 43—45

Marché du travail en Estonie . . . 49(4), " 15—18

Activité des bourses du travail et le chômage 1924—26 . . . 70(9), " 524—528

Chômage à Tallinn le 8. IV. 1926 . . . 62(7), " 9—20

-Do- à Tartu le 16. II. 1927 . . . 69(8), " 464—466

Chômage en Estonie 1922—24 . . . 39(6), " 15—30

Inspection du travail 1921—26 . . . 73(12), " 696—704

Convention collective au 1. VII. 1927 . . . 71(10), " 589—590

Grèves dans les entrepr. industr. en 1927 . 78(5), " 294—295

-Do- en 1926 . . . 67(6), " 354—356

-Do- en 1921—25 . . . 54(9), " 7—13

-Do- en 1922 . . . 15(4), " 51—53

Aperçu des conditions du travail des entr. princp. en I-er semestre de 1925 . 41(8), " 42—46

Travaux publics 1924—26 . . . 69(8), " 455—463

Nombre de caisses de secours et de leurs membres en 1921—27 . . . 80(7), " 418—422

Accidents du travail en 1926 . . . 81(8), " 485—488

-Do- 1921—25 . . . 70(9), " 487—494

Gains des ouvriers industr. en 1926—27 . 80(7), " 402—417

-Do- " " à Tallinn . . . 71(10), " 578—580

-Do- " " " . . . 67(6), " 349—350

Salaaires des ouvriers agricoles en 1927 . 71(10), " 576—577

-Do- en 1926 . . . 81(16), " 22—23

Gains des ouvriers industr. en Estonie 1914—26 . . . 59(14), " 3—12

Budgets des familles ouvrières en 1925 . 48(3), " 1—108

Salaaires et gains dans les entr. ayant plus de 20 ouvriers pendant l'année 1924 . . . 37(4), " 1—21 a

Salaaires dans l'agricult. et le marché du travail des ouvr. agric. en 1923 et 1924 . 32(11), " 1—24

Budget annuel d'un ouvrier agricole . . . 64(3), " 151—163

HYGIÈNE PUBLIQUE.

État sanitaire de l'armée de 1925—27 . Nr. 82(9), page 513—524

État sanitaire de la popul. de 1919—27 . . 75(2), " 141—142

Crauses de décès en 1926 . . . 77(4), " 236—247

-Do- 1925 . . . 64(3), " 102—104 et 128—132

Mortalité des enfants 1926 . . . 81(8), " 460—470

-Do- 1925 . . . 65(4), " 209—219

Maladies contagieuses en 1925—26 . . . 67(6), " 351—353

Lèpre de 1919—28 . . . 84(11), " 630—632

Cancer 1919—25 . . . 73(12), " 684—690

Tuberculose en 1925—26 . . . 70(9), " 518—523

État sanitaire en Estonie 1924—26 . . . 55(13), " 3—5

CRIMINALITÉ ET SINISTRES.

Incendies en 1927 . . . Nr. 76(3), page 194—199

Composition des condamnés dans les affaires criminelles 1924—26 . . . 74(1), " 19—28

Prisonniers 1922—26 . . . 74(1), " 29

Suicides en Estonie 1927 . . . 81(8), " 488—490

-Do- 1925—26 . . . 66(4), " 206—208

-Do- 1922 . . . 19(8), " 57—80

Crimes, délits et infractions aux lois 1924—26 71(10), " 555—573

Affaires criminel. en Estonie 1919—1924 . 53(8), " 1—7

Incendies en 1924—26 . . . 70(9), " 512—517

Accidents du travail (voir travail et salaires)

INDUSTRIE.

Production et main d'oeuvre dans les grandes entreprises en 1926 . . . Nr. 75(2), page 110—125

-Do- dans l'industrie 1925 . . . 63(2), " 87—56

Consommation des combustibles dans les industries en 1925 . . . 67(6), " 347—349

Machines motrices et emploi de la force mécanique dans les industries en 1925 . 69(8), " 446—453

Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1923—26 . . . 70(9), " 498—508

Les entreprises de la grande industrie de l'Estonie . . . 12, " 41—71

Le nombre des entreprises industrielles Industr. textile et celle de papier 1913(14) et 1921 . . . 6—8, " 98—99

La tourbière de Jõõpre (Recherches préliminaires . . . 6—8, " 88—97

3—4, " 59—68

COMMERCE EXTÉRIEUR.

Commerce extérieur de 1919—27 . . . Nr. 75(2), page 101—109

-Do- pendant le I-er semestre de 1927 . . 69(8), " 453—459

Commerce extérieur et droits de douane d'après les §§ du tarif douanier en 1927 . 70(9), " 503—511

-Do- en 1926 . . . 70(9), " 503—511

Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1923—26 . . . 70(9), " 498—502

Commerce extér. pend. le I-er sem. de 1926 . 55(13), " 5—7

-Do- en 1925 . . . 26(5), " 1—7

Commerce extérieur des produits agricoles et industriels en 1927 . . . 81(8), " 453—459

-Do- en 1925 . . . 67(6), " 322—330

-Do- en 1925 . . . 49(4), " 3—8

PRIX.

Priz forains du détail en 1927 . . . Nr. 78(5), page 265—297

Nombres indices des prix de gros et du coût de la vie de 1913—23 . . . 77(4), " 261—269

Mouv. des prix de gros 1922—1926 et le nomb. ind. des prix de gros pour l'Est. . 63(2), " 57—66

Coût comparé des diverses denrées alimentaires d'après leur valeur nutritive 1922—27 . . . 68(7), " 389—392

Nombres-indices pondérés des prix des produits agricoles . . . 65(4), " 219—220

Coût de la vie . . . 36(3), " 1—98 a.

Priz de gros à Tallinn 1922—24 . . . 35(2), " 30—33

TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

Traffic des marchandises princp. par les chemins de fer à vote large en 1926 . Nr. 76(3), page 176—186

Chemins de fer en 1926/27 . . . 73(12), " 705—724

-Do- 1925	65(4),	182-199	Recettes et dépenses des administrations des arrondissements 1923-26	79(6),	367-373
-Do- 1921-23	17(6),	87-96	Recettes et dépenses des villes et des bourgs en 1926	78(5),	311-322
Navigation et transports maritimes des marchandes et des voyageurs en 1927	80(7),	421-437	-Do- en 1925	66(5),	287-289
-Do- 1926	67(6),	331-346	-Do- en 1924	52(7),	1-13
Marine marchande au I. I. 1923	83(9),	532-537	-Do- en 1923	40(7),	1-13
-Do- au I. I. 1927	68(7),	404-408	Dépenses des administrations des villes et des arrondissements pour l'hygiène publique et l'assistance en 1925	65(4),	203-205
Mouvem. de la navigation et transport des marchandises et des voyageurs par routes navigables intérieures en 1927	82(9),	538-540	Balance des paiements en 1927	78(5),	303-310
-Do- en 1926	68(7),	409-411	Balance des payem. de l'Estonie 1924-26	66(5),	239-256
Navigation et marine marchande en Estonie 1925	56(11),	1-18	Impôts sur les bénéfices nets en 1927	81(8),	479-484
Post., télégraph., téléph. et radio en 1927/28	84(11),	650-672	Impôt sur le revenu en 1927	77(4),	249-260
-Do- en 1926 et pendant les 3 premiers mois de 1927	72(11),	637-656	Recettes de l'Etat en 1923	15,	58-59
Données générales sur postes, télégraphes et téléphones 1919-1925	63(2),	67-75	Circulation fiduciaire, encaisse métallique et devises étrangères en 1924-25	44(11),	26-27
Court aperçu statistique du fonctionnement des chemins de fer de l'Estonie	1-2,	163-192	COOPÉRATION.		
Nombre des véhicules à moteur en Estonie 1922-26	68(7),	402-403	Sociétés de consommation en 1926	Nr. 73(12),	page 725-727
Les routes nationales et locales et chemins vicinaux	69(3),	467	Sociét. de consom. en Estonie au I. I. 1924	33(12),	1-31
Navig. aérien. privée en Estonie 1924-26	65(4),	200-203	VARIA.		
ASSURANCES.					
Sociétés d'assurance en 1926	Nr. 74(1),	page 35-48	Traitements du personnel des institutions d'Etat en 1927-28	Nr. 84(11),	633-649
-Do- en 1924-25	64(3),	134-148	Production et consommation des boissons alcooliques de 1920-27	78(5),	page 291-293
-Do- en 1923	42(9),	1-161	Personnel des institutions de l'Etat et le problème de sa diminution	76(3),	211-218
-Do- en 1920-22	29(9),	1-15	Le marché du livre et la presse périodique en Estonie de 1924-26	68(7),	393-401
Assurances contre maladies en 1926	83(10),	578-586	Stature des jeunes gens terminant leur service militaire	69(8),	431-445
-Do- de 1919-25	68(7),	375-383	Unions et sociétés en Estonie 1921-26	61(16),	18-21
CRÉDIT ET CAPITAL.					
Recettes et dépen. des banq. de 1921-26	Nr. 71(10),	page 590-585	La première application du plébiscite en Estonie (17-19 février 1923)	14(3),	53-74
Activité de la Banq. agraire en 1926-27	71(10),	585-587	Longueur de la ligne-front. de l'Estonie	3-4,	9-16
Situat. financière de la Banque agraire	71(10),	587-588	La question du logement à Tallinn 1921	1-2,	21-41
Lombards de 1922-26	73(12),	690-695	RÉFORME AGRAIRE.		
Développement des établissements financiers de l'Estonie 1920-21	1-2,	203-205	Réalisation de la réforme agr. 1919-26	Nr. 76(3),	page 171-175
PRIX.					
Recettes et dépenses de l'Etat de 1918-27	Nr. 79(6),	page 362-366	La réforme agraire en Estonie	6-8,	49-68
Par les articles sur la statistique agricole s'adresser à l'annuaire de la stat. agria.					

LISTE DES ÉDITIONS DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE.

Type A. DÉMOGRAPHIE.					
Volume	I. Annuaire de la statistique d'instruction publique	Pages 288+186, 1924.	Kr. 6.-		
"	Dite (Édition abrégée)	" 300, 1924.	" 3.50		
"	II. Naissances, décès, mariage, et mouvem. de la populat. 1921-1923	" 52+54, 1925.	" 3.-		
"	III. Statistique de l'hygiène publique 1921-1923	" 132+80, 1925.	" 5.-		
STATISTIQUE ÉCONOMIQUE.					
Volume	I. Commerce extérieur en 1923	Pages 20+72, 1924.	Kr. 2.-		
"	II. Ports, marine marchande et navigation	" 102, 1925.	" 2.50		
"	III. Chemins de fer, poste, télégraphe et téléphone en Estonie	" 64, 1925.	" 2.-		
"	IV. Commerce extérieur en 1924	" 22+92, 1926.	" 3.-		
"	V. Industrie en Estonie	" 80, 1926.	" 2.50		
"	VI. Chemins de fer de l'Etat en 1924	" 38, 1926.	" 2.-		
"	VII. Commerce extérieur en 1925	" 109, 1926.	" 3.25		
"	VIII. Commerce extérieur en 1926	" IV+106, 1927.	" 3.25		
"	IX. Situation financière des sociétés anonymes et des sociétés coopérat. au I. I. 1925	" 32+34, 1927.	" 2.-		
"	X. Commerce extérieur en 1927	" 106, 1928.	" 3.25		
STATISTIQUE AGRICOLE.					
Volume	I. Annuaire de la statistique agricole I	Pages 290, 1923.	Kr. 5.-		
"	II. Annuaire de la statistique agricole II (1923)	" 132, 1924.	" 2.25		
"	III. Élevage du bétail en Estonie en 1921	" 17+103, 1925.	" 1.50		
"	IV. Annuaire de la statistique agricole (1925)	" 3-201, 1926.	" 3.-		
"	V. Annuaire de la statistique agricole (1926)	" VII+254, 1927.	" 3.-		
"	VI. Annuaire de la statistique agricole (1927)	" VIII+307, 1928.	" 2.75		
Type B.	1. Résultats préliminaires du recensement de 1922	Pages 78, 1923.	Kr. 2.-		
"	2. Les enfants infirmes en Estonie	" 164, 1923.	" 3.75		
"	3. Élections au Parlement en mai 1923	" 78, 1923.	" 3.-		
"	4. Commerce extérieur de l'Estonie en 1921-1922	" 60+38, 1923.	" 2.50		
"	5. Résultats du recensement de 1922:				
Volume	I. Répartit. démograph. de la popul. et conditions de logement	Pages 88, 1925.	Kr. 2.-		
"	II. Répartit. démograph. de la popul. (tableaux) conditions	" 8+188, 1924.	" 4.-		
"	III. Répartition de la population par occupations	" 88+84, 1925.	" 3.-		
"	IV. Arrond. Viru	" 24+52, 1924.	" 2.-		
"	V. " Järva	" 52+60, 1923.	" 3.-		
"	VI. " Harju et la ville de Tallinn	" 40+56, 1924.	" 3.-		
"	VII. " a) Lääne	" 20+56, 1924.	" 2.-		
"	" b) Saare	" 20+56, 1924.	" 2.-		
"	VIII. " Pärnu	" 40+84, 1924.	" 3.50		
"	IX. " Viljandi	" 30+84, 1924.	" 3.50		
"	X. " Tartu et Valga	" 40+92, 1924.	" 3.-		
"	XI. " Voru et Pelseri	" 30+46, 1927.	" 3.-		
"	6. Dépouillement des données du recensement de 1922 et le contenu des tableaux des résultats définitifs	" 48, 1923.	" 1.-		
"	7. Les exploitations agricoles nouvellement fondées de 1919-23	" 46+60, 1924.	" 3.50		
"	8. Résultats du recensement agricole de 1925	" 4-219, 1926.	" 3.75		
"	9. Album statistique, vol. I. Territoire et populat. (38 dia- et cartogram en coul.)	" 1925.	" 6.-		
"	Album statistique, vol. II. Economie (24 dia- et cartogram. en coul.)	" 1926.	" 6.-		
"	Album statistique, vol. III. Agriculture	" 112, 1928.	" 7.50		
"	10. Élection au III Parlement	" 48, 1927.	" 1.75		
"	11. Élevage du bétail et marchés des produits animaux en Estonie et à l'étranger	" 72, 1928.	" --		
Type D.	Indicateur officiel des établissem. et des adresses III 1926-1927	Pages LXX+44+990,	Kr. 6.50		
"	Indicateur officiel des établissem. et des adresses IV 1929-1930	" En préparation.	" --		
Type G.	Recueil mensuel.	1925 Nr. 34-45	Prix total Kr. 15.-		
"	1922 Nr. 1-11	1926 " 46-61	" 15.-		
"	1923 " 12-21	1927 " 62(1)-73(12)	" 15.-		
"	1924 " 22-33	1928 " 74(1)-84(11)	" 15.-		